

Správa Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici

PROJEKT OCHRANY

Tatranského národného parku a jeho ochranného pásma

SKUEV0307 Tatry

**Tatranská Lomnica
2025**

Obsah

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	4
1.1 Názov chráneného územia a jeho ochranného pásma.....	4
1.2. Prekryv s inými chránenými územiami a územiami medzinárodného významu.....	4
1.2.1. Chránené územia podľa § 17 ods. 1 zákona, chránené vtáčie územia a územia európskeho významu a územia medzinárodného významu.....	4
1.2.2. Iné chránené nehnuteľnosti.....	17
1.3. Kategória chráneného územia podľa medzinárodných štandardov.....	37
1.4. Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma (dotknuté územnosprávne jednotky - kraj, okres, obec, katastrálne územie, dotknuté lesné celky).....	37
1.4.1. Súpis dotknutých územnosprávnych jednotiek (kraj, okres, obec, katastrálne územie).....	37
1.4.2. Súpis dotknutých lesných hospodárskych celkov.....	40
1.5 Celková výmera chráneného územia a jeho ochranného pásma.....	43
1.5.1. Prehľad výmer druhov pozemkov v jednotlivých zónach národného parku.....	43
1.5.2. Prehľad foriem vlastníctva v členení na poľnohospodárske, lesné a iné pozemky.....	43
2. Predmet a ciele ochrany.....	44
2.1 Vymedzenie predmetu ochrany a odôvodnenie ochrany.....	48
2.1.1. Súpis biotopov európskeho významu a biotopov národného významu.....	48
2.1.2 Súpis biotopov druhov európskeho významu a biotopov druhov národného významu.....	50
2.1.3. Súpis ostatných predmetov ochrany.....	53
2.1.4 Súpis zistených biotopov európskeho významu a biotopov národného významu, biotopov druhov európskeho významu a biotopov druhov národného významu a biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov, ktoré nie sú určené ako predmet ochrany.....	58
2.2 Zhodnotenie stavu predmetu ochrany a stanovenie cieľov ochrany.....	61
3. Podrobnosti o ochrane a využívaní územia.....	61
3.1 Vymedzenie zón a ekologicko-funkčných priestorov,* podrobnosti o podmienkach	

územnej ochrany.....	61
3.2 Vymedzenie verejne prístupných častí územia a stanovenie možností ich využitia.....	101
92	
4. Návrh riešenia spôsobu a určenia výšky poskytnutia náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania.....	102
4.1 Identifikácia pozemkov, na ktorých dochádza k obmedzeniu bežného obhospodarovania a navrhovaná forma náhrady.....	102
4.2 Určenie predpokladanej výšky finančných prostriedkov na zabezpečenie náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa formy náhrady.....	102
5. Návrh technického vybavenia.....	105
5.1. Opis technického vybavenia.....	105
5.1.1. Návrh označenia chráneného územia a ochranného pásma.....	105
5.1.2 Označenie zón chráneného územia.....	106
5.1.3 Označenie prístupových miest do chráneného územia.....	106
6. Prehľad odbornej literatúry a použitých odborných podkladov.....	108
7. Prílohy.....	123

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Názov chráneného územia a jeho ochranného pásma

Predmetom projektu ochrany je Tatranský národný park vyhlásený v roku 2003 v kategórii národný park. V projekte ochrany sa, podľa § 19 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „**zákon č. 543/2002 Z. z.**“ alebo „**zákon**“), navrhuje vyhlásenie zón NP a zmena jeho hranice, ako aj zmena ochranného pásma TANAP-u.

Mapa vymedzenia TANAP-u a jeho ochranného pásma je v prílohe č. 7.1.

1.2. Prekryv s inými chránenými územiami a územiami medzinárodného

významu

1.2.1. Chránené územia podľa § 17 ods. 1 zákona, chránené vtáčie územia a územia európskeho významu a územia medzinárodného významu

Tatranský národný park (ďalej “TANAP”) bol vyhlásený zákonom Slovenskej národnej rady SNR č. 11/1949 Zb. o Tatranskom národnom parku v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994. Nariadením vlády SSR č. 12/1987 Zb. o vyhlásení v znení Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 272/1991 Zb. boli za súčasť TANAP-u vyhlásené Západné Tatry.

Zákomom číslo 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny z 25. júna 2002, s účinnosťou od 1. januára 2003, bol zrušený zákon Slovenskej národnej rady č. 11/1949 Zb. SNR o Tatranskom národnom parku v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z. i nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 12/1987 Zb. o vyhlásení časti Západných Tatier za súčasť Tatranského národného parku v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 272/1991 Zb.

Územná ochrana TANAP-u a jeho ochranného pásma bola následne upravená nariadením vlády Slovenskej republiky číslo 58/2003 Zb. z 5. februára 2003, s účinnosťou od 1. marca 2003, ktorým sa vyhlasuje Tatranský národný park (Zbierka zákonov č. 58/2003, čiastka 30).

Vyhláškou Slovenskej komisie pre životné prostredie č. 166/1991 Zb. o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z., s účinnosťou od 1. mája 1991 bolo zriadených 37 štátnych prírodných rezervácií a 3 chránené náleziská. Osobitne chránené územia – štátne prírodné rezervácie, chránené náleziská a chránené prírodné výtvory (pôvodne vyhlásené úpravami Ministerstva kultúry SSR v roku 1974, 1980, 1981 a 1984) boli v prílohe č. 3 zákona NR SR č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny ustanovené v kategóriách: národné prírodné rezervácie, prírodné rezervácie, chránené areály a prírodné pamiatky. Vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR číslo 83/1993 Z. z. o štátnych prírodných rezerváciách z 23. marca 1993, bola vyhlásená štátna prírodná rezervácia Suchá dolina.

Podmienky územnej ochrany národných prírodných rezervácií a prírodných rezervácií upravil zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny z 25. júna 2002, s účinnosťou od 1. januára 2003 (bol im pridelený štvrtý alebo piaty stupeň ochrany).

Nariadením vlády SR č. 451/2023 z 05. 12. 2023, ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu s účinnosťou od 01. 01. 2024 (tzv. konsolidované znenie) boli opätovne upravené stupne ochrany platné pre územia národných prírodných rezervácií

a prírodných rezervácií v území TANAP-u a v území jeho ochranného pásma, ktoré sa prekrývajú s územiami európskeho významu (môžu mať priradený tretí, štvrtý a piaty stupeň ochrany).

Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 68/1991 zo dňa 19. novembra 1991 bol pre územie TANAP-u schválený Program starostlivosti o TANAP do roku 2000.

V súčasnosti sa Tatranský národný park rozprestiera na výmere 104 503 ha, z toho vlastné územie národného parku tvorí 73 800 ha a ochranné pásmo má výmeru 30 703 ha.

Navrhované chránené územie Tatranský národný park sa prekrýva s existujúcim chráneným územím Tatranský národný park podľa § 17 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Celé územie TANAP-u a územie jeho ochranného pásma sa prekrýva sa aj s maloplošnými chránenými územiami podľa § 17 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ktorých zoznam je uvedený v Tabuľke 1 „Súhrnný prehľad maloplošných chránených území na území Tatranského národného parku a jeho ochranného pásma“.

Tabuľka 1 Súhrnný prehľad maloplošných chránených území na území Tatranského národného parku a jeho ochranného pásma

<i>Kategória</i>	<i>Vlastné územie</i>	<i>Ochranné pásmo</i>	<i>Celkový počet</i>
Národná prírodná rezervácia	27	1	28
Prírodná rezervácia	13	11	24
Prírodná pamiatka	1	1	1
Celkový počet	40	13	53

V súčasnosti je v Tatranskom národnom parku a jeho ochrannom pásme vyhlásených 28 národných prírodných rezervácií, 24 prírodných rezervácií, 1 prírodná pamiatka. Z toho vo vlastnom území národného parku je 27 národných prírodných rezervácií a 13 prírodných rezervácií. V ochrannom pásme je 1 národná prírodná rezervácia, 11 prírodných rezervácií 1 prírodná pamiatka.

Tabuľka 2 Prehľad maloplošných chránených území na území Tatranského národného parku (stav k 1. 1. 2025)

<i>Číslo v štátnom zozname</i>	<i>Kategória</i>	<i>Názov chráneného územia</i>	<i>Súčasť VCHÚ</i>	<i>Rozloha (ha)</i>	<i>Rok vyhlásenia, novelizácie</i>	<i>Stupeň ochrany</i>	<i>Vyhlasovací predpis</i>
--------------------------------	------------------	--------------------------------	--------------------	---------------------	------------------------------------	-----------------------	----------------------------

726	NPR	Batizovská dolina	NP	523,19	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
727	NPR	Belianske Tatry	NP	5 407,65	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
728	NPR	Bielovodská dolina	NP	3 712,14	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
733	NPR	Dolina Bielej vody	NP	1 661,11	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
735	NPR	Furkotská dolina	NP	842,43	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
739	NPR	Javorová dolina	NP	2 250,89	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku

294	NPR	Juráňova dolina	NP	434,32	1974	5	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 3573/1974-OP, Bratislava, 27.5.1974, s účinnosťou od 1.6.1974
317	NPR	Kotlový žľab	NP	70,77	1926, 1934,1984	5	Vyhlásená č.27.692 v roku 1926 Novela MŠANO č. 143.547/33 zo dňa 31.12.1933 Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 53/1984-32, Bratislava, 30.4.1984, s účinnosťou od 1.5.1984
742	NPR	Kôprová dolina	NP	3 220,92	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
744	NPR	Mengusovská dolina	NP	1 612,96	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
745	NPR	Mlynická dolina	NP	704,29	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
360	NPR	Mních	NP	74,75	1981	5	Úprava MK SSR č. 3243/1981-32 z
							30.6.1981 o vyhlásení ŠPR Mních

746	NPR	Mokriny	NP	882,82	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
747	NPR	Mraznica	NP	159,80	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
369	NPR	Osobitá	NP	457,98	1974	5	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 3574/1974-OP, Bratislava, 27.5.1974, s účinnosťou od 1.6.1974
752	NPR	Pramenište	NP	45,57	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
402	NPR	Roháčske plesá	NP	451,66	1974	5	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 3575/1974-OP, Bratislava, 27.5.1974, s účinnosťou od 1.6.1974
415	NPR	Sivý vrch	NP	112,67	1974	5	Úpravou MK SSR č.3576/1974-OP z 27.5.1974 o vyhlásení ŠPR Sivý vrch
754	NPR	Skalnatá dolina	NP	1 069,05	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v
							Tatranskom národnom parku

755	NPR	Slavkovská dolina	NP	979,00	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
756	NPR	Studené doliny	NP	2 222,41	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
845	NPR	Suchá dolina	NP	1 585,54	1987, 1993	5	Uznesenie Rady ONV v Liptovskom Mikuláši č.60/87 z 24.4.1987 ako ŠPR .Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR číslo 83 z 23. marca 1993 o štátnych prírodných rezerváciách
758	NPR	Štôlska dolina	NP	739,96	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
759	NPR	Tichá dolina	NP	5 966,64	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
760	NPR	Uhlištiatka	NP	385,51	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a

							chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
761	NPR	Važecká dolina	NP	1 185,86	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
762	NPR	Velická dolina	NP	1 217,22	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
730	PR	Bor	NP	133,61	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
763	PR	Brezina	NP	1,16	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
732	PR	Čikovská	NP	6,20	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
734	PR	Flák	NP	37,93	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných

							rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
736	PR	Goliášová	NP	27,29	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
737	PR	Grapa	NP	40,86	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
738	PR	Hrádok nad Pavúčou dolinou	NP	105,10	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
339	PR	Mačie diery	NP	45,63	1974	5	Rozhodnutie Rady ONV v Dolnom Kubíne č.43/1974 z 8.3.1974 o vyhlásení CHPV Mačie diery
748	PR	Pavlová	NP	58,49	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
750	PR	Pod Čerchl'ou	NP	31,82	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v

							Tatranskom národnom parku
764	PR	Rašelinisko	NP	0,32	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
757	PR	Surovec	NP	41,75	1991	5	Vyhláška č.166 Slovenskej komisie pre životné prostredie z 15. januára 1991 o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku
462	PR	Úplazíky	NP	31,19	1974	5	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 3579/1974-OP, Bratislava, 27.5.1974, s účinnosťou od 1.6.1974 o vyhlásení ŠPR Úplazíky

Tabuľka 3 Prehľad maloplošných chránených území na území ochranného pásma Tatranského národného parku (stav k 1. 1. 2025)

<i>Číslo v štátnom zozname</i>	<i>Kategória</i>	<i>Názov chráneného územia</i>	<i>Súčasť VCHÚ</i>	<i>Rozloha (ha)</i>	<i>Rok vyhlásenia, novelizácie</i>	<i>Stupeň ochrany</i>	<i>Vyhlasovací predpis</i>
500	NPR	Belianske lúky	OP	89,42	1983, 2004	4	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 6920/1983-32 z 31.10.1983, Vyhláška KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004
729	PR	Blatá	OP	37,70	1991, 2004	4	Vyhláška Slovenskej komisie pre ŽP č.

							166/1991 Zb. z 15.1.1991, 4. stupeň o. - Vyhláška KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004
731	PR	Bôrik	OP	20,74	1991	5	Vyhláška Slovenskej komisie pre ŽP č. 166/1991 Zb. z 15.1.1991
740	PR	Jedlina	OP	32,89	1991	4	Vyhláška Slovenskej komisie pre ŽP č. 166/1991 Zb. z 15.1.1991, 4. stupeň o. - Vyhláška KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004
741	PR	Jelšina	OP	16,43	1991, 2004	4	Vyhláška Slovenskej komisie pre ŽP č. 166/1991 Zb. z 15.1.1991, 4. stupeň o. - Vyhláška KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004
743	PR	Kút	OP	11,22	1991, 2004	4	Vyhláška Slovenskej komisie pre ŽP č. 166/1991 Zb. z 15.1.1991, 4. stupeň o. - Vyhláška KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004
341	PR	Machy	OP	25,61	1965	5	Rozhodnutie Komisie SNR pre školsťvo a kultúru č.26 z 28.6.1965 Úprava Komisie SNR pre školsťvo a kultúru č.7282/65-osv./4 z 15.7.1965

353	PR	Medzi bormi	OP	6,55	1980, 2003	4	Úprava Ministerstva kultúry SSR č.807/1980-32 z 29.2.1980 VZV KÚ v Žiline č. 3/2003 z 12.6.2003 - 4. stupeň ochrany
749	PR	Pálenica	OP	291,20	1991	5	Vyhláška Slovenskej komisie pre ŽP č. 166/1991 Zb. z 15.1.1991
751	PR	Poš	OP	20,82	1991	4	Vyhláška Slovenskej komisie pre ŽP č. 166/1991 Zb. z 15.1.1991, 4. stupeň o. - Vyhláška KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004
765	PR	Slavkovský jarok	OP	2,48	1991	4	Vyhláška Slovenskej komisie pre ŽP č. 166/1991 Zb. z 15.1.1991, 4. stupeň o. - Vyhláška KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004 - účinnosť od 15.5.2004
753	PR	Skalka	OP	36,15	1991	5	Vyhláška Slov. komisie pre ŽP č. 166/1991 Zb. z 15.1.1991 o ŠPR a CHN v Tatranskom NP Vyhláška MŽP SR č.112/1999 Z.z. - zrušená Vyhl. MŽP SR č.17/2003 Z.z.
273	PP	Hybická tiesňava	OP	11,18	1984	4	Nariadenie ONV v Liptovskom Mikuláši č. 3/1984 zo 17.8.1984 - ú. od

							1.10.1984, 4. stupeň o. - vyhláška KÚŽP v Žiline č. 7/2004 z 3.5.2004 - ú. od 1.7.2004
--	--	--	--	--	--	--	--

Prevažná časť územia TANAP-u je súčasťou európskej siete chránených území Natura 2000. Územie európskeho významu Tatry bolo ustanovené Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 451/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu, pod označením SKUEV0307 Tatry. Prekryv územia európskeho významu SKUEV0307 Tatry s národným parkom je 99,5 %.

Do vlastného územia TANAP-u zasahujú nasledovné územia európskeho významu: SKUEV0309 Poprad, SKUEV0141 Rieka Belá a SKUEV0709 Poš. Do ochranného pásma národného parku zasahujú nasledovné územia európskeho významu: SKUEV0141 Rieka Belá, SKUEV0143 Biely Váh, SKUEV0142 Hybica, SKUEV0144 Belianske lúky, SKUEV0146 Blatá, SKUEV0194 Hybická tiesňava, SKUEV0308 Machy, SKUEV0145 Medzi Bormi, SKUEV0306, Pod Suchým hrádkom a SKUEV0709 Poš.

Tabuľka 4 Prehľad území sústavy Natura 2000 zasahujúcich do územia Tatranského národného parku a jeho ochranného pásma (stav k 16.4. 2025)

Názov ÚEV	Kód ÚEV	Celková plocha ÚEV(ha)	Plocha prekryvu ÚEV s ochranným pásmom NP (ha)	Prekryv ÚEV s ochranným pásmom NP (v %)	Plocha prekryvu ÚEV s vlastným územím NP (ha)	Prekryv ÚEV s vlastným územím NP (v %)
Rieka Belá	SKUEV0141	318,8	291,31	91,3	7,93	2,5
Belianske lúky	SKUEV0144	102,4	102,4	100	0	0
Biely Váh	SKUEV0143	42,4	2,99	7,05	0	0
Blatá	SKUEV0146	186,9	186,9	100	0	0
Hybica	SKUEV0142	26,01	20,83	80,1	0	0
Hybická tiesňava	SKUEV0194	547,34	547,34	100	0	0
Machy	SKUEV0308	165,23	165,23	100	0	0
Medzi bormi	SKUEV0145	10,27	10,27	100	0	0

Pod Suchým hrádkom	SKUEV0306	720,59	720,59	100	0	0
Poprad	SKUEV0309	44,53	8,89	20,0	0	0
Poš	SKUEV0709	34,64	31,66	91,4	3,98	11,5
Tatry	SKUEV0307	67032,56	249,57	0,5	66764,26	99,5
Trstinné lúky	SKUEV094	60,02	60,2	100	0	0

Vlastné územie TANAP-u a územie jeho ochranného pásma sa čiastočne v západnej a východnej časti prekrýva s Chráneným vtáčím územím SKCHVU030 Tatry, vyhláseným Vyhláškou MŽP SR č. 4/2011 Z. z. zo dňa 22. 12. 2010. Chránené vtáacie územie SKCHVU030 Tatry je na 86,43 % prekryté územím TANAP-u a územím jeho ochranného pásma.

Tabuľka 5

Názov CHVÚ	Kód CHVÚ	Celková plocha (ha)	Plocha prekryvu CHVU s ochranným pásmom NP (ha)	Prekryv CHVU s ochranným pásmom NP (%)	Plocha prekryvu CHVU s vlastným územím NP (ha)	Prekryv CHVU s vlastným územím NP (%)
CHVU Tatry	SKCHVU030	54 611,29	6064,9921	11,11	47203,742	86,43

Rozhodnutím Komisie 2008/218/ES z 25. januára 2008 bol podľa smernice Rady 92/43/EHS prijatý zoznam lokalít európskeho významu v alpskej biogeografickej oblasti, ktorej súčasťou je aj predmetné územie európskeho významu SKUEV0307 Tatry, ako aj ostatné ÚEV patriace do územia TANAP-u a jeho ochranného pásma, s výnimkou SKUEV0709 Poš, ktoré bolo zaradené do zoznamu lokalít európskeho významu v alpskej biogeografickej oblasti až Rozhodnutím Komisie 2013/23/EÚ zo 16. novembra 2012 podľa smernice Rady 92/43/EHS.

Územie TANAP-u sa prekrýva aj s Biosférickou rezerváciou Tatry. Biosférická rezervácia Tatry (ďalej len BR Tatry) tvorí bilaterálnu biosférickú rezerváciu spolu s poľským národným parkom (Tatrzański Park Narodowy, ďalej len „TPN“). BR Tatry bola zapísaná do svetovej siete biosférických rezervácií UNESCO dňa 15.2.1993 s rozlohou 113 221 ha.

2.2. Iné chránené nehnuteľnosti

Územie má vzťah k týmto iným chráneným nehnuteľnostiam:

109 Chránený strom a jeho ochranné pásmo

V predmetnom území sa nachádza 26 chránených stromov.

Tabuľka 6

Prehľad chránených stromov v ochrannom pásme Tatranského národného parku

<i>Evidenčné číslo</i>	<i>Názov</i>	<i>Slovenský názov</i>	<i>Vedecký názov</i>	<i>Kraj</i>	<i>Okres</i>	<i>Kataster</i>
S 455	<u>Lipy Eugena Suchoňa</u>	lipa malolistá	<i>Tilia cordata</i> Mill.	Prešovský	Poprad	Štrba
S 479	<u>Stromy v obci Batizovce</u>	lipa malolistá	<i>Tilia cordata</i> Mill.	Prešovský	Poprad	Batizovce
S 502	<u>Lipa v Spišskom Bystrom</u>	lipa malolistá	<i>Tilia cordata</i>	Prešovský	Poprad	Spišské Bystré
S 458	<u>Liskovská lipa</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.	Žilinský	Ružomberok	Lisková

S 457	<u>Matiašovský topol'</u>	topol' čierny	<i>Populus nigra L.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Liptovské Matiašovce
S 143	<u>Lipy v Hrboltovej</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Žilinský	Ružomberok	Hrboltová
S 117	<u>Lipa v Stankovanoch pri ObÚ</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Žilinský	Ružomberok	Stankovany

S 118	<u>Lipa v Stankovanoch pri kostole</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Žilinský	Ružomberok	Stankovany
S 120	<u>Lipa v Ivachnovej</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Žilinský	Ružomberok	Ivachnová
S 119	<u>Lipa v Ivachnovej</u>	lipa malolistá	<i>Tilia cordata Mill.</i>	Žilinský	Ružomberok	Ivachnová
S 121	<u>Lipa v Madočanoch</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Žilinský	Ružomberok	Madočany

S 113	<u>Brest pri kaštieli Mitošiny</u>	brest horský	<i>Ulmus glabra Huds.</i>	Žilinský	Ružomberok	Bešeňová
S 111	<u>Lipa v Liptovských Matiašovciach</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Liptovské Matiašovce
S 124	<u>Lipy v Lipt. Matiašovciach</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Liptovské Matiašovce
S 110	<u>Lipa v Liptovských Matiašovciach</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Liptovské Matiašovce
S 46	<u>Lipa v Matiašovciach</u>	lipa malolistá	<i>Tilia cordata Mill.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Liptovské Matiašovce
S 142	<u>Lipy v Liptovskom Trnoveci</u>	lipa malolistá	<i>Tilia cordata Mill.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Liptovský Trnovec
S 122	<u>Prosiek - lipa</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Prosiek

S 123	<u>Lipa v Smrečanoch</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Smrečany
S 112	<u>Lipa pri kostole</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Prosiek
S 141	<u>Skupina 3 líp v Trstenom</u>	lipa malolistá	<i>Tilia cordata Mill.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Trstené
S 125	<u>Dub v Prosieku</u>	dub letný	<i>Quercus robur L.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Prosiek
S 109	<u>Lipa v Ondrašovej</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Liptovská Ondrašová
S 107	<u>Topoľ v L. Mikuláši - na Nicovô</u>	topoľ čierny	<i>Populus nigra L.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Liptovský Mikuláš
S 108	<u>Borovica v Matiašovciach</u>	borovica limbová	<i>Pinus cembra L.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Liptovské Matiašovce
S 106	<u>Lipa v Ďuricovom sade</u>	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Žilinský	Liptovský Mikuláš	Liptovská Anna

Chránené stromy na území Prešovského kraja boli vyhlásené vyhláškou č. 16/2024 V.v. SR, ktorou sa vyhlasujú chránené stromy a ich ochranné pásma v Prešovskom kraji.

201 Nehnuteľná kultúrna pamiatka (národná kultúrna pamiatka)

V predmetnom území sa nachádza 70 nehnuteľných kultúrnych pamiatok.

Tabuľka 7

Pamiatky nachádzajúce sa vo vlastnom území Tatranského národného parku

<i>Číslo ÚZPF</i>	<i>Pamiatkový objekt</i>	<i>Katastrálne územie</i>
11615	lesovňa	Tatranská Javorina
11602	poľovnícky zámček Hohenlohe	Tatranská Javorina
4498	filiálny Kostol sv. Anny	Tatranská Javorina
4498	drevená márnica	Tatranská Javorina
4498	kaplnka rod. Kegelovcov	Tatranská Javorina
4498	hrob s náhrobkom 1848-1926,knieža	Tatranská Javorina
4498	hrob s náhrobkom 1889-1971,výtv., Maliar Tatier	Tatranská Javorina
4498	sadovnícka úprava	Tatranská Javorina
11673	trakčná meniareň TEŽ	Starý Smokovec
11787	Sziilágyiho pavilón	Starý Smokovec
11724	vila Iskra, dom Júlie Teleki	Starý Smokovec

1036	zotavovňa Kamzík	Starý Smokovec
11762	vila Jakuba Bruchsteinera	Starý Smokovec
10947	bývalá horáreň Sosna	Starý Smokovec
11392	bývalá Szilágyiho vila	Starý Smokovec
11785	bývalá vila Mikuláša Rosera	Starý Smokovec
2085	bývalá vila Hlucháň	Starý Smokovec
1025	bývalá vila Hrdlička	Starý Smokovec
2084	vila Mudroň	Starý Smokovec
2083	bývalý hotel Orol	Starý Smokovec

1023	bývalý hotel Srnka	Starý Smokovec
1021	drevený Kostol Najsvätejšieho Spasiteľa	Starý Smokovec
1033	bývalá vila Svišť	Starý Smokovec
1032	liečebný dom Európa	Starý Smokovec
1031	liečebný dom Hotel Palace, Malý Palace	Starý Smokovec
1029	hotel Hubertus, hotel Tokajík	Starý Smokovec
1028	evanjelický kostol	Starý Smokovec
1030	Sanatórium Dr. Szontágha	Starý Smokovec
4493	meteostanica	Starý Smokovec
4523	pamätná tabuľa 1916-1944, dôstojník P. Bilík	Starý Smokovec

1035	vila Flóra	Starý Smokovec
1037	bývalá zotavovňa Úderník	Starý Smokovec
1038	Grandhotel	Starý Smokovec
1039	drevený Kostol nepoškvrn. počatia Panny Márie	Starý Smokovec
1022	bývalá vila Aesculap	Starý Smokovec
1429	pamätná tabuľa 1900-1924, básnik J. Wolker	Starý Smokovec
1430	pomník 1900-1924, básnik J. Wolker	Starý Smokovec
3868	Guhrovo sanatórium	Starý Smokovec
3867	liečebný dom Limba	Starý Smokovec
3869	liečebný dom bývalá vila Tivoli	Starý Smokovec
3870	bývalá vila Millenium, vila Dukla	Starý Smokovec
11120	bývalý hotel Weszterheim-Széplak	Starý Smokovec
1431	pomník padlým	Starý Smokovec
11850	Kostol nanebovzatia Panny Márie	Tatranská Lomnica
3850	údolná stanica VLD	Tatranská Lomnica
3850	medzistanica VLD Štart	Tatranská Lomnica
3853	hvezdáreň Skalnaté pleso	Tatranská Lomnica
3850	hotel Encián a meteorologická stanica	Tatranská Lomnica
3850	observatórium a stanica VLD	Tatranská Lomnica
3850	16 položiek zabezpečovacieho systému	Tatranská Lomnica
3855	bývalý hotel Palace	Tatranská Lomnica
3856	evanjelický kostol	Tatranská Lomnica
3857	bývalá vila barónky Orczyovej	Tatranská Lomnica

3858	zotavovňa ZŽP z Brna	Tatranská Lomnica
3859	vila baróna Liptaya	Tatranská Lomnica
3860	hygienicko-hydropatické sanatórium	Tatranská Lomnica
3861	bývalá vila Széchényi	Tatranská Lomnica
3862	hotel Lomnica	Tatranská Lomnica
3864	pôvodná stanica elektrickej dráhy	Tatranská Lomnica
3866	sanatórium, bývalá Svišťovka, Esplanade	Tatranská Lomnica
4519	pamätná tabuľa, Vyšné Hágy 9.V.1965	Štrbské Pleso
3871	liečebný ústav ÚTPCH a HCH, Vyšné Hágy	Štrbské Pleso
11955	poľovnícky kaštieľ, Vyšné Hágy	Štrbské Pleso
4521	pamätná tabuľa Symbolický cintorín	Štrba
1428	pomník SNP	Štrba
3841	bývalá ubytovňa Gemer	Štrba
3848	rozhľadňa Monte Móry	Štrba
3849	symbolický cintorín obetí hôr	Štrba
3845	Liečebný dom Marína	Štrba
3847	stará stanica elektrickej dráhy	Štrba

V ochrannom pásme TANAP-u sa nachádza 122 nehnuteľných kultúrnych pamiatok.

Tabuľka 8

Pamiatky nachádzajúce sa v ochrannom pásme Tatranského národného parku

<i>Číslo ÚZPF</i>	<i>Pamiatkový objekt</i>	<i>Katastrálne územie</i>
860	Mariássyovský kaštieľ	Batizovce
860	obytná budova "B"	Batizovce
860	ohradný múr s bránami	Batizovce
860	park pri kaštieli	Batizovce
859	sýpka	Batizovce
861	evanjelický kostol	Batizovce
862	kostol r. k. Všetkých svätých	Batizovce
11594	mostík cez potok	Gerlachov
1395	24 hrobov paradesantov	Gerlachov
913	Kostol sv. Tomáša	Mengusovce
914	Kostol sv. Margity Antiochijskej	Mlynica
917	evanjelický kostol	Nová Lesná
918	Kostol Zvestovania Pána	Nová Lesná

1426	vojenský cintorín Čs.+sov.voj.+civili	Štôla
986	evanjelický kostol	Štôla
4499	pamätná tabuľa 1883-1963, skladateľ Kafenda F.	Štôla
1047	dom Josefa Vydru	Štôla
3764	začín, maštal', jata	Ždiar
4630	ľudový dom, stodola, humno, hospodárska stavba	Ždiar
4631	ľudový dom, stodola, humno, maštal'	Ždiar
3784	ľudový dom, mlatovisko, začín, chliev, šopa	Ždiar

4632	ľudový dom, hospodárska budova	Ždiar
3762	ľudový dom, hospodárska budova, ovčín	Ždiar
3785	ľudový dom, stodola, humno	Ždiar
4633	ľudový dom, hospodárske budovy, maštal'	Ždiar
3763	ľudový dom, ovčín, maštal', podšopa	Ždiar
3764	ľudový dom, začín, mlatovisko, maštal', jata	Ždiar
3693	ľudový dom, hospodárska budova, šopa	Ždiar

3765	ľudový dom, mlatovisko, začín, maštal', voziareň	Ždiar
3788	ľudový dom, mlatovisko, začín, voziareň	Ždiar
3694	ľudový dom, hospodárska stavba	Ždiar
3695	ľudový dom, hospodárske budovy, maštal'	Ždiar
3696	ľudový dom	Ždiar
3697	ľudový dom, hospodárska stavba	Ždiar
3766	ľudový dom, hospodárske stavby	Ždiar
3767	ľudový dom, hospodárske stavby	Ždiar
3768	ľudový dom, hospodárske stavby	Ždiar
3699	ľudový dom, hospodárske stavby	Ždiar
3790	ľudový dom, hospodárske stavby	Ždiar
3793	ľudový dom, hospodárske stavby, senník	Ždiar
3794	ľudový dom, stodola s maštal'ou	Ždiar
3770	ľudový dom, hospodárske budovy, maštal'	Ždiar
3771	ľudový dom, hospodárske budovy, maštal'	Ždiar
3772	ľudový dom	Ždiar

3773	ľudový dom, hospodárska stavba	Ždiar
3774	ľudový dom, stodola	Ždiar

3700	ľudový dom, stodola s maštaľou	Ždiar
3702	ľudový dom, hospodárska stavba	Ždiar
3796	ľudový dom, hospodárska stavba	Ždiar
3775	ľudový dom, hospodárska stavba	Ždiar
4636	ľudový dom, stodola s maštaľou	Ždiar
3797	ľudový dom, stodola s maštaľou	Ždiar
3798	ľudový dom, hospodárska stavba	Ždiar
3776	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
3799	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
3713	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
4648	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
4638	stodola s maštaľou	Ždiar
4639	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
4640	ľudový dom, hospodárska stavba s maštaľou	Ždiar
4642	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
4643	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
3715	ľudový dom, stodola s maštaľou	Ždiar
10238	ľudový dom, stodola s maštaľou	Ždiar
10358	ľudový dom, stodola s maštaľou, studňa	Ždiar
10359	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar

3719	ľudový dom, stodola, humno	Ždiar
3721	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
3722	ľudový dom, stodola s maštaľou	Ždiar
3723	hospodárska budova, stodola s maštaľou	Ždiar
4645	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
3726	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar

3727	ľudový dom, stodola, maštaľ	Ždiar
3728	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
1043	ľudový dom, farský kostol Panny Márie	Ždiar
3729	ľudový dom	Ždiar
4647	ľudový dom, stodola s maštaľou	Ždiar
3731	ľudový dom	Ždiar
3733	múzeum Márie Vaverčákovej	Ždiar
3738	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
3739	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
3740	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
3741	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
3745	ľudový dom, hospodárske budovy, maštaľ	Ždiar
3746	ľudový dom, stodola, humno	Ždiar
3747	ľudový dom	Ždiar
3748	ľudový dom	Ždiar
3749	ľudový dom, stodola	Ždiar
3750	ľudový dom	Ždiar

3752	hospodárske stavby	Ždiar
3753	ľudový dom, hospodárske stavby	Ždiar
3800	ľudový dom, hospodárske stavby	Ždiar
3755	ľudový dom, hospodárske budovy, maštal'	Ždiar
3756	ľudový dom, hospodárske budovy, maštal'	Ždiar
3758	ľudový dom, hospodárske budovy, maštal'	Ždiar
3761	ľudový dom, stodola s maštal'ou	Ždiar
3778	škola	Ždiar
3679	ľudový dom, hospodárske budovy, maštal'	Ždiar
3680	ľudový dom, stodola s maštal'ou	Ždiar
3681	ľudový dom	Ždiar
3682	ľudový dom, stodola	Ždiar
3683	ľudový dom, maštal'	Ždiar
3685	ľudový dom, hospodárske stavby	Ždiar
3687	stodola, maštal', voziareň, kôľňa	Ždiar
3688	stodola, maštal', voziareň	Ždiar
3689	ľudový dom, hospodárske budovy, maštal'	Ždiar
3690	ľudový dom, hospodárske budovy, maštal'	Ždiar
3691	ľudový dom, hospodárske budovy, maštal'	Ždiar
3787	ľudový dom	Ždiar
3791	ľudový dom, stodola s maštal'ou	Ždiar
3742	ľudový dom	Ždiar
3744	ľudový dom, hospodárske budovy, maštal'	Ždiar

907	Kostol sv. Michala	Malý Slavkov
973	evanjelický kostol	Stará Lesná
974	filiál. Kostol sv. Petra a Pavla	Stará Lesná
293	Partizánsky cintorín	Zuberec
2676	socha s krížom, pilier, reliéf sv. Ondrej, sv. Florián	Zuberec
3154	pomník 1876-1946,org.turistiky	Zuberec
2813	pamätník SNP	Zuberec
2814	partizánska nemocnica	Zuberec
3114	pamätné miesto padlých	Habovka

202 Pamiatková rezervácia

V dotknutom území sa nachádza jedna pamiatková rezervácia, a to v ochrannom pásme Tatranského národného parku v obci Ždiar.

Tabuľka 9

Zoznam pamiatkových rezervácií v záujmovom území

Názov PR	katastrálne územie
Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry Ždiar	Ždiar

203 Pamiatková zóna

V dotknutom území sa nachádza jedna pamiatková zóna, a to vo vlastnom území Tatranského národného parku v meste Vysoké Tatry v časti Tatranská Lomnica.

Tabuľka 10

Zoznam pamiatkových zón v záujmovom území

Pamiatková zóna	katastrálne územie	okres	kraj

Vysoké Tatry-Tatranská Lomnica	Tatranská Lomnica	Poprad	Prešovský
--------------------------------	-------------------	--------	-----------

301 Kúpeľné územie

Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 446 z 21. júna 2006, ktorým bol vydaný štatút kúpeľného miesta Vysoké Tatry, bolo vyhlásené kúpeľné územie v riešenom chránenom území. Kúpeľné územie je súčasťou Tatranského národného parku.

Vymedzené sú tieto kúpeľné územia:

- a) **kúpeľné územie v mestskej časti Horný Smokovec mesta Vysoké Tatry** - severná hranica vedie po vrstevnici 977 m n. m. nad Cestou slobody a po trati Tatranskej elektrickej železnice pod Cestou slobody; západná hranica začína od vrstevnice 977 m n. m. južným smerom po Cestu slobody a pokračuje pod Cestou slobody po štátnu cestu III/5344; južná hranica je vedená štátnou cestou III/5344 západným smerom a nad Cestou slobody pokračuje cestou II/537 po východnú hranicu; východná hranica vedie od vrstevnice 977 m n. m. južným smerom po Cestu slobody.
- b) **kúpeľné územie v mestskej časti Nový Smokovec mesta Vysoké Tatry** - severná hranica vedie od križovatky štátnej cesty II/537 s jednosmernou miestnou komunikáciou od hotela MS 70, pokračuje štátnou cestou II/537 po Vilu Gerlach, za Vilou Gerlach smeruje miestnou komunikáciou medzi penziónom Villa Dr. Szontagh a Liečebným domom Palace a ďalej pokračuje miestnou komunikáciou nad objektom Magura smerom k miestnej komunikácii k Domu služieb až k pôvodnej východnej hranici pozdĺž potoka Štiavnik; západná hranica je ohraničená jednosmernou miestnou komunikáciou od štátnej cesty II/537 medzi penziónom Villa Dr. Szontagh a Liečebným domom Palace; južnú hranicu tvorí chodník popri štátnej ceste II/537, ďalej pokračuje účelovou komunikáciou k futbalovému ihrisku a chodníkom pod Liečebným domom Penzák k premosteniu potoka Štiavnik pri štátnej ceste II/537; východná hranica vedie pozdĺž potoka južným smerom k zákrute pri poliklinike na ceste II/537 a pokračuje účelovou komunikáciou k futbalovému ihrisku.
- c) **kúpeľné územie v mestskej časti Dolný Smokovec mesta Vysoké Tatry** - severná hranica vedie po vrstevnici 920 m n. m. severovýchodným smerom k ceste Pekná vyhládka v Hornom Smokovci; západná hranica začína na vrstevnici 888 m n. m. na okraji štátnej cesty Poprad – Starý Smokovec a pokračuje severozápadným smerom popri štátnej ceste až na vrstevnicu 920 m n. m.; južná hranica je na vrstevnici 888 m n. m. až po štátnu cestu Poprad – Starý Smokovec; východná hranica vedie po štátnej ceste Poprad – Starý Smokovec od vrstevnice 920 m n. m. juhovýchodným smerom, ďalej po štátnej ceste Horný Smokovec – Dolný Smokovec až na vrstevnicu 888 m n. m.

d) **kúpeľné územie v mestskej časti Tatranská Kotlina mesta Vysoké Tatry** - severnú hranicu tvorí prístupová komunikácia k chodníku k Belianskej jaskyni; západná hranica vedie vrstevnicou 800 m n. m. po severnú hranicu; južná hranica začína od štátnej cesty I/67 prístupovou komunikáciou za evanjelickým kostolom k objektu na pozemku s parc. č. 523/1; východnú hranicu tvorí časť štátnej cesty I/67 od južnej hranice po severnú hranicu.

e) **kúpeľné územie v mestskej časti Tatranská Polianka mesta Vysoké Tatry** - severná hranica vedie pozdĺž lesnej cesty na kóte 1076 m n. m.; západná hranica vedie od štátnej cesty II/537 smerom k severnej hranici pozdĺž lesnej cesty a potokom cca 100 m od Sanatória Dr. Guhra až na kótu 1076 m n. m.; južná hranica prebieha súbežne so štátnou cestou II/537 od potoka za kúpeľným areálom smerom k východnej hranici a končí pri účelovej komunikácii k Sanatóriu Dr. Guhra; východná hranica vedie od štátnej cesty II/537 účelovou komunikáciou k Sanatóriu Dr. Guhra a ďalej popod ihrisko a pozdĺž lesnej cesty na sever až na kótu 1076 m n. m.

f) **kúpeľné územie v mestskej časti Tatranské Matliare mesta Vysoké Tatry** - severnú hranicu tvorí Skalnatý potok od štátnej cesty II/537; západná hranica je priama spojnica od Skalnatého potoka k účelovej ceste k zotavovni Metalurg; južná hranica je tvorená účelovou komunikáciou k zotavovni Metalurg; východnú hranicu tvorí časť štátnej cesty II/537 od rázcestia účelovej cesty k zotavovni Metalurg po Skalnatý potok.

g) **kúpeľné územie v mestskej časti Tatranské Zruby v meste Vysoké Tatry** - západnú hranicu tvorí časť trate Tatranskej elektrickej železnice nad areálom kúpeľnej liečebne od koncového bodu južnej hranice až po asfaltové parkovisko pri bytovom dome Vostok, odkiaľ pokračuje severná hranica; severná hranica vedie od trate Tatranskej elektrickej železnice k asfaltovému parkovisku pri bytovom dome Vostok (parc. č. 504/2), pokračuje okolo plochy parkoviska k potoku a ďalej je tvorená potokom až po chodník nad objektom na pozemku parc. č. 504/12; východná hranica sa napája na severnú hranicu v priesečníku potoka a chodníka nad objektom na pozemku parc. č. 504/12, pokračuje po tomto chodníku až po cestu vedúcu z parkoviska pre hlavnú liečebnú budovu nad objektom na pozemku parc. č. 504/10 a pod pozemkom parc. č. 504/46 – zeleň pod hlavnou liečebnou budovou; južná hranica smeruje po hranici pozemkov parc. č. 504/49 a parc. č. 504/39 až po trať Tatranskej elektrickej železnice, odkiaľ sa začína západná hranica.

h) **kúpeľné územie v mestskej časti Štrbské Pleso obce Štrba** - severná hranica vedie okolo jazera Štrbské pleso ku križovatke ciest do areálu hotela FIS a Liečebného domu Helios a ponad Liečebný dom Helios k východnej hranici; západnú hranicu tvorí chodník okolo jazera Štrbské pleso od Liečebného domu Solisko smerom k jazeru Slepé pleso; južná hranica začína od cesty pri Liečebnom dome Solisko, ďalej vedie po južnej strane cesty pod komplexom Liečebného domu Hviezdoslav a končí na križovatke s chodníkom k jazeru Štrbské pleso; východná hranica vedie od Liečebného domu Hviezdoslav chodníkom okolo jazera Štrbské pleso, pokračuje chodníkom k rázcestiu miestnej komunikácie od Liečebného domu Helios a areálu hotela FIS, k potoku Mlynica a potom pozdĺž potoka Mlynica smerom k hospodárskemu

dvoru Kúpeľov Štrbské Pleso, a. s., a ďalej poza Liečebný dom Helios smerom k severnej hranici.

302 Prírodný liečivý zdroj alebo prírodný zdroj minerálnej stolovej vody

Jediným chráneným zdrojom minerálnej vody v okrese Poprad je Smokovecká kyselka I, so záchyтом označeným SK-1 v meste Vysoké Tatry, v katastrálnom území Starý Smokovec.

304 Ochranné pásmo prírodného liečivého zdroja alebo prírodného zdroja minerálnej stolovej vody

Ochranné pásmo bolo vyhlásené vyhláškou MZ SR č. 112/2002 Z. z. Smokovecká kyselka je prírodná minerálna voda slabo mineralizovaná, uhličitá, hydrogenuhlíčitánová, sodno-vápenatá, kyslá, studená, hypotonická, s celkovou mineralizáciou 91 mg.l⁻¹, s teplotou vody 6,1° C, s obsahom plynu CO₂ 1 496 mg.l⁻¹ a s výdatnosťou 0,45 l.s⁻¹. Formovanie a obeh minerálnych vôd sa uskutočňujú v kvartérnych svahových polygenetických sutinových akumuláciách a horninách kryštalinika Slavkovského štítu. K nasycovaniu vody hlbinným CO₂ dochádza počas výstupu minerálnej vody na povrch, a to únikmi CO₂ pozdĺž tektonickej línie v podloží.

401 Chránené ložiskové územie

Na území TANAP-u a jeho ochranného pásma sa nachádza chránené ložiskové územie Zuberec zriadené Rozhodnutím ObÚ v Banskej Bystrici č. 276/92 zo dňa 23. 11. 1992. Plošný rozsah chráneného ložiskového územia je 76490,12 m². Nachádza sa v okrese Dolný Kubín, v katastrálnom území Zuberec. V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je situované v území s 2. a 3. stupňom ochrany.

502 Ochranné pásmo vodárenských zdrojov (I. – III. stupeň)

Tabuľka 12 Zoznam ochranných pásiem hygienickej ochrany vodných zdrojov

Názov vodného zdroja	Katastrálne územie
pramene starý, nový a vrt GH1	Gerlachov
Rinčov potok a pramene Vyšné Hágy	Štôla
prameň Šulková a Kamenný Brod Tatranská Štrba	Štrba
PHO VZ Javorinka - Tatanská Javorina	Ždiar

pramene	Mlynččky
vrt BTH1 v Tatranskej Kotline	Spišská Belá
PHO Teplička	Babky
PHO Pod kameňolomom, Pho Borovinské	Bobrovec
PHO Nad obcou 1, 2, 3, 4	Jakubovany
PHO Kejdák 1, 2	Konská
PHO Vrt CH 5	Kvačany
PHO Dlhá lúka	Dlhá Lúka
PHO Petruška	Liptovský Trnovec
PHO Suchý Hrádok	Pribylina
PHO chata Spojár, PHO Medzi vršky a PHO Pod závozom	Žiar
PHO Dlhánka	Malé Borové
PHO Kundrátovo	Hybe
PHO studňa	Liptovská Kokava
PHO Zapač 1, 2	Liptovský Hrádok
PHO Mlynica, Martinková, Solisko1, 2, 3 a PHO Ramžová	Vážec
PHO Bobrovecká dolina	Vitanová
PHO Mihulčie, Jašterišie	Vitanová
PHO Tichá dolina	Vitanová
PHO Zuberec – Madajka (Prieves)	Zuberec
PHO Pribisko-Zuberec-Roháče	Zuberec
PHO Zuberec, prameň Dva Smreky	Zuberec
hg vrt RVZ Nová Lesná	Nová Lesná
PHO Nový Smokovec-povrchový odber vody z potoka Štiavnik	Starý Smokovec
PHO Mlynččky – povrchový odber z toku Kežmarská Biela voda	Tatranská Lomnica
PHO Východné (Kupeľné) a Západné (Kuzmányho) pramene	Tatranská Lomnica
PHO Žakovská Poľana – pramene č. 1, 2, 3, 3a, 4 (Kamenný mostík), 7a, 7, 8	Starý Smokovec
PHO Podbanské, povrchový odber z toku Kamenistý	Pribylina
PHO Štrbské Pleso – povrchový odber z vodného toku Poprad	Štrbské Pleso
PHO Šašínkov prameň, Päť prameňov, prameň Nový Smokovec, odber vody z potoka Štiavnik	Starý Smokovec
PHO povrchový odber vody z potoka Mlynica	Štrbské Pleso

PHO Šumivý prameň – Tatranská Kotlina	Tatranská Lomnica
PHO Východné pramene A, B, C a Nový východná A, B	Tatranská Lomnica
PHO Tatranské Matliare	Tatranská Lomnica
PHO pramene Žriedliská vo Vyšných Hágoch	Starý Smokovec
PHO Bobrovec – prameň Pod kameňolomom	Babky
PHO VZ Petruška a Teplica	Bobrovček
PHO prameň Križan	Pribylina
PHO VZ Kundrátovo	Hybe
PHO vrty LP-2, LP-3	Liptovský Peter, Vavrišovo
PHO prameň Medzi vršky	Žiar
PHO prameň Pod Závozom a pri Chate Spojov	Žiar
PHO Soliská, Mlynica, Martinková	Vážec
PHO prameň Ramžová	Štrbské Pleso
PHO Studňa Kokava	Liptovská Kokava
PHO prameň Suchý Hrádok	Pribylina
PHO Veterná Poruba - Úboč	Konská

601 Chránená značka geodetického bodu

Tabuľka 13 Zoznam geodetických bodov

Sieť	Geodetický bod
ŠPS (štátna priestorová sieť)	2642LM – 1004, 2641TS – 1002, 2643LM – 1003, 2644LM – 1003, ZG13 – 518, ZG15 – 503, 2644LM – 1006, IZG – 550, IZG – 567, ZG24 – 528, SK-2063.01, 2733PP-11, 2731PP-44, 2731PP-1002, 2731PP-1001
ŠGS (štátna gravimetrická sieť)	21 bodov
ŠNS (štátna nivelačná sieť)	vyše 1000 bodov
ŠTS (štátna trigonometrická sieť)	vyše 100 bodov

701 Ochranné pásmo letiska a leteckých pozemných zariadení

V katastrálnom území Veľká Lomnica sa nachádza letisko pre letecké práce v poľnohospodárstve, lesnom a vodnom hospodárstve.

1.3. Kategória chráneného územia podľa medzinárodných štandardov

TANAP po vymedzení zón zodpovedá manažmentovej kategórii chránených území Medzinárodnej únie ochrany prírody (IUCN) Národný park – kategória II. Tá je definovaná ako rozsiahle prírodné alebo prírode blízke územie, určené na ochranu veľkoplošných ekologických procesov spolu s množstvom druhov a ekosystémov charakteristických pre dané územie, ktoré zároveň dávajú možnosť pre uplatnenie duchovných, vedeckých, vzdelávacích, rekreačných zámerov, či pre návštevnosť, ktoré sú zlučiteľné s cieľmi ochrany územia. Predmetom ochrany v zmysle uvedenej definície sú v prípade TANAP-u ekosystémy alpínskych lúk, štrbinovej a sutinovej vegetácie na glacigénom reliéfe, vysokohorské a horské ihličnaté a zmiešané lesy, rašeliniská a rašeliniskové lesy. Rekreačia a oddych v tomto území budú založené predovšetkým na zážitku z vnímania nedotknutej prírody. Poznávanie prírody a krajiny ako súčasť programov pre návštevníkov a rekreačia sú hlavnou úlohou manažmentu takéhoto chráneného územia.

Územie TANAP-u je určené na ochranu konkrétnych druhov alebo biotopov a ich manažment by mal odrážať túto prioritu. Okrem častí územia ponechaných na bezzásah si viaceré biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany, môžu vyžadovať pravidelné aktívne zásahy, nutné k zabezpečeniu ich konkrétnych požiadaviek alebo pre udržanie biotopov.

1.4. Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma (dotknuté územnosprávne jednotky - kraj, okres, obec, katastrálne územie, dotknuté lesné celky)

1.4.1. Súpis dotknutých územnosprávnych jednotiek (kraj, okres, obec, katastrálne územie)

Chránené územie TANAP-u spolu s ochranným pásmom sa nachádza v 2 krajoch (Žilinský a Prešovský kraj), 4 okresoch (Tvrdošín, Liptovský Mikuláš, Poprad, Kežmarok) a 51 katastrálnych územiach.

Z toho do vlastného územia TANAP-u zasahuje 26 katastrálnych území z 3 okresov a 2 krajov. V ochrannom pásmo sa nachádza 49 katastrálnych území zo 4 okresov (Tvrdošín, Liptovský Mikuláš, Poprad a Kežmarok) a 2 krajov (Žilinský a Prešovský kraj).

Tabuľka 14 Katastre spadajúce do vlastného územia Tatranského národného parku

Kód kraja	Názov kraja	Kód okresu	Názov okresu	Kód obce	Názov obce	Kód k. ú.	Názov k. ú.
5	Žilinský kraj	510	Tvrdošín	509655	Habovka	815322	Habovka
				510173	Vitanová	950106	Tichá dolina
				510238	Zuberec	873659	Zuberec
				510114	Tvrdošín	869694	Oravice

		505	Liptovský Mikuláš	510921	Pavlova Ves	845728	Babky
				510327	Bobrovec	803235	Bobrovec
				510505	Jakubovany	821900	Jakubovany
				510513	Jalovec	821969	Jalovec
				510521	Jamník	822019	Jamník
				507393	Konská	826138	Konská
				510572	Kvačany	830101	Kvačany
				510700	Liptovské Matiašovce	832561	Liptovské Matiašovce
				510777	Liptovský Trnovec	832863	Liptovský Trnovec
				510262	Liptovský Mikuláš	882011	Svätý Štefan
				510963	Pribylina	849774	Pribylina
				511013	Smrečany	856886	Smrečany
				511170	Východná	870862	Východná
				511200	Žiar	874353	Žiar
7	Prešovský kraj	706	Poprad	559890	Štôla	836711	Štôla
				523933	Štrba	861375	Štrba
				560103	Vysoké Tatry	861405	Štrbské Pleso
						862568	Tatranská Lomnica
						858544	Starý Smokovec
				580368	Tatranská Javorina	874108	Tatranská Javorina
				524018	Veľký Slavkov	869163	Veľký Slavkov
				524131	Ždiar	874132	Ždiar

Tabuľka 15 Zoznam katastrov spadajúcich do ochranného pásma Tatranského národného parku

Kód kraja	Názov kraja	Kód okresu	Názov okresu	Kód obce	Názov obce	Kód k. ú.	Názov k. ú.
5	Žilinský kraj	510	Tvrdošín	509655	Habovka	815322	Habovka
				510238	Zuberec	873659	Zuberec
		505	Liptovský Mikuláš	510921	Pavlova Ves	845728	Babky
				510777	Liptovský Trnovec	802727	Beňušovce
				510319	Bobrovček	803227	Bobrovček
				510327	Bobrovec	803235	Bobrovec
				510726	Liptovský Hrádok	812714	Dovalovo
				510459	Huty	820563	Huty
				510467	Hybe	820610	Hybe
				510505	Jakubovany	821900	Jakubovany
				510513	Jalovec	821969	Jalovec
				510521	Jamník	822019	Jamník
				507393	Konská	826138	Konská
				510572	Kvačany	830101	Kvačany
				510611	Liptovská Kokava	832405	Liptovská Kokava
				510688	Liptovské Beharovce	832545	Liptovské Beharovce
				510700	Liptovské Matiašovce	832561	Liptovské Matiašovce
				510777	Liptovský Trnovec	832863	Liptovský Trnovec
				510262	Liptovský Mikuláš	882011	Svätý Štefan
				510963	Pribylina	849774	Pribylina
				511013	Smrečany	856886	Smrečany
				511111	Vavrišovo	867501	Vavrišovo
				511129	Vážec	867527	Vážec
				511170	Východná	870862	Východná
				511200	Žiar	874353	Žiar
7		706	Poprad	523402	Batizovce	802174	Batizovce

	Prešovský kraj			523445	Gerlachov	815098	Gerlachov
				523658	Lučivná	833959	Lučivná
				523721	Mengusovce	836702	Mengusovce
				523747	Mlynica	837784	Mlynica
				523763	Nová Lesná	841820	Nová Lesná
				560103		861405	Štrbské Pleso
					Vysoké Tatry	858544	Starý Smokovec
						862568	Tatranská Lomnica
				580368	Tatranská Javorina	874108	Tatranská Javorina
				523381	Poprad	848417	Veľká
				559890	Štôla	836711	Štôla
				523933	Štrba	861375	Štrba
				524018	Veľký Slavkov	869163	Veľký Slavkov
				524131	Ždiar	874132	Ždiar
		703	Kežmarok	523526	Huncovce	820385	Huncovce
				581241	Malý Slavkov	835901	Malý Slavkov
				523739	Mlynčeky	837750	Mlynčeky
				523798	Rakúsy	851612	Rakúsy
				523828	Spišská Belá	857378	Spišská Belá
				523887	Stará Lesná	858081	Stará Lesná
				523909	Stráne pod Tatrami	858803	Stráne pod Tatrami
				524000	Veľká Lomnica	867837	Veľká Lomnica
				523623	Lendak	831344	Lendak

1.4.2. Súpis dotknutých lesných hospodárskych celkov

Územie TANAP-u a jeho ochranného pásma sa rozprestiera na piatich lesných hospodárskych celkoch (LHC): Oravice, Habovka, Liptovský Mikuláš, Račková a Vysoké Tatry. Na týchto LHC sú na obdobie platnosti Programu starostlivosti o lesy (PSL) na roky 2017 – 2026 vyhlásené jednotlivé lesné celky (LC): Oravice, Habovka, Liptovský Mikuláš 1,

Liptovský Mikuláš 2, Račková, Podbanské, Štrbské Pleso, Vyšné Hágy, Smokovce, Tatranské Matliare, Podspády, Tatranská Javorina, Ostatné lesy na LHC Vysoké Tatry, Lesy mesta Kežmarok. Na obdobie platnosti PSL na roky 2025 – 2034 bol na LHC Vysoké Tatry vyhlásený LC Mestské lesy Spišská Belá. Na obdobie platnosti PSL na roky 2016 – 2025 bol na LHC Vysoké Tatry vyhlásený LC Mestské lesy Poprad.

Tabuľka 16 Vlastníci lesných pozemkov vo vlastnom území a ochrannom pásme Tatranského národného parku v členení podľa LHC

Vlastník	Vlastníctvo	LHC
Pozemkové spoločenstvo urbariátu, Liptovská Sielnica	neštátne	Liptovský Mikuláš
Lesoochrannárske zoskupenie VLK	neštátne	Liptovský Mikuláš
Pozemkové spoločenstvo bývalých urbarialistov Liptovský Trnovec	neštátne	Liptovský Mikuláš
Pozemkové spoločenstvo urbariátu Liptovské Matiašovce	neštátne	Liptovský Mikuláš
Pozemkové spoločenstvo bývalých urbarialistov Beňušovce	neštátne	Liptovský Mikuláš
Urbárske pozemkové spoločenstvo Bobrovec	neštátne	Liptovský Mikuláš
RK farnosť Bobrovec	neštátne	Liptovský Mikuláš
Združenie vlastníkov pozemkov v Jalovci pozemkové spoločenstvo	neštátne	Liptovský Mikuláš
Urbariát - pozemkové spoločenstvo obce Trstené	neštátne	Liptovský Mikuláš
Pozemkové spoločenstvo Babky	neštátne	Liptovský Mikuláš
PS bývalých urbarialistov Pavlovej Vsi a Bobrovčeka	neštátne	Liptovský Mikuláš
Majitelia pôdy - Pozemkové spoločenstvo Smrečany	neštátne	Liptovský Mikuláš
Združenie vlastníkov lesov a urbariátu, pozemkové spoločenstvo Žiar	neštátne	Liptovský Mikuláš
Pozemkové spoločenstvo Veterná Poruba	neštátne	Liptovský Mikuláš
Pozemkové spoločenstvo Kanská	neštátne	Liptovský Mikuláš
Hotel EURÓPA LM,s.r.o.	neštátne	Liptovský Mikuláš
Pozemkové spoločenstvo Jakubovany	neštátne	Liptovský Mikuláš, Račková
Urbárske pozemkové spoločenstvo Liptovský Peter	neštátne	Liptovský Mikuláš
Urbárske pozemkové spoločenstvo Liptovský Hrádok, mestská časť Dovalovo	neštátne	Liptovský Mikuláš
Urbárske pozemkové spoločenstvo Jamník	neštátne	Liptovský Mikuláš
Urbársky spolok vo Vavrišove, pozemkové spoločenstvo	neštátne	Račková
Pozemkové spoločenstvo bývalých urbarialistov Liptovská Kokava	neštátne	Račková
Pozemkové spoločenstvo Bývalých urbarialistov obce Pribylina	neštátne	Liptovský Mikuláš, Račková
Pozemkové spoločenstvo Bývalí urbarialisti obce Východná	neštátne	Račková, Vysoké Tatry

Urbár pozemkové spoločenstvo Važec	neštátne	Vysoké Tatry
Handel, PS Važec	neštátne	Vysoké Tatry
Urbárske pozemkové spoločenstvo Hybe	neštátne	Račková
Združenie bývalých urbarialistov a obyvateľov obce Štôla – pozemkové spoločenstvo	neštátne	Vysoké Tatry
Pozemkové spoločenstvo Urbár Štrba	neštátne	Vysoké Tatry
Urbár Gerlachov, pozemkové spoločenstvo	neštátne	Vysoké Tatry
Urbárske pozemkové spoločenstvo Mengusovce	neštátne	Vysoké Tatry
Pozemkové spoločenstvo urbarialistov v Batizovciach	neštátne	Vysoké Tatry
Bývalí urbarialisti obce Lučivná, pozemkové spoločenstvo	neštátne	Vysoké Tatry
Mesto Poprad	neštátne	Vysoké Tatry
Bývalé urbárske spolumajiteľstvo Milbach - pozemkové spoločenstvo	neštátne	Vysoké Tatry
Lesná skupina PS Malý Slavkov	neštátne	Vysoké Tatry
PS Spoločnosť bývalých urbarialistov Malý Slavkov	neštátne	Vysoké Tatry
Obec Stará Lesná	neštátne	Vysoké Tatry
PS Urbárskeho majetku PS Rakúsy	neštátne	Vysoké Tatry
Mesto Spišská Belá	neštátne	Vysoké Tatry
Mesto Kežmarok	neštátne	Vysoké Tatry
ECAV Kežmarok	neštátne	Vysoké Tatry
TMR a.s.	neštátne	Vysoké Tatry
Pozemkové spoločenstvo Urbariát Ždiar	neštátne	Vysoké Tatry
Pozemkové spoločenstvo STREDNICA	neštátne	Vysoké Tatry
Pozemkové spoločenstvo Lendacké, Ždiar	neštátne	Vysoké Tatry
Pozemkové urbárske spoločenstvo Lendak	neštátne	Vysoké Tatry
RK cirkev, farnosť Ždiar	neštátne	Vysoké Tatry
Pozemkové spoločenstvo bývalých urbarialistov obce Habovka	neštátne	Habovka
Pozemkové spoločenstvo – Urbár Zuberec	neštátne	Habovka
Urbárski spolumajitelia lesa mesta Tvrdošín	neštátne	Oravice
Urbariát PS Vitanová	neštátne	Oravice
Pozemkové spoločenstvo bývalých urbarialistov Zemianska Dedina	neštátne	Habovka
URBÁRI s.r.o.	neštátne	Oravice
Správa TANAP-u so sídlom v Tatranskej Lomnici	štátne	Habovka, Oravice, Vysoké Tatry
LESY SR š. p., Banská Bystrica	štátne	Račková, Oravice
Vlastníci malých výmer	neštátne	Oravice, Habovka, Račková, Liptovský Mikuláš, Vysoké Tatry

1.5 Celková výmera chráneného územia a jeho ochranného pásma

Výmera Tatranského národného parku je 74 075,76 ha. Ochranné pásmo národného parku má výmeru 28 239,24 ha. Výmery boli získané z GIS databáz.

1.5.1. Prehľad výmer druhov pozemkov v jednotlivých zónach národného parku

Tabuľka 17

Prehľad druhov pozemkov (v ha) (stav k 31.12.2024)

Zóny	Orná pôda	Záhrady	Trvalé trávne porasty	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvoría	Ostatné plochy	Sumárny prehľad
A	0	0	30	34 479	246	3	19	34 777
B	0	0	16	4 783	43	2	0	4 844
C1	15	1	1 540	30 315	171	232	58	32 331
C2	0	0	49	533	2	20	2	605
D1	0	0	2	989	2	0	1	994
D2	1	6	14	82	6	233	184	524

1.5.2. Prehľad foriem vlastníctva v členení na poľnohospodárske, lesné a iné pozemky

Tabuľka 18a Prehľad foriem vlastníctva (v m² z celkovej výmery územia TANAP-u) (stav k 31. 12.2024)

Forma vlastníctva / Druh pozemku	Orná pôda	Trvalé trávne porasty	Záhrady	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvoría	Ostatné plochy	Spolu
Štátne	118600,6	3122883,73	29286,5	400478132,9	3644929,2	1703672,195	608530,9	409706036
Súkromné	32666,01	3218716,19	21532,7	14159858,42	29546,59	5252226,708	1030900	23745446,5
Urbárske		7819649,28	552,086	222121999	227619,67	379082,758	250290,2	230799193
Ostatné spoločenstvá		7010,915		35293,682	2061,733	70448,405	90434,28	205249,015
Cirkevné		111436,848	11114,9	1710987,961	469,669	18933,478	44972,42	1897915,26
Poľnohospodárskych organizácií		7300,99		131788,952		3944,253	1,383	143035,576
Miest a obcí	1,809	220447,69	5138,03	69369582,13	120296,59	1250200,473	696437,2	71662103,9
neznámi a nezistení vlastníci	22,358	185721,76		1173605,881	961,839	9379,311	2458,936	1372150,09

Nevysporiadané - bez LV		1847595,29		3171727,297	345618,48	38528,936	69145,1	5472615,1
Spolu	151291	16540762,7	67624	712352976,2	4371504	8726416,517	2793170	745003744

**Tabuľka 18b Prehľad foriem vlastníctva (v % z celkovej výmery územia TANAP-u)
(stav k 31. 12.2024)**

Forma vlastníctva / Druh pozemku	Orná pôda	Trvalé trávne porasty	Záhrady	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvoria	Ostatné plochy	Spolu
Štátne	0,02%	0,42%	0,00%	53,76%	0,49%	0,23%	0,08%	54,99%
Súkromné	0,00%	0,43%	0,00%	1,90%	0,00%	0,70%	0,14%	3,19%
Urbárske	0,00%	1,05%	0,00%	29,81%	0,03%	0,05%	0,03%	30,98%
Ostatné spoločnosti	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,01%	0,03%
Cirkevné	0,00%	0,01%	0,00%	0,23%	0,00%	0,00%	0,01%	0,25%
Poľnohospodárskych organizácií	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%
Miest a obcí	0,00%	0,03%	0,00%	9,31%	0,02%	0,17%	0,09%	9,62%
neznámi a nezistení vlastníci	0,00%	0,02%	0,00%	0,16%	0,00%	0,00%	0,00%	0,18%
Nevysporiadané - bez LV	0,00%	0,25%	0,00%	0,43%	0,05%	0,01%	0,01%	0,73%
Spolu	0,02%	2,22%	0,01%	95,62%	0,59%	1,17%	0,37%	100,00%

2. Predmet a ciele ochrany

Ciele ochrany Tatranského národného parku

Dlhodobým (hlavným) cieľom ochrany územia TANAP-u je:

- **Dlhodobý cieľ 1:** Zachovať prírodné procesy, zachovať alebo zlepšiť stav biotopov a druhov, ktoré sú predmetom ochrany národného parku a tým zabezpečiť integritu územia TANAP-u ako súčasti európskej sústavy chránených území Natura 2000.
- **Dlhodobý cieľ 2:** Zabezpečiť naplnenie hlavných funkcií národného parku, hlavne potenciálu pre trvalo udržateľné využívanie lesných biotopov a trávnatých porastov a vhodných foriem rekreácie a cestovného ruchu bez negatívneho vplyvu na predmety ochrany územia.

Cieľ ochrany sa dosiahne prostredníctvom zachovania alebo zlepšenia stavu biotopov a druhov európskeho významu. Podmienkou dosiahnutia priaznivého stavu druhov a biotopov je zosúladenie požiadaviek na ich ochranu s využívaním národného parku.

Hlavný cieľ bude realizovaný prostredníctvom:

- dôsledného dodržiavania cieľov a opatrení v jednotlivých zónach a ekologicko funkčných priestoroch,
- zapojenia vlastníkov a užívateľov pozemkov, miestneho obyvateľstva a samospráv do ochrany územia národného parku, do aktivít zachovávajúcich prírodné hodnoty a zároveň prinášajúcich prosperitu miestnym obyvateľom ako je trvalo udržateľný turizmus a obnova tradičných foriem hospodárenia.

Operatívne ciele na úseku ochrany biotopov a na ne viazaných druhov

Pre dlhodobý cieľ 1: Zachovať prírodné procesy, zachovať alebo zlepšiť stav biotopov a druhov, ktoré sú predmetom ochrany národného parku a tým zabezpečiť integritu územia TANAP-u ako súčasti európskej sústavy chránených území Natura 2000.

- **Operatívny cieľ 1.1:** Zachovať v zóne A (s výnimkou EFP5) prírodné autoregulačné a auto regeneračné procesy bez priameho zásahu človeka, a tým zabezpečiť zachovanie priaznivého stavu, resp. zlepšenie stavu biotopov a druhov rastlín, húb a živočíchov tvoriacich predmet ochrany územia.
- **Operatívny cieľ 1.2:** V ostatných zónach (mimo zóny A) zachovať a/alebo zlepšiť stav lesných biotopov európskeho a národného významu (Ls4, Ls5.1, Ls5.3, Ls5.4, Ls6.2, Ls6.3, Ls8, Ls9.1, Ls9.2, Ls9.3 a Ls9.4), vybraných rastlinných a živočíšnych druhov na ne viazaných a podporovať ekologicky stabilné lesné ekosystémy s prirodzenou biodiverzitou
- **Operatívny cieľ 1.3:** V ostatných zónach (mimo zóny A) zachovať alebo zlepšiť stav rašelinných biotopov (Ra1, Ra2, Ra3, Ra6, Ls7.1, Ls7.2, Ls7.3), biotopov na podmáčaných a zamokrených lokalitách (Ls1.4, Ls7.4, Ls9.3), brehových porastov pozdĺž vodných tokov (Br4, Br6, Kr8 a Vo1) a druhov rastlín a živočíchov na ne viazaných.
- **Operatívny cieľ 1.4:** V ostatných zónach (mimo zóny A) zachovať alebo zlepšiť stav lúčnych biotopov európskeho a národného významu (Lk1, Lk2, Lk3, Lk5, Lk6 a Tr8) a druhov rastlín a živočíchov na ne viazaných.

Operatívne ciele na úseku druhovej ochrany

- **Operatívny cieľ 1.5:** Zachovať alebo zlepšiť stav druhov lúk a okrajov lesov (zbehovce ihlanovitý (*Ajuga pyramidalis* L.), ľalia cibul'konosná (*Lilium bulbiferum* L.), trčn'ček jednolistý (*Malaxis monophyllos* (L.) Sw.), čriev'čník papučkový (*Cypripedium*

calceolus L.), zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata* (Kit. ex Schult.) Hendrych)), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica* G. Reuss), vrchovka alpínska (*Tozzia carpathica* Woł.) a druhov živočíchov hnedáček čermeľový (*Melitaea diamina*), očkáň hnedý (*Coenonympha hero*), slepúch obyčajný (*Anguis fragilis*), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), vretenica severná (*Vipera berus*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), krutihlav hnedý (*Jynx torquilla*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*) a strakoš sivý (*Lanius excubitor*).

- **Operatívny cieľ 1.6:** Zlepšiť stav druhu kamzík vrchovský tatranský (*Rupicapra rupicapra tatrica*).
- **Operatívny cieľ 1.7:** Zlepšiť stav druhu svišť vrchovský tatranský (*Marmota marmota latirostris*).
- **Operatívny cieľ 1.8:** Zachovať stav druhu medveď hnedý (*Ursus arctos*).
- **Operatívny cieľ 1.9:** Zlepšiť stav druhu vlk dravý (*Canis lupus*).
- **Operatívny cieľ 1.10:** Zlepšiť stav druhu rys ostrovid (*Lynx lynx*).
- **Operatívny cieľ 1.11:** Zachovať stav druhu vydra riečna (*Lutra lutra*).
- **Operatívny cieľ 1.12:** Zlepšiť stav druhu mačka divá (*Felis silvestris*).
- **Operatívny cieľ 1.13:** Zachovať stav druhu bobor vodný (*Castor fiber*).
- **Operatívny cieľ 1.14:** Zlepšiť stav druhu tetrov hoľniak (*Tetrao tetrix*).
- **Operatívny cieľ 1.15:** Zlepšiť stav druhu tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*).
- **Operatívny cieľ 1.16:** Zlepšiť stav druhu orol skalný (*Aquila chrysaetos*) a výr skalný (*Bubo bubo*).
- **Operatívny cieľ 1.17:** Zlepšiť stav druhu orol krikľavý (*Aquila pomarina*).
- **Operatívny cieľ 1.18:** Zlepšiť stav druhu sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*).
- **Operatívny cieľ 1.19:** Zachovať stav druhu murárik červenokrídly (*Tichodroma muraria*).
- **Operatívny cieľ 1.20:** Zachovať stav druhu včelár lesný (*Pernis apivorus*).
- **Operatívny cieľ 1.21:** Zlepšiť stav druhu bocian čierny (*Ciconia nigra*).

- **Operatívny cieľ 1.22:** Zachovať alebo zlepšiť stav druhov netopierov – uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), večernica severská (*Eptesicus nilssoni*), netopier Brandtov (*Myotis brandtii*), netopier vodný (*Myotis daubentonii*), netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*), netopier riasnatý (*Myotis nattereri*), raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), ucháč svetlý (*Plecotus auritus*) a večernica pestrá (*Vespertilio murinus*).
- **Operatívny cieľ 1.23:** Zlepšiť stav druhov obojživelníkov – kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), mlok horský (*Triturus alpestris*) a salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*).
- **Operatívny cieľ 1.24:** Zlepšiť stav druhu jasoň červenooký (*Parnassius apollo*).

Operatívne ciele na úseku starostlivosti o krajinu

Pre dlhodobý cieľ 2: Zabezpečiť naplnenie hlavných funkcií národného parku, hlavne potenciálu pre trvalo udržateľné využívanie lesných biotopov a trávnatých porastov a vhodných foriem rekreácie a cestovného ruchu bez negatívneho vplyvu na predmety ochrany územia.

- **Operatívny cieľ 2.1:** Zachovať priaznivý stav biotopov a na ne viazaných druhov, ktoré sú v kontakte s intenzívne navštevovanými lokalitami (okolie vysokohorských chát, turistických chodníkov, lyžiarskych stredísk, horolezeckých areálov, skialpinistických trás atď.).
- **Operatívny cieľ 2.2:** Zlepšiť poznanie krajiny na úrovni jej prvotnej a druhotnej štruktúry s dôrazom na špecifické prvky ako prvky historickej krajinnej štruktúry, významné krajinné prvky, významné vizuálne exponované priestory a zabezpečiť ich dôslednú ochranu.
- **Operatívny cieľ 2.3:** Zachovať stav anorganických predmetov ochrany, zlepšiť poznanie vybraných anorganických javov a zabezpečiť ich dôslednú ochranu.
- **Operatívny cieľ 2.4:** Zamedzenie urbanizovania územia národného parku, zachovanie špecifického a charakteristického krajinného rázu poľnohospodárskych častí územia vrátane ochranného pásma národného parku.

Operatívne ciele na úseku výchovy, vzdelávania a spolupráce

Pre dlhodobý cieľ 2: Zabezpečiť naplnenie hlavných funkcií národného parku, hlavne potenciálu pre trvalo udržateľné využívanie lesných biotopov a trávnatých porastov a vhodných foriem rekreácie a cestovného ruchu bez negatívneho vplyvu na predmety ochrany územia.

- **Operatívny cieľ 2.5: Zvýšiť ekologické povedomie obyvateľstva pri ochrane územia národného parku a ochranného pásma: anorganických javov, významných biotopov, rastlinných a živočíšnych druhov, vodných tokov a plôch a krajiny prostredníctvom aktívnej environmentálnej výchovy a komunikácie so subjektami pôsobiacimi v území.**

2.1 Vymedzenie predmetu ochrany a odôvodnenie ochrany

2.1.1. Súpis biotopov európskeho významu a biotopov národného významu

Tabuľka 19

Predmetom ochrany navrhovaného chráneného územia sú biotopy:

Biotopy európskeho významu		
Kód biotopu	Kód NATURA	Názov biotopu
Vo1	3130	Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried <i>Littorelletea uniflorae</i> a/alebo <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>
Vo3	3160	Prirodzené dystrofné stojaté vody
Br2	3220	Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov
Br4	3240	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so <i>Salix eleagnos</i>
Br6	6430	Brehové porasty deväťsilov
Kr4	4080	Spoločenstvá subalpínskych krovín
Kr5	4080	Nízke subalpínske kroviny
Kr10	4070*	Kosodrevina
Pi5	6110*	Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázičkových substrátoch zväzu <i>Alyso-Sedion albi</i>
Al1	6150	Alpínske travinno-bylinné porasty na silikátovom podklade
Al2	6150	Alpínske snehové výležiská na silikátovom podklade
Al3	6170	Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty
Al4	6170	Alpínske snehové výležiská na vápnitom podklade
Al5	6430	Vysokobylinné spoločenstvá alpínskeho stupňa
Al9	4060	Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni

Tr8	6230*	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte
Lk1	6510	Nížinné a podhorské kosné lúky
Lk2	6520	Horské kosné lúky
Lk5	6430	Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach
Ra1	7110*	Aktívne vrchoviská
Ra2	7120	Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy
Ra3	7140	Prechodné rašeliniská a trasoviská
Ra6	7230	Slatiny s vysokým obsahom báz
Pr3	7220*	Penovcové prameniská
Sk1	8210	Karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou
Sk2	8220	Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou
Sk3	8110	Silikátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni
Sk4	8120	Karbonátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni
Sk6	8160*	Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni
Sk8	8310	Nesprístupnené jaskynné útvary
Ls1.4	91E0*	Horské jelšové lužné lesy
Ls4	9180*	Lipovo-javorové sutinové lesy
Ls5.1	9130	Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy
Ls5.2	9110	Kyslomilné bukové lesy
Ls5.3	9140	Javorovo-bukové horské lesy
Ls5.4	9150	Vápnomilné bukové lesy
Ls6.2	91Q0	Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy
Ls7.1	91D0*	Rašeliniskové brezové lesíky
Ls7.2	91D0*	Rašeliniskové borovicové lesy
Ls7.3	91D0*	Rašeliniskové smrekové lesy
Ls9.1	9410	Smrekové lesy čučoriedkové
Ls9.2	9410	Smrekové lesy vysokobylinné
Ls9.3	9410	Podmáčané smrekové lesy
Ls9.4	9420	Smrekovcovo-limbové lesy

Prioritné biotopy európskeho významu sú označené hviezdikou za kódom Natura

Biotopy národného významu	
Kód biotopu	Názov biotopu
A16	Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na silikátovom podklade
A17	Vysokosteblové spoločenstvá vlhkých skalných žľabov na karbonátovom podklade
A18	Horské vysokosteblové spoločenstvá na suchších a teplejších svahoch
Lk3	Mezofilné pasienky a spásané lúky
Lk6	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí
Pr1	Prameniská horského a subalpínskeho stupňa na nevápencových horninách
Ls7.4	Slatinné jelšové lesy
Ls8	Jedľové a jedľovo-smrekové lesy

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany územia, boli identifikované na základe terénneho mapovania v zmysle platnej metodiky na mapovanie nelesných biotopov a lesných biotopov pracovníkmi Správy TANAP-u a externými mapovateľmi.

2.1.2 Súpis biotopov druhov európskeho významu a biotopov druhov národného významu

Predmetom ochrany sú biotopy nasledovných druhov rastlín a húb európskeho a národného významu:

Vyššie rastliny: prilbica tuhá pravá (*Aconitum firmum* Rchb. subsp. *firmum*), zbehovec ihlanovitý (*Ajuga pyramidalis* L.), andromédka sivolistá (*Andromeda polifolia* L.), medvedík alpský (*Arctous alpina* (L.) Nied.), trávnička alpská (*Armeria alpina* Willd.), kozinec ovisnutý (*Astragalus penduliflorus* Lam.), kostravec fialový (*Bellardiochloa variegata* (Lam.) Kerguelen), vratička rumančekovolistá (*Botrychium matricariifolium* (A. Braun ex Döll) W. D. J. Koch), diablik močiarny (*Calla palustris* L.), rutovník koriandrolistý (*Callianthemum coriandrifolium* Rchb.), **zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata* (Kit. ex Schult.) Hendrych)***, ostrica čiernohnedá (*Carex atrofusca* Schkuhr), ostrica výbežkatá (*Carex chordorrhiza* L. f.), ostrica oblastá (*Carex diandra* Schrank), ostrica dvojdomá (*Carex dioica* L.), ostrica Hartmanova (*Carex hartmanii* Cajander), ostrica plstnatoplodá (*Carex lasiocarpa* Ehrh.), ostrica barinná (*Carex limosa* L.), ostrica černastá (*Carex parviflora* Host), ostrica málokvetá (*Carex pauciflora* Lightf.), ostrica skalná (*Carex rupestris* All.), rožec širokolistý (*Cerastium carinthiacum* Vest), vstavačík alpský (*Chamorchis alpina* (L.) Rich.), **lyžičník tatranský (*Cochlearia tatrae* Borbás)***, nátržnica močiarna (*Comarum palustre* L.), chochlačka žltobiela (*Corydalis capnoides* (L.) Pers.), **črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus* L.)**, **klinček lesklý (*Dianthus nitidus* Waldst. et Kit.)***, plavúnik alpský (*Diphasiastrum alpinum* (L.) Holub), chudôbka bleďožltá (*Draba fladnizensis* Wulfen), chudôbka kaukazská (*Draba siliquosa* M. Bieb.), chudôbka plstnatá (*Draba tomentosa* Clairv.),

ostrička myšia (*Elyna myosuroides* (Vill.) Fritsch), sklenobyľ bezlistá (*Epipogium aphyllum* (F. W. Schmidt) Sw.), turica uhorská (*Erigeron hungaricus* (Vierh.) Pawł.), sitina gaštanovohnedá (*Juncus castaneus* Sm.), sitina trojplevová (*Juncus triglumis* L.), turička jednoduchá (*Kobresia simpliciuscula* (Wahlenb.) Mack.), rojovník močiarny (*Ledum palustre* L.), ľalia cibul'konosná (*Lilium bulbiferum* L.), pyštek alpínsky (*Linaria alpina* (L.) Mill.), linéovka severná (*Linnaea borealis* L.), skalienka ležatá (*Loiseleuria procumbens* (L.) Desv), trčnček jednolistý (*Malaxis monophyllos* (L.) Sw.), vičenec horský (*Onobrychis montana* DC.), kľukva drobnoplodá (*Oxycoccus microcarpus* Turcz. ex Rupr.), kľukva močiarna (*Oxycoccus palustris* Pers.), ostropysk poľný tatranský (*Oxytropis campestris* subsp. *tatrae* (Borbás) Dostál), ostropysk karpatský (*Oxytropis carpatica* Uechtr.), ostropysk Hallerov (*Oxytropis halleri* Bunge ex W. D. J. Koch), mak tatranský (*Papaver tatricum* (A. Nyár.) Ehrend), všivec žezlovitý (*Pedicularis sceptrum-carolinum* L.) lipnica osobitá (*Poa sejuncta* Bernátová, Májovský et Obuch), **poniklec slovenský** (*Pulsatilla slavica* G. Reuss)*, poniklec jarný (*Pulsatilla vernalis* (L.) Mill.), iskerník vysokotatranský (*Ranunculus altitatrensis* Paclová et Murín), iskerník trpasličí (*Ranunculus pygmaeus* Wahlenb.), iskerník zakoreňujúci (*Ranunculus reptans* L.), vřba Kitaibelova (*Salix kitaibeliana* Willd.), lomikameň karpatský (*Saxifraga carpatica* Sternb.), lomikameň ovisnutý (*Saxifraga cernua* L.), lomikameň zohnutolistý (*Saxifraga retusa* Gouan), lomikameň trváci (*Saxifraga wahlenbergii* Ball), blatnica močiarna (*Scheuchzeria palustris* L.), silenka bezbyľová (*Silene acaulis* (L.) Jacq.), tis obyčajný (*Taxus baccata* L.), kosatka nízka (*Tofieldia pusilla* (F. Michx.) Pers.), **vrchovka alpínska** (*Tozzia carpathica* Wol.), páperec alpínsky (*Trichophorum alpinum* (L.) Pers.), páperec trsnatý (*Trichophorum caespitosum* (L.) Hartm.), vudsia alpínska (*Woodsia alpina* (Bolton) Gray)

machorasty: **grimaldia trojtyčinková** (*Mannia triandra* (Scop.) Grolle), **korýtkovec** (*Scapania massalongoi* (Müll. Frib.) Müll. Frib.), **kyjanôčka zelená** (*Buxbaumia viridis* (Moug. et DC.) Brid. ex Moug. et Nestl.), **kosáčik** (*Hamatocaulis vernicosus* (Mitt.) Hedenas), **závitovka** (*Tortella rigens* (Hedw.) Loeske)

lišajníky: krásnik pospletaný (*Seiophora contortuplicatus* (Ach.) Frödén Clauz. et Rondon ex Vězda)

huby: muchotrávka snežná (*Amanita nivalis* Grev.), rozpadavec fialový (*Calvatia fragilis* (Vittad.) Morgan), strmuľka biela dryádková (*Clitocybe candicans* var. *dryadicola*), pavučinovcec drobný (*Cortinarius pauperculus* J. Favre), vláknica hôľna (*Inocybe fulvipes* Kühner), rýdzik trpasličí (*Lactarius nanus* J. Favre (syn. *Lactarius tatrorum* Z. Schaeff.)), rýdzik vrchovský (*Lactarius salicis-reticulatae* Kühner), plávka vysokohorská (*Russula nana* Killerm.), plávka nórska (*Russula norvegica* D. A. Reid), muchotrávka červená čižmičkatá (*Amanita muscaria* var. *guessowii* Veselý), skrytohubka žltobrušená (*Cryptomyces maximus* (Fr.) Rehm), ohňovec Lundellov (*Phellinus lundellii* Niemelä), masliak limbový (*Suillus plorans* (Rolland) Kuntze).

Predmetom ochrany sú biotopy nasledovných druhov živočíchov európskeho významu:

Bezstavovce: pimprlík močiarny (*Vertigo geyeri*), fuzáč karpatský (*Pseudogauritina excellens*)*, bystruška potočná (*Carabus variolosus*)

Kruhoústnice: mihul'a potočná (*Lampetra planeri*)

Obojživelníky: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*)

Vtáky: pôtik kapcavý (*Aegolius funereus*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), orol kriľavý (*Aquila pomarina*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), výr skalný (*Bubo bubo*), lelek obyčajný (*Caprimulgus europaeus*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), chrapkáč poľný (*Crex crex*), d'ateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*), sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*), kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), slávik modrák (*Luscinia svecica*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), d'ateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), žlna sivá (*Picus canus*), tetrov hol'niak (*Tetrao tetrix*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*)

Netopiere: uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*)

Mäsožravce: vlk dravý (*Canis lupus*)*, vydra riečna (*Lutra lutra*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), medveď hnedý (*Ursus arctos*)*

Bylinožravce a drobné cicavce: bobor vodný (*Castor fiber*), plšik lieskový (*Muscardinus avellanarius*), svišť vrchovský tatranský (*Marmota marmota latirostris*)*, hraboš tatranský (*Microtus tatricus*), kamzík vrchovský tatranský (*Rupicapra rupicapra tatrica*)*.

Predmetom ochrany sú biotopy nasledovných druhov živočíchov národného významu:

Zooplanktón: žiabronôžka arktická (*Branchinecta paludosa*)

Bentické bezstavovce: podenka jazerná (*Siphonurus lacustris*), potočník tatranský (*Allogamus starmachi*), *Psilopteryx psorosa*, *Agrypnia obsoleta*

Motýle: perlovec vysokohorský (*Boloria pales*), očkáň horský (*Erebia epiphron*), očkáň vysokohorský (*Erebia gorge*), očkáň škvrnitý (*Erebia manto*), očkáň alpský (*Erebia pandrose*), očkáň tatranský (*Erebia pharte*), očkáň fatranský (*Erebia pronoe*), hnedáček čermeľový (*Melitaea diamina*), očkáň hnedý (*Coenonympha hero*), jasoň červenooký (*Parnassius apollo*)

Vážky: ligotavky *Somatochlora alpestris*, *Somatochlora arctica*

Blanokrídlavce: čmeľ pyrenejský (*Pyrobombus pyrenaeus*)

Obojživelníky: salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), mlok horský (*Triturus alpestris*)

Plazy: slepúch obyčajný (*Anguis fragilis*), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), vretenica severná (*Vipera berus*), užovka obojková (*Natrix natrix*), užovka hladká (*Coronella austriaca*)

Vtáky: d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), krutohlav hnedý (*Jynx torquilla*), strakoš sivý (*Lanius excubitor*), žltouchost lesný (*Phoenicurus phoenicurus*), sluka hôrna (*Scolopax rusticola*), murárik červenokrídly (*Tichodroma muraria*)

Cicavce: bielozubka krpátá (*Crocivura suaveolens*), hraboš snežný tatranský (*Chionomys nivalis mirhanreini*), duloonica menšia (*Neomys anomalus*), duloonica väčšia (*Neomys fodiens*), piskor vrchovský (*Sorex alpinus*), večernica severská (*Eptesicus nilssoni*), netopier Brandtov (*Myotis brandtii*), netopier vodný (*Myotis daubentonii*), netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*), netopier riasnatý (*Myotis nattereri*), raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), ucháč svetlý (*Plecotus auritus*), večernica pestrá (*Vespertilio murinus*), mačka divá (*Felis silvestris*), plch lesný (*Dryomys nitedula*), myšovka horská (*Sicista betulina*).

2.1.3. Súpis ostatných predmetov ochrany

Abiotické javy

Predmetom ochrany sú taktiež abiotické javy (glaciálne a glaciifluviálne sedimenty, významné geologické javy, lokality chránených a významných nerastov a skamenelín). Z hľadiska ich zastúpenia patrí TANAP a jeho ochranné pásmo medzi najvýznamnejšie územia Slovenska. S výnimkou eolického a vulkanického reliéfu sú zastúpené v rôznej miere všetky skupiny geomorfologických foriem, viaceré geologické javy a osobité typy pôd. K najvýznamnejším patrí glaciálny reliéf vytvorený rozsiahlym viacnásobným zaľadnením Tatier v pleistocéne. Povrch modelovalo 45 ľadovcov, najmohutnejšie v Bielovodskej, Mengusovskej a Kôprovej doline. Z hľadiska štruktúrnych a glaciálnych foriem reliéfu patria k významným oblastiam:

- Bielovodská dolina – výskyt morénových valov, glaciálnych jazier, úsypy, mury, zlomiská a eratické balvany, rázsochy,
- Javorová dolina – zastúpené sú morény, glaciálne jazerá, úsypovo-murové kužele, eratické balvany, mrazové vegetačné pôdne formy (girlandové pôdy, soliflukčné valy), rázsochy,
- Široká dolina – v závere má vyvinuté periglaciálne sutiny, úsypy, girlandové pôdy, so zastúpením komplexu morén a glaciofluviálnych kužeľov,
- Belianske Tatry s výskytom morén z vápencovej sutiny, morénových balvanov, skalných stien a kaňonov, vrcholových plošín, epigeneticko-antecedentná dolina Bielej,

- Dolina Kežmarskej Bielej vody s dobre zachovanými morénami, s výskytom guliakov, glaciálnych jazier, úsypy, mury, zlomiská a eratické balvany,
- Dolina Skalnatého potoka – výskyt morénových valov, glaciálneho jazera, úsypy, zlomiská a eratické balvany – okrem plôch zjazdoviek (C2 zóna),
- Studené doliny – s morénovým komplexom a výskytom morénovej rampy, terminálnej panvy bývalého jazera, zlomisk, vodopádov, krútnavových hrncov, glaciofluviálnych kužeľov v predpolí morén,
- Velická dolina, kde sú zachované murové valy, morény, plesá, glaciofluviálne balvanové polia, skalné zrútenie s pamätnými žulovými balvanmi,
- Batizovská dolina – morénové valy, glaciálne jazerá, úsypy, zlomiská a eratické balvany,
- Mengusovská - Mlynická dolina – oblasť doloženého výskytu morén všetkých ľadových dôb a morén všetkých štádiálnych postupov ľadovca v poslednej ľadovej dobe s ojedinelým uložením morénových valov zo susedných dolín pod úpäťm pohoria, s výskytom glaciálneho jazera, glaciofluviálnych kužeľov,
- Furkotská a Važecká dolina – s výskytom morénových valov, glaciálnych jazier, úsypových kužeľov, murov, zlomisk a ojedinelým javom čelnej morény obťáčajúcej terminálnu panvu z predposledného zaľadnenia, okrem plôch zjazdoviek (C2 zóna),
- Kôprová dolina – významná mohutným zlomiskom vzniknutým po ústupe ľadovca zrútením stien, výrazný prelom potoka cez morény a zlomisko, morény troch glaciálov
- Roháče – oblasť Západných Tatier s prejavmi glaciálneho reliéfu – morény, kary, zlomiská, murové kužele, transfluencia ľadovca, plesá, vrcholové skalné útvary, kamenné ľadovce, gravitačné a mrazové jazvy, okrem plôch zjazdoviek (C2 zóna),
- Bystrá a Kamenistá dolina – dobre vyvinuté skulptúrne a akumulačné formy glaciálneho reliéfu na kryštaliniku Západných Tatier – glaciálne kotly, trógy, žľaby, glaciálne jazerá. Vyvinutý rázsochový reliéf, skalné štíty, skalné steny, na rázsoche Kotlovej je zachovalý aj zvyšok plošinatého neogénneho reliéfu,
- Račkova dolina – zachovalý reliéf glaciálnych kotlov, trógov a terminálnych panví v otvorenom závere doliny s karmi, morénami, žľabmi, glaciálnymi jazerami. Na hlavnom hrebeni a bočnej rázsoche je vyvinutý skalný reliéf – horský štít, skalná stena, suťové prúdy, rázsocha,
- Jamnícka dolina – glaciálny kotol v závere doliny s glaciálnymi jazerami a vodopádmi uzavretý bralným reliéfom hrebeňa Roháčov – bralá, skalné štíty a steny, suťové prúdy,
- Žiarska dolina – reliéf otvorenej glaciálnej doliny s karmi v závere uzavretý bralným reliéfom Roháčov, výskyt viacerých abiotických javov – horské štíty, skalné steny, rázsochy, suťové prúdy, žľaby, pramene, vodopád.

Významné zastúpenie má aj krasový reliéf. Je rozšírený predovšetkým v 3 masívoch:

- Belianske Tatry a príľahlá časť Vysokých Tatier predstavuje plošne najrozsiahlejší výskyt vysokohorského krasu s veľkým počtom jaskýň a takmer všetkých typov podzemných aj povrchových krasových javov,
- Červené vrchy s výskytom vysokohorského krasu v plošne menšom rozsahu s výskytom endokrasu a exokrasu,

- Západné Tatry – karbonátové masívy Osobitej a Sivého vrchu, ktoré sa vyznačujú úplným vývojom endokrasu, zastúpenie fluviokrasového reliéfu, tiesňavy, skalné mestá.

Významnou zložkou prírodného prostredia Tatranského národného parku sú jaskyne. Za jaskyňu sa v zmysle zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov považuje človeku prístupný a prírodnými procesmi vytvorený podzemný priestor, ktorého dĺžka alebo hĺbka presahujú 2 m a rozmery povrchového otvoru sú menšie ako dĺžka alebo hĺbka jaskyne. Strmo klesajúce alebo vertikálne podzemné priestory (priepasti) sa taktiež považujú za jaskyne. Jaskyne, ako prírodné pamiatky či národné prírodné pamiatky, podliehajú ochrane podľa §24 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V rámci územia TANAP-u a jeho ochranného pásma sa nachádza približne 357 jaskýň. Podľa procesov podieľajúcich sa na vzniku jaskyne a typu materskej horniny rozlišujeme dve hlavné skupiny jaskýň, krasové a pseudokrasové. Krasové jaskyne vznikli chemickým rozpúšťaním krasových, prevažne karbonátových hornín často s mechanickým eróznym účinkom zrážkovej vody a k ich vzniku a modelácii prispelo tiež mrazové zvetrávanie hornín. V niektorých prípadoch jaskyne vznikli kombináciou pôsobenia viacerých erózných procesov. V TANAP-e sú najpočetnejšie zastúpené krasové jaskyne, a to v územiach s výskytom karbonátových hornín – vápencov a dolomitov. Pseudokrasové jaskyne sa vyskytujú hlavne v granitoidných horninách a sú vytvorené svahovými gravitačnými procesmi (rozsadlinové jaskyne) alebo nahromadením blokov a balvanov hornín (medzibalvanové jaskyne).

Už v minulosti bola známa väčšina jaskýň. Využívali ich najmä pastieri, drevorubači, hľadači pokladov, baníci, poľovníci a niektoré z nich boli využívané ako úkryt v čase ohrozenia obyvateľstva. Tieto činnosti zanechali v jaskyniach viac či menej výrazné stopy, čo sa prejavovalo napríklad pri znehodnocovaní výzdob jednotlivých jaskýň. V súčasnosti sa profesionálnemu prieskumu, výskumu a ochrane jaskynných priestorov venuje Správa slovenských jaskýň, ktorá je odbornou organizačnou zložkou Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky. Prieskumy, dokumentáciu, výskumy a ochranu jaskýň na Slovensku vykonáva aj odborné občianske združenie Slovenská speleologická spoločnosť združujúca záujemcov o kras a speleológiu, pôsobiacich v rôznych jaskyniarskych oblastných skupinách a kluboch. Najvýznamnejšími oblastami Tatier s výskytom jaskýň sú: Belianske Tatry, Vysoké Tatry, Západné Tatry (Červené vrchy, Osobitá, Roháče, Sivý vrch, Liptovské Tatry).

Územie TANAP-u je na podzemné jaskynné priestory bohaté, pričom ich výskyt je koncentrovaný v krasových územiach. Jednou z množstva takýchto jaskýň je Belianska jaskyňa, ktorá spolu s Brestovskou jaskyňou predstavujú jediné dve sprístupnené jaskyne pre verejnosť v TANAP-e. Výskumy prebiehajúce v minulosti aj v súčasnosti poukazujú na fakt, že v Tatranskom národnom parku je objavených množstvo významných jaskýň a existuje predpoklad, že v budúcnosti budú zdokumentované aj ďalšie časti už známych jaskýň, prípadne budú objavené aj nové jaskynné priestory.

Alabastrová jaskyňa sa nachádza v Belianskych Tatrách v Bujačom vrchu. Jej zameraná dĺžka dosahuje 543 m a má charakter fluviokrasovo-rútivej jaskyne, so stálym priesakom zrážkových vôd. Je významná aj výskytom sádrovca.

Belianska jaskyňa je typom koróznej jaskyne vytvorenej najmä vodami vystupujúcimi pozdĺž zlomu na východnom okraji Belianskych Tatier. Dosahuje dĺžku 3829 m a hĺbku 168 m. Známa je bohatou sintrovou výzdobou. Nachádza sa na severnom svahu Kobylieho vrchu vo východnej časti Belianskych Tatier. V jaskyni sa zistilo deväť druhov netopierov, dominantný je netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*) a netopier Brandtov (*Myotis brandtii*). Z drobných bezstavovcov je najznámejšia hľbinovka slepá (*Bathynella natans*), z ďalších stygobiontných kôrovcov vodnej fauny je významný druh *Synurella intermedia* – prvý nález z tatranských jaskýň. V úseku približne 1000 m je jaskyňa prístupná pre verejnosť a realizujú sa v nej aj zdravotné speleoklimatické pobyty.

Mesačný tieň je len nedávno (2004) objavenou fluviokrasovou jaskyňou v Belianskych Tatrách. Jaskyňa sa nachádza v masíve Javorinskej Širokej s výrazným tektonickým narušením. V jej priestoroch sa nenachádza takmer žiadna výzdoba, no našli sa v nich kosti jaskynného medveda. Podľa doterajších výskumov je tretím najdlhším jaskynným systémom na Slovensku s dĺžkou 31 540 m a hĺbkou okolo 451 m.

V **Muránskej jaskyni** (jaskyňa v úpätí južnej steny Muráňa) v Belianskych Tatrách –v nadmorskej výške 1559 m n. m. bol potvrdený subfosilný výskyt kamzíka. Fragment lebky so zachovanými rohovými výbežkami bol stanovený na približne 10 610 rokov, čiže patrí do hraničného obdobia medzi doznievaním neskorého glaciálu – mladšieho dryasu a staršieho holocénu (Schaefer, 1975; Obuch, 1981). Nález je uložený v expozícii Múzea Tatranského národného parku v Tatranskej Lomnici. Je typom inaktívnej fluviokrasovej jaskyne s dĺžkou 335 m a hĺbkou 60 m.

Čiernohorský jaskynný systém pozostávajúci z jaskýň – Čiernohorská nižná, Kamenné oči, Malá jaskyňa a Veterná jaskyňa dosahuje dĺžku 2360 m a hĺbku 232 m. Je typom fluviokrasovo-rútivej jaskyne a nachádza sa vo Vysokých Tatrách.

Javorinka je fluviokrasovou jaskyňou s dĺžkou 11 738 m, hĺbkou 480 m. Nachádza sa v blízkosti obce Javorina medzi severnými dolinami Vysokých Tatier, Kolovou a Javorovou, na konci severnej rázsochy Kolového štítu v masíve Kolového Úplazu (1783), ktorý tvorí kryha rôznych typov karbonátových hornín obalovej jednotky Vysokých Tatier od spodnotriasových až po vápence spodnej kriedy (Pavlarčík, 1983) v tvare trojuholníka o základni asi 2 km s úklonom vrstiev 30-35° na sever v približnom smere V-Z. Je druhým najdlhším jaskynným systémom.

Jaskyňa pod Úplazom má dĺžku 278 m, hĺbku 96 m a je typom inaktívnej fluviokrasovej jaskyne vo Vysokých Tatrách. Je významná z geologického a geomorfologického hľadiska, navyše v nej boli objavené aj paleontologické nálezy. V blízkosti sa nachádzajú Čiernohorské jaskyne a Tesná jaskyňa.

Ľadová priepasť v Červených vrchoch je koróznokryogénneho pôvodu s ľadovou výplňou a jej hĺbka dosahuje 60 m. Objem ľadovej výplne je asi 650 m³.

Nová Kresanica má dĺžku 820 m a hĺbku 194 m. Ide o zlomovo-fluviokrasovo-rútivú jaskyňu, ktorá je lokalizovaná v Červených vrchoch. Je najväčšou jaskyňou s vchodom vo výške nad 2000 m n. m.

Zadný úplaz je zlomovo-fluviokrasovo-rútivou jaskyňou v Červených vrchoch, ktorá má dĺžku 550 m a hĺbku 165 m.

Jaskyňa **Dúpnica** sa nachádza v Suchej doline, ktorá sa tiahne od Liptovských Matiašoviec popri horárni Podmeštrová na sever až pod Bielu skalú. Táto jaskyňa,

pravdepodobne hydrotermálneho pôvodu, je dlhá 258 m. Tvorí ju priestranný dóm s bočnými chodbami. Okrem výzdoby (sintrová a kryštály kalcitu) je významným archeologickým náleziskom a kultovým miestom púchovskej kultúry.

Brestovská jaskyňa s dĺžkou 1890 m je fluviokrasovou jaskyňou s aktívnym vodným tokom, ktorá vznikla hlavne eróznou činnosťou ponorných vôd Studeného potoka. Je jedným z najvýznamnejších jaskynných systémov Západných Tatier. Jej kvapľová výzdoba je relatívne málo vyvinutá (sintrové náteky, stalaktity) a v minulosti bola dlhodobo poškodzovaná aktivitami človeka. Zo zástupcov suchozemských článkonožcov v Brestovskej jaskyni sa medzi zoogeograficky významné zaraďujú troglofilné rovnakonôžky *Mesoniscus graniger* a kosce *Ischyropsalis manicata*, ktoré sú karpatskými endemitmi. Aktívny podzemný tok, ktorý preteká spodnou úrovňou jaskyne, obývajú kvalitatívne pestré spoločenstvá bentickej a hyporeickej fauny so zastúpením pravých subteránnych foriem a početnej skupiny stygofilných druhov bezstavovcov pôvodom z povrchových vodných biotopov. Brestovská jaskyňa patrí medzi druhovo najpestrejšie podzemné úkryty netopierov v oblasti Tatier. V jaskyni a bezprostrednom okolí jej vchodu sa dosiaľ zistilo 9 druhov netopierov.

Zoznam najvýznamnejších jaskýň Tatranského národného parku

Alabastrová jaskyňa	Jaskyňa s hrobom	Nová Kresanica
Belianska jaskyňa	Jaskyňa s výzdobou	Občasná vyvieračka
Bezodná priepasť	Jaskyňa so stromom	Partizánska jaskyňa
Boroškova jaskyňa	Jaskyňa starých objaviteľov	Ponor II
Bosorka	Jaskyňa v Madajke	Ponorová jaskyňa
Brestovská jaskyňa	Jaskyňa v Ostrve	Ponorová jaskyňa II
Brestovská vyvieračka	Jaskyňa v Škaredom žľabe	Priepasť na Mníchu 1
Čadová jaskyňa v Okolíku	Jaskyňa verných	Priepasť nad Teplým žľabom
Čadová kamzičia jaskyňa	Jaskyňa vo vrchu Nový 1	Priepasť v Malom sedle 1
Čadová pivnica	Jaskyňa vo vrchu Nový 2	Priepasť v Malom sedle 2
Čadová priepasť	Jaskyňa vo vrchu Nový 3	Priepasť v Sivom vrchu
Čajkova jaskyňa	Javorinka	Priepastná jaskyňa v Skáli
Čiernohorská nižná -ČJS	Kamenné oči ČJS	Rozsadlina v Ráztoke
Diera nad Žiarskym sedlom	Kamzičia jaskyňa-Kozia jaskyňa	Sedláková diera
Dúpnica	Kresanica	Slančíkova jaskyňa
Firnová jama	Lovecká jaskyňa	Suchá diera- Mokrá diera JS
Hlina	Matiašovecký zával	Tesná jaskyňa - Medvedia diera JS
Hučivá diera	Medvedia diera - Tesná jaskyňa JS	Tichá jaskyňa
Jaskyňa pod elektrárnou 1	Medvedia jaskyňa	Tristarská jaskyňa
Jaskyňa pod elektrárnou 2	Mesačný tieň	Vyšná Kresanica

Jaskyňa pod mostom	Mokrú diera - Suchá diera JS	Zadný Úplaz
Jaskyňa pod previsom	Muránska jaskyňa	Závrt nad horárňou
Jaskyňa pod Úplazom	Muránske okno	Závrt pod Malolučniakom
Jaskyňa pri ceste	Nová éra	Zrútená jaskyňa

2.1.4 Súpis zistených biotopov európskeho významu a biotopov národného významu, biotopov druhov európskeho významu a biotopov druhov národného významu a biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov, ktoré nie sú určené ako predmet ochrany

Súpis biotopov druhov rastlín a húb európskeho významu a biotopov druhov rastlín a húb národného významu:

Vyššie rastliny: prilbica moldavská (*Aconitum moldavicum* Hacq. ex Rchb.), cesnak pažítkový alpínsky (*Allium schoenoprasum* subsp. *alpinum* (DC.) Čelak.), pochybok tupolistý (*Androsace obtusifolia* L.), medvedica lekárska (*Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng.), palina skalná (*Artemisia eriantha* Ten.), kozinec alpínsky (*Astragalus alpinus* L.), kozinec južný (*Astragalus australis* (L.) Lam.), kozinec ľadový (*Astragalus frigidus* (L.) A. Gray), kozinec nórsky (*Astragalus norvegicus* Weber), rebrovka rôznolistá (*Blechnum spicant* (L.) Roth), zvonček maličký (*Campanula cochlearifolia* Lam.), žerušníčník Hallerov pravý (*Cardaminopsis halleri* (L.) subsp. *halleri* Hayek), ostrica Bigelova (*Carex bigelowii* Torr. ex Schwein), prilbovka biela (*Cephalanthera damasonium* (Mill.) Druce), prilbovka dlholistá (*Cephalanthera longifolia* (L.) Fritsch), prilbovka červená (*Cephalanthera rubra* (L.) Rich.), rožec roľný žľaznatý (*Cerastium arvense* subsp. *glandulosum* (Kit.) Soó), rožec jednokvetý (*Cerastium uniflorum* Clairv.), voskovka holá tatranská (*Cerintho glabra* subsp. *tatrica* Hadač), plamienok alpínsky (*Clematis alpina* (L.) Mill.), vemenníček zelený (*Coeloglossum viride* (L.) Hartm.), horcovka útla (*Comastoma tenellum* (Rottb.) Toyok), koralica lesná (*Corallorhiza trifida* Châtel.), vstavačovec Fuchsov pravý (*Dactylorhiza fuchsii* (Druce) Soó subsp. *fuchsii*), vstavačovec májový pravý (*Dactylorhiza majalis* (Rchb.) P.F. Hunt et Summerh. subsp. *majalis*), stračonôžka vysoká (*Delphinium elatum* L.), stračonôžka tatranská (*Delphinium oxysepalum* Borbás et Pax), klinček ľadovcový (*Dianthus glacialis* Haenke), klinček včasný pravý (*Dianthus praecox* Kit. subsp. *praecox*), klinček pyšný pravý (*Dianthus superbus* L. subsp. *superbus*), kamzičník chlpatý (*Doronicum stiriaceum* (Vill.) Dalla Torre), rosička okrúhlohlolistá (*Drosera rotundifolia* L.), dryádka osem lupienková (*Dryas octopetala* L.), kruštík tmavočervený (*Epipactis atrorubens* (Hoffm.) Besser), kruštík močiarny (*Epipactis palustris* (L.) Crantz), páperník pošvatý (*Eriophorum vaginatum* L.), horčičník karpatský (*Erysimum hungaricum*), očianka bezost'ová (*Euphrasia exaristata* Smejkal), horec Clusiov (*Gentiana clusii* Perr. et Sogéon), horec ľadový (*Gentiana frigida* Haenke), horec snežný (*Gentiana nivalis* L.), horec bodkovaný (*Gentiana punctata* L.), mečík škridlicovitý (*Gladiolus imbricatus* L.), smrečinovec plazivý (*Goodyera repens* (L.) R. Br.), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea* (L.) R. Br.), päťprstnica voňavá (*Gymnadenia odoratissima* (L.) Rich.), sekernica tmavá (*Hedysarum hedysaroides* (L.) Schinz et Thell.), kosatec sibírsky (*Iris sibirica* L.), plesnivec alpínsky (*Leontopodium alpinum* Cass.), linnéovka severná (*Linnaea borealis* L.),

bradáčik srdcovitolistý (*Listera cordata* (L.) R. Br.), plavún pučivý (*Lycopodium annotinum* L.), plavún obyčajný (*Lycopodium clavatum* L.), vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata* L.), plesnivček vápencový (*Omalotheca hoppeana* (W. D. J. Koch) Sch. Bip.), všivec karpatský (*Pedicularis hacquetii* Graf), všivec Oederov (*Pedicularis oederi* Vahl), všivec močiarny (*Pedicularis palustris* L.), skalokráska pyrenejská (*Petrocallis pyrenaica* (L.) R. Br.), jazyk jelení (*Phyllitis scolopendrium* (L.) Newman), tučnica alpínska (*Pinguicula alpina* L.), tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris* L.), borovica limbová (limba) (*Pinus cembra* L.), skorocel čiernasty karpatský (*Plantago atrata* subsp. *carpatica* (Soó) Soó), lipnica žulová (*Poa granitica* Braun-Blanq.), prvosienka holá (*Primula auricula* L.), prvosienka pomúčená (*Primula farinosa* L.), prvosienka dlhokvetá plocholistá (*Primula halleri* subsp. *platyphylla* O. Schwarz), prvosienka najmenšia (*Primula minima* L.), žeruška alpínska pochybná (*Pritzelago alpina* subsp. *dubia* (Pawł.) Soják), bieloпрst belavý (*Pseudorchis albida* (L.) Á. Löve et D. Löve), hruštička karpatská (*Pyrola carpatica* Holub et Křisa), iskerník alpínsky (*Ranunculus alpestris* L.), iskerník ľadovcový (*Ranunculus glacialis* L.), iskerník obličkolistý (*Ranunculus thora* L.), vřba alpínska (*Salix alpina* Scop.), vřba oštepovitolistá (*Salix hastata* L.), vřba švajčiarska (*Salix helvetica* Vill.), vřba bylinná (*Salix herbacea* L.), vřba sieťkovaná (*Salix reticulata* L.), vřba tupolistá (*Salix retusa* L.), pabodliak alpínsky (*Saussurea alpina* (L.) DC.), pabodliak nízky (*Saussurea pygmaea* (Jacq.) Spreng.), starček abrotanolistý karpatský (*Senecio abrotanifolius* subsp. *carpathicus* (Herbich) Nyman), soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica* Vierh.), soldanelka uhorská (*Soldanella hungarica* Simonk.), ježohlav úzkolistý (*Sparganium angustifolium* F. Michx.), pavstavač hlavatý (*Traunsteinera globosa* (L.) Rchb. f.), ďatelina lupinovitá (*Trifolium romanicum* Brândză), žltohlav najvyšší (*Trollius altissimus* Crantz), brusnica barinná (*Vaccinium uliginosum* L.), fialka alpínska (*Viola alpina* Jacq.)

Machorasty: plstnatec rašelinový (*Helodium blandowii* (F. Weber et D. Mohr) Warnst.), bakulka trojrohá (*Meesia triquetra* (Richter) Angstr.), močiarka kostrbatá (*Paludella squarrosa* (Hedw.) Brid.);

Huby: rozpadavec tatranský (*Calvatia creatacea* (Berk.) Lloyd), náramkovka cisárska (*Catathelasma imperiale* (Fr.) Singer), bedľovník orosený (*Chamaemyces fracidus* (Fr.) Donk), šamonia modrejúca (*Chamonixia caespitosa* Rolland), kyjak useknutý (*Clavariadelphus truncatus* (Quél.) Donk), práchnovček lekársky (*Fomitopsis officinalis* (Vill.) Bondartsev et Singer), sliziak ružový (*Gomphidius roseus* (Nees) Fr.), lievikovec kyjakovitý (*Gomphus clavatus* (Pers.) Gray), šťavnačka marcová (*Hygrophorus marzuolus* (Fr.) Bres.), rýdzik nádherný (*Lactarius repraesentaneus* Britzelm.), slizovnica slzivá (*Limacella guttata* (Fr.) Konrad et Maubl.), koreňovica škoricovohnedá (*Phaeocollybia christinae* (Fr.) R. Heim), koreňovica olivová (*Phaeocollybia festiva* (Fr.) R. Heim), plávka smutná (*Russula consobrina* Fr.), tulipánovka fialová (*Sarcosphaera coronaria* (Jacq.) J. Schröt), masliak močiarny (*Suillus flavidus* (Fr.) C. Presl), masliak sibírsky (*Suillus sibiricus* (Singer) Singer).

Lišajníky: alektória rozkonárená (*Alectoria sarmentosa* (Ach.) Ach.), fúzatec dvojfarebný (*Bryoria bicolor* (Ehrh.) Brodo et D. Hawksw.), fúzatec modrastý (*Bryoria chalybeiformis* (L.) Brodo et D. Hawksw.), fúzatec posplietaný (*Bryoria implexa* (Hoffm.) Brodo et D. Hawksw.), fúzatec Nádvorníkov (*Bryoria nadvornikiana* (Gyeln.) Brodo et D. Hawksw.), pľuzgierka islandská (*Cetraria islandica* (L.) Ach.), dutohlávka horská (*Cladonia stellaris* (Opiz) Pouzar et Vězda), jamkatec pľúcny (*Lobaria pulmonaria* (L.) Hoffm.), bradatec

obyčajný (*Usnea barbata* (L.) Weber ex Wigg.), bradatec drsný (*Usnea filipendula* Stirt. s. str.), bradatec bukový (*Usnea intermedia* (A. Massal.) Jatta), bradatec chochlátý (*Usnea subfloridana* Stirt.)

Súpis biotopov druhov živočíchov európskeho významu, biotopov druhov živočíchov národného významu, biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov:

Bezstavovce: *Abdera triguttata*, fuzáč *Acmaeops septentrionis*, šidlo belasé (*Aeschna coerulea*), *Anaspis arctica*, *Anthocopa villosa*, drobčiek *Bledius arcticus*, perlovec severský (*Boloria aquilonaris*), čmeľ zemný (*Bombus terrestris*), fuzáč *Brachyta interrogationis*, *Caenocara affinis*, bystruška zlatá (*Carabus auronitens*), bystruška *Carabus arcensis*, bystruška medená (*Carabus cancellatus*), bystrušky *Carabus fabricii*, *Carabus irregularis montadoni*, bystruška lesklá (*Carabus obsoletus*), drobčiek *Carpelimus lindrothi*, hnedáčik striebrooký (*Coenonympha tullia*), fuzáč *Cornumutilla quadrivittata*, utekáčik *Deltomerus tatricus*, kováčik *Denticollis borealis*, pavučenka Hellerova (*Diplocephalus helleri*), *Ditylus laevis*, *Erigone cristatopalpus*, drobčiek *Eucnecosum brachypterum*, *Hallomenus axillaris*, vodomil *Helophorus arvernensis*, vodomil *Helophorus brevitarsis*, vodomil *Helophorus redtenbacheri*, *Hilaira montigena*, *Hilaira tatrica*, potápnik *Hydroporus kraatzii*, potápnik *Hydroporus melanocephalus*, drobčiek *Hydrosmeeta perpusilla*, drobčiek *Hydrosmeeta pseudofragilis*, *Hylis cariniceps*, kováčik *Lacon fasciatus*, kováčik *Lacon lepidopterus*, *Lasioderma serricorne*, *Leptyphantes expunctus*, *Leptyphantes varians*, pavučenka severská (*Mecynargus morulus*), *Microrhagus pygmaeus*, drobčiek *Myllaena dubia*, vrzúnik *Oberea pupillata*, *Oreodytes davisii*, plachetnatka ľadová (*Oreonetides glacialis*), fuzáč žltocierny (*Pachyta lamed*), pavučenka Palmgrenova (*Panamomops palmgreni*), *Pytho depressus*, snovačka škótska (*Robertus scoticus*), kováčik *Selatosomus confluent rugosus*, valónia tatranská (*Spelaeodiscus triarius tatricus*), pakôrnik smrekový (*Stephanopachys substriatus*), šidlovka hnedá (*Sympecma fusca*), vážka pásavá (*Sympetrum pedemontanum*), pavučenka letná (*Tiso aestivus*), fuzáč *Tragosoma depsarium*, nosáčik *Trachysoma beigeriae*, modráčik striebroškrvinný (*Vacciniina optilete*), pimplík mokradňový (*Vertigo angustior*)

Obojživelníky a plazy: ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), skokan hnedý (*Rana temporaria*)

Vtáky: jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), kalužiačik malý (*Actitis hypoleucos*), mlynárka dlhochvostá (*Aegithalos caudatus*), ľabtuška lúčna (*Anthus pratensis*), ľabtuška vrchovská (*Anthus spinoletta*), ľabtuška hôrna (*Anthus trivialis*), dážd'ovník tmavý (*Apus apus*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), kuvik obyčajný (*Anthene noctua*), chochláč severský (*Bombycilla garrulus*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), stehlík konôpkár (*Carduelis cannabina*), stehlík čečetavý (*Carduelis flammea*), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), vodnár potočný (*Cinclus cinclus*), kaňa sivá (*Circus cyaneus*), holub plúžik (*Columba oenas*), holub hrivnák (*Columba palumbus*), krkavec čierny (*Corvus corax*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), muchárik čiernohlavý (*Ficedula hypoleuca*), muchárik bielokrky (*Ficedula albicollis*), lastovička domová (*Hirundo rustica*), krivonos smrekový (*Loxia curvirostra*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), trasochvost horský

(*Motacilla cinerea*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), orešnica perlavá (*Nucifraga caryocatactes*), skaliarik sivý (*Oenanthe oenanthe*), sýkorka chochlatá (*Parus cristatus*), sýkorka uhliarka (*Parus ater*), sýkorka čiernohlavá (*Parus montanus*), vrabec domový (*Passer domesticus*), vrabec poľný (*Passer montanus*), jarabica poľná (*Perdix perdix*), žltouchlost domový (*Phoenicurus ochruros*), kolibkárik čipčavý (*Phylloscopus collybita*), kolibkárik sykavý (*Phylloscopus sibilatrix*), kolibkárik zelený (*Phylloscopus trochiloides*), kolibkárik spevavý (*Phylloscopus trochilus*), žlna zelená (*Picus viridis*), vrchárka červenká (*Prunella collaris*), vrchárka modrá (*Prunella modularis*), hýľ obyčajný (*Pyrrhula pyrrhula*), králiček ohnivohlavý (*Regulus ignicapillus*), králiček zlatohlavý (*Regulus regulus*), prhlaviar červenkastý (*Saxicola rubetra*), brhlík obyčajný (*Sitta europaea*), sova obyčajná (*Strix aluco*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), penica slávikovitá (*Sylvia borin*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), oriešok obyčajný (*Troglodytes troglodytes*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*), cíbik chochlatý (*Vanellus vanellus*).

Cicavce: ryšavka myšovitá (*Apodemus microps*), jež bledý (*Erinaceus concolor*), plch sivý (*Glis glis*), kuna skalná (*Martes foina*), kuna lesná (*Martes martes*), jazvec lesný (*Meles meles*), hranostaj čiernochvostý (*Mustela erminea*), lasica myšožravá (*Mustela nivalis*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), piskor lesný (*Sorex araneus*), piskor malý (*Sorex minutus*), veverica stromová (*Sciurus vulgaris*).

2.2 Zhodnotenie stavu predmetu ochrany a stanovenie cieľov ochrany

Na základe zhodnotenia stavu druhov a biotopov zo správ podľa článku 17 [smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín](#) v platnom znení, medzinárodných záväzkov a cieľov stanovených v strategických dokumentoch EÚ a Slovenskej republiky je potrebné v predmetnom území zachovať alebo zlepšiť stav uvedených predmetov ochrany. Hodnotenie biotopov európskeho významu a stanovenie cieľov ochrany je uvedené v prílohe 7.9.

3. Podrobnosti o ochrane a využívaní územia

3.1 Vymedzenie zón a ekologicko-funkčných priestorov,* podrobnosti o podmienkach územnej ochrany

K zabezpečeniu cieľov ochrany slúži diferenciácia územia národného parku na ekologicko-funkčné priestory (EFP) a zóny. **Mapa zón** je v prílohe č. 7.3.1, **mapa ekologickofunkčných priestorov** je v prílohe 7.3.2.

Rozdelenie územia na ekologicko-funkčné priestory

EFP sú vymedzené na základe zoskupenia ekologicky príbuzných biotopov a ich rovnakého ekologického a socioekonomického hodnotenia. EFP je charakterizovaný homogenitou ekologických podmienok a jednotným funkčným zameraním z hľadiska cieľov ochrany prírody, pričom je v území priestorovo opakovateľnou jednotkou s podrobne určeným typom základnej starostlivosti. Na území TANAP-u sa vyčleňuje 11 EFP. Ich prehľad a ďalšie podrobnosti sú uvedené v tab. č. 19.

Tab. 19 Prehľad biotopov v EFP, hlavné znaky starostlivosti a špecifické socioekonomické využitie

Zóna	Kód EFP	Názov EFP	Prehľad biotopov patriacich do EFP	Hlavné znaky starostlivosti a špecifické socioekonomické využitie
A	EFP1	Alpínska vegetácia bez antropických aktivít ponechaná na samovoľný vývoj	A11 Alpínske trávno-bylinné porasty na silikátovom podklade A12 Alpínske snehové výležíská na silikátovom podklade A13 Alpínske a subalpínske vápnomilné trávno-bylinné porasty A14 Alpínske snehové výležíská na vápnom podklade A15 Vysokobylinné spoločenstvá alpínskeho stupňa A16 Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na silikátovom podklade A17 Vysokosteblové spoločenstvá vlhkých skalných žľabov na karbonátovom podklade A19 Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni Sk1 Karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou Sk2 Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou Sk3 Silikátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni Sk4 Karbonátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni Sk6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni Sk8 Nesprístupnené jaskynné útvary Vo1 Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried <i>Littorelletea uniflorae</i> a/alebo <i>Isoeto-Nanojuncetea</i> Br6 Brehové porasty deväťsilov Kr4 Spoločenstvá subalpínskych krovín Kr5 Nízke subalpínske kroviny Kr10 Kosodrevina Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte Ra1 Aktívne vrchoviská	Nerušený, samovoľný vývoj biotopov bez ľudských zásahov (ochrana prírodných procesov), monitoring a výskum

			Ra3 Prechodné rašeliniská a trasoviská Pr1 Prameniská horského a subalpínskeho stupňa na nevápencových horninách	
--	--	--	---	--

A	EFP2	Alpínska vegetácia so športovo-turistickými aktivitami ponechaná na samovoľný vývoj	A11 Alpínske travinno-bylinné porasty na silikátovom podklade A12 Alpínske snehové výležíská na silikátovom podklade A13 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinno-bylinné porasty A14 Alpínske snehové výležíská na vápnitom podklade A15 Vysokobylinné spoločenstvá alpínskeho stupňa A16 Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na silikátovom podklade A17 Vysokosteblové spoločenstvá vlhkých skalných žľabov na karbonátovom podklade A19 Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni Sk1 Karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou Sk2 Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou Sk3 Silikátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni Sk4 Karbonátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni Sk6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni Sk8 Nesprístupnené jaskynné útvary Vo1 Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried <i>Littorelletea uniflorae</i> a/alebo <i>Isoeto-Nanojuncetea</i> Br6 Brehové porasty deväťsilov Kr4 Spoločenstvá subalpínskych krovín Kr5 Nízke subalpínske kroviny Kr10 Kosodrevina Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte Ra1 Aktívne vrchoviská Ra3 Prechodné rašeliniská a trasoviská Pr1 Prameniská horského a subalpínskeho stupňa na nevápencových horninách	Nerušený, samovoľný vývoj biotopov, bez ľudských zásahov (ochrana prírodných procesov), turisticko-športová činnosť usmernená podľa Návštevného poriadku, monitoring a výskum
---	------	--	---	--

A	EFP3	Kosodrevinové a kríčkovité biotopy ponechané na samovoľný vývoj	Kr10 Kosodrevina Kr4 Spoločenstvá subalpínskych krovín Kr5 Nízke subalpínske kroviny A11 Alpínske travinno-bylinné porasty na silikátovom podklade A12 Alpínske snehové výležíská na silikátovom podklade A13 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinno-bylinné porasty A15 Vysokobylinné spoločenstvá alpínskeho stupňa A16 Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na silikátovom podklade A19 Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni A18 Horské vysokosteblové spoločenstvá na suchších a teplejších svahoch A17 Vysokosteblové spoločenstvá vlhkých skalných žľabov na karbonátovom podklade Sk1 Karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou Sk2 Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou Sk3 Silikátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni Sk4 Karbonátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni Sk6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte Ra1 Aktívne vrchoviská Ra3 Prechodné rašeliniská a trasoviská Vo1 Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried <i>Littorelletea uniflorae</i> a/alebo <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>	Nerušený, samovoľný vývoj biotopov, bez ľudských zásahov (ochrana prírodných procesov), turisticko-športová činnosť usmernená podľa Návštevného poriadku, monitoring a výskum
---	------	--	---	--

			Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné Ls 9.3 Podmáčané smrekové lesy Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy Ls 8 Jedľové a jedľovo-smrekové lesy Ls 7.2 Rašeliniskové borovicové lesy	
--	--	--	--	--

A	EFP4	Lesné biotopy ponechané na samovoľný vývoj	Ls 7.3 Rašeliniskové smrekové lesy Ls 6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy Ls 5.4 Vápnomilné bukové lesy Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy X2 Rúbaniská s prevahou drevín Kr10 Kosodrevina Kr4 Spoločenstvá subalpínskych krovín Al1 Alpínske travinno-bylinné porasty na silikátovom podklade Al5 Vysokobylinné spoločenstvá alpínskeho stupňa Al6 Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na silikátovom podklade Al9 Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni	Nerušený, samovoľný vývoj biotopov, bez ľudských zásahov (ochrana prírodných procesov), turisticko-športová činnosť usmernená podľa Návštevného poriadku, monitoring a výskum
---	------	--	---	---

A	EFP5	Vysokohorské turistické chaty a príľahlé priestory s vegetáciou	A11 Alpínske travinno-bylinné porasty na silikátovom podklade A12 Alpínske snehové výležíská na silikátovom podklade A15 Vysokobylinné spoločenstvá alpínskeho stupňa A16 Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na silikátovom podklade Kr10 Kosodrevina Sk2 Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou Sk3 Silikátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy	Rekonštrukcia a údržba chát a zariadení, využívanie okolitého priestoru na skladovanie a zásobovanie, voľný pohyb turistov, turisticko-športová činnosť usmernená podľa Návštevného poriadku
			Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné Ls 9.3 Podmáčané smrekové lesy	

B	EFP6	Lesné biotopy na zamokrených a podmáčaných stanovištiach a rašeliniská s osobitným spôsobom starostlivosti	Ls 8 Jedľové a jedľovo-smrekové lesy Ls 7.1 Rašeliniskové brezové lesíky Ls 7.2 Rašeliniskové borovicové lesy Ls 7.3 Rašeliniskové smrekové lesy Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy X2 Rúbaniská s prevahou drevín X1 Rúbaniská s prevahou bylín a tráv Br6 Brehové porasty deväťsilov Pr1 Prameniská horského a subalpínskeho stupňa na nevápencových horninách Pr3 Penovcové prameniská Ra1 Aktívne vrchoviská Ra3 Prechodné rašeliniská a trasoviská	Starostlivosť o lesné biotopy a druhy s dôrazom na ochranu a zachovanie mokradí a rašelinísk podľa osobitného režimu starostlivosti, zachovanie hydrického režimu a významných glacifluviálnych reliéfových foriem, turisticko-športová činnosť usmernená podľa Návštevného poriadku, monitoring a výskum
---	------	--	---	--

B	EFP7	Lesné biotopy s osobitným spôsobom starostlivosti	Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné Ls 9.3 Podmáčané smrekové lesy Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy Ls 8 Jedľové a jedľovo-smrekové lesy Ls 7.2 Rašeliniskové borovicové lesy Ls 7.3 Rašeliniskové smrekové lesy Ls 6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy Ls 5.4 Vápnomilné bukové lesy Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy X2 Rúbaniská s prevahou drevín	Prírode blízke obhospodarovanie v lesných porastoch smerom k prírodnému lesu v plánovanom horizonte 30 rokov, turisticko- športová činnosť usmernená podľa Návštevného poriadku, monitoring a výskum
---	------	---	--	--

C	EFP8	Alpínska vegetácia so športovoturisticými aktivitami A11 Alpínske travinno-bylinné porasty na silikátovom podklade A12 Alpínske snehové výležíská na silikátovom podklade A13 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinno-bylinné porasty A14 Alpínske snehové výležíská na vápnitom podklade A15 Vysokobylinné spoločenstvá alpínskeho stupňa A16 Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na silikátovom podklade A17 Vysokosteblové spoločenstvá vlhkých skalných žľabov na karbonátovom podklade A19 Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni Sk1 Karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou Sk2 Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou Sk3 Silikátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni Sk4 Karbonátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni Sk6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni Sk8 Nesprístupnené jaskynné útvary Kr4 Spoločenstvá subalpínskych krovín Kr5 Nízke subalpínske kroviny Kr10 Kosodrevina Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte Ra1 Aktívne vrchoviská Ra3 Prechodné rašeliniská a trasoviská Pr1 Prameniská horského a subalpínskeho stupňa na nevápencových horninách	Bežné obhospodarovanie, turisticko-športová činnosť usmernená podľa Návštevného poriadku, monitoring a výskum
---	------	---	--

C	EFP9	Kosodrevinové a kríčkovité biotopy	Kr10 Kosodrevina Kr4 Spoločenstvá subalpínskych krovín Kr5 Nízke subalpínske kroviny A11 Alpínske travinno-bylinné porasty na silikátovom podklade A12 Alpínske snehové výležíská na silikátovom podklade A13 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinno-bylinné porasty	Bežné obhospodarovanie, turisticko-športová činnosť usmernená podľa Návštevného poriadku, monitoring a výskum
---	------	------------------------------------	---	---

			A15 Vysokobylinné spoločenstvá alpínskeho stupňa A16 Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na silikátovom podklade A19 Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni A18 Horské vysokosteblové spoločenstvá na suchších a teplejších svahoch A17 Vysokosteblové spoločenstvá vlhkých skalných žľabov na karbonátovom podklade Sk1 Karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou Sk2 Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou Sk3 Silikátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni Sk4 Karbonátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni Sk6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte Ra1 Aktívne vrchoviská Ra3 Prechodné rašeliniská a trasoviská	
--	--	--	--	--

C	EFP10	Lesné biotopy s prírodou blízko starostlivosťou	Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné Ls 9.3 Podmáčané smrekové lesy Ls 9.4 Smrekovcovo-limbové lesy Ls 8 Jedľové a jedľovo-smrekové lesy Ls 7.2 Rašeliniskové borovicové lesy Ls 7.3 Rašeliniskové smrekové lesy Ls 6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy Ls 5.4 Vápnomilné bukové lesy Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy	Prírode blízke obhospodarovanie v lesných porastoch smerom k prírodnému lesu, v plánovanom horizonte 30 rokov, turisticko- športová činnosť usmernená podľa Návštevného poriadku, monitoring a výskum
---	-------	---	--	---

			X2 Rúbaniská s prevahou drevín	
C	EFP11	Trvalé trávne porasty s extenzívnym využitím, príp. trvalé trávne porasty v rekonštrukcii	Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky Lk2 Horské kosné lúky Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach Lk6 Podmáčané lúky podhorských a horských oblastí Tr8b Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz	Stále, pravidelné extenzívne využívanie kosením alebo mulčovaním, usmernenou extenzívnou pastvou hospodárskych zvierat, výrub náletových drevín, vylučuje sa chemické hnojenie, turisticko-športová činnosť usmernená podľa Návštevného poriadku, monitoring a výskum

A zóna

Toto územie zahŕňa najmä subniválny, alpínsky, subalpínsky, supramontánný až izolovane montánný stupeň. V najvyššie položených častiach sú to travinno-bylinné až skalné spoločenstvá, kosodrevinové porasty a prírodné lesné vysokohorské až horské biotopy. Predstavuje výraznú koncentráciu prírodných hodnôt najvyššieho významu živej a neživej prírody so zachovalými pôvodnými ekosystémami. Patria sem pôvodné biotopy s vysokým stupňom stability a samoregulačnou schopnosťou.

Dôvodom vyčlenenia A zóny je ponechanie biotopov ich prirodzenému vývoju, uchovanie alebo obnova samoregulačných procesov v ekosystémoch a vylúčenie ľudských zásahov do prírodného prostredia.

EFP1 – Alpínska vegetácia bez antropických aktivít ponechaná na samovoľný vývoj

EFP1 sa nachádza v subalpínskom až alpínskom stupni. Z abiotických javov sú prítomné skalné bralá, morény posledného zaľadnenia, glacifluviálne sedimenty, štruktúrne pôdne formy (polygonálne a dláždené pôdy, kamenné vence, tufury) a sutiny. Na vápencoch sú prítomné krasové javy vysokohorského krasu, priepasti a jaskyne. Osobitným významným abiotickým prvkom v území národného parku sú vodné plochy – horské jazerá. Ich vývoj súvisí s pleistocénnym zaľadnením. Biota je tvorená viac-menej súvislými porastami vysokohorských tráv a bylín, vegetáciou skalných stien, špár a sutín na karbonátoch aj silikátoch. Výskyt mnohých glaciálnych reliktov, chránených, vzácných a ohrozených druhov rastlín a živočíchov.

V EFP1 sú vylúčené všetky antropické aktivity (športové a turistické aktivity, poľovníctvo). V tomto EFP sa povoľuje výskum, monitoring biotopov a druhov s cieľom sledovania ich prirodzeného vývoja. Výskum sa uskutočňuje v rámci vedecko-výskumnej činnosti. Celková výmera EFP1 je 5336,53 ha.

EFP2 – Alpínska vegetácia so športovo-turistickými aktivitami ponechaná na samovoľný vývoj

EFP2 zaberá plochy alpínskeho až subniválneho stupňa, ktoré sú využívané na turistiku, horolezectvo a skialpinizmus. Z abiotických javov sú prítomné skalné bralá, morény posledného zaľadnenia, glacifluviálne sedimenty, štruktúrne pôdne formy (polygonálne a dláždené pôdy, kamenné vence, tufury) a sutiny. Osobitným významným abiotickým prvkom v území národného parku sú vodné plochy – horské jazerá. Ich vývoj súvisí s pleistocénnym zaľadnením. Biota je tvorená viac-menej súvislými porastami vysokohorských tráv a bylín, vegetáciou skalných stien, špár a sutín na karbonátoch aj silikátoch. Výskyt mnohých glaciálnych reliktov, chránených, vzácných a ohrozených druhov rastlín a živočíchov.

V EFP2 sa povoľujú turisticko-športové aktivity ako turistika, turistika vyššej obtiažnosti, horolezectvo, turistické a skialpinistické lyžovanie, športové, rekreačné a spoločenské podujatia. Správa TANAP-u alebo orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch vyhradené trasy alebo lokality pre jednotlivé činnosti uzavrieť a/alebo jednotlivé aktivity časovo obmedziť. Podrobnejšie podmienky využívania a priestory vyčlenené na tieto aktivity

sú uvedené v Návštevnom poriadku. V EFP2 sa povoľuje výskum, monitoring biotopov a druhov. Celková výmera EFP2 je 6571,17 ha.

EFP 3 – Kosodrevinové a kríčkovité biotopy ponechané na samovoľný vývoj

EFP3 sa nachádza prevažne v subalpínskom stupni. Biota je tvorená viac-menej súvislými porastami kosodreviny a kríčkovými biotopmi. Z abiotických javov sú prítomné miestami skalné bralá a nepohyblivé sutiny.

V EFP3 sa povoľujú turisticko-športové aktivity ako turistika, turistické a skialpinistické lyžovanie, masové športové, rekreačné a spoločenské podujatia. Lyžiarske aktivity v tomto EFP je možné uskutočňovať len za priaznivých snehových podmienok. Správa TANAP-u alebo orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch vyhradené trasy alebo lokality pre jednotlivé činnosti uzavrieť a/alebo jednotlivé aktivity časovo obmedziť. Podrobnejšie podmienky využívania a priestory vyčlenené na tieto aktivity sú uvedené v Návštevnom poriadku. Povoľuje sa výskum, monitoring biotopov a druhov. Výskum a monitoring biotopov a druhov sa uskutočňuje v rámci vedecko-výskumnej činnosti. Celková výmera EFP3 je 7929,51 ha.

EFP4 – Lesné biotopy ponechané na samovoľný vývoj

Z geomorfologického hľadiska sa lesné biotopy v oblasti hornej hranice lesa nachádzajú prevažne na hladkých svahoch (fazety) s granodioritom a s periglaciálnym sutinovým pokryvom v pohybe, na druho horných horninách sa nachádza hôľny až podhôľny rázsochový reliéf, resp. na bralách bralovo – hôľny až bralový reliéf (na kryštaliniku a mezozoiku), v tróгах a v dolnej časti sa prevažne nachádzajú ľadovcové formy akumulácie s miernou formou denudácie, pod Cestou slobody sa nachádzajú glacifluviálne a fluviálne formy akumulácie. Z hľadiska pôvodnosti (zachovalosti) lesných biotopov ide o prírodné až prirodzené lesné biotopy. Z lesných biotopov tu prevažujú smrekové lesy čučoriedkové a smrekové lesy vysokobylinné. Na extrazonálnych stanovištiach sa vyskytujú smrekovcovo- limbové lesy. Na živnejších a najmä na karbonátových stanovištiach sú zastúpené bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, javorovo-bukové horské lesy a vápnomilné bukové lesy. Na silne skeletnatých pôdach sú izolovane zastúpené lipovo-javorové sutinové lesy. Na podmäčianých až zamokrených lokalitách sa nachádzajú podmäčiané smrekové lesy. V depresiách glacigénnych až glacifluviálnych sedimentov sa nachádzajú rašeliniská alebo rašeliniskové lesy.

V EFP4 sa povoľujú turisticko-športové aktivity ako turistika, turistické a skialpinistické lyžovanie, masové športové, rekreačné a spoločenské podujatia. Lyžiarske aktivity v tomto EFP je možné uskutočňovať len za priaznivých snehových podmienok. Správa TANAP-u alebo orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch vyhradené trasy alebo lokality pre jednotlivé činnosti uzavrieť a/alebo jednotlivé aktivity časovo obmedziť. Podrobnejšie podmienky využívania a priestory vyčlenené na tieto aktivity sú uvedené v Návštevnom poriadku. Poľovníctvo je v rámci EFP vylúčené. Výskum a monitoring biotopov a druhov sa uskutočňuje v rámci vedecko-výskumnej činnosti. Celková výmera EFP4 je 14939,48 ha.

EFP5 – Vysokohorské turistické chaty a prilahlé priestory s vegetáciou

EFP5 predstavuje vymedzené územie vysokohorských chát a ich okolia, ktoré je intenzívne ovplyvnené návštevníkmi. Biotu tvoria fragmenty biotopov, niektoré časti sú silne zošľapané a miestami silne devastované. V EFP5 sa povoľuje rekonštrukcia a údržba chát a zariadení súvisiacich s ich prevádzkou, využívanie okolitého priestoru na skladovanie a zásobovanie, voľný pohyb turistov, turisticko-športová činnosť je usmernená podľa Návštevného poriadku. Celková výmera EFP5 je 5,8 ha.

B zóna

Územie B zóny predstavuje najmä montánny až supramontánny so zastúpením lesných a nelesných biotopov a na ne viazaných druhov, ktoré sú mierne ovplyvnené ľudskými aktivitami. V B zóne sa uplatňujú osobitné zásady starostlivosti o biotopy a druhy. V lesných porastoch sa uplatňujú prírode blízke postupy smerujúce k prírodným lesom v plánovanom horizonte 30 rokov. Na veľkoplošných kalamitných plochách sa časový horizont na rekonštrukciu lesných biotopov môže stanoviť na 50 rokov.

Na zamokrených a podmáčaných stanovištiach miestami sú prítomné rašeliniská a lokality s chránenými druhmi. Na týchto lokalitách je starostlivosť zameraná na ochranu mokradí a rašelinískových biotopov, zachovanie hydrického režimu a významných glaciáluviálnych reliéfových foriem.

Uplatňuje sa udržiavací alebo zlepšovací manažment s cieľom zlepšiť priaznivý stav biotopov a druhov. Po zabezpečení priaznivého stavu biotopov a ekologickej stability porastov sa časti B zóny postupne preradia do A zóny.

EFP6 – Lesné biotopy na zamokrených a podmáčaných stanovištiach a rašeliniská s osobitným spôsobom starostlivosti

EFP6 sa nachádza prevažne v montánnom vegetačnom stupni. Biotu predstavujú nelesné aj lesné rašelinné spoločenstvá s výskytom viacerých ohrozených, vzácných a chránených druhov rastlín, ktorých výskyt je viazaný na miesta s vysokou hladinou podzemnej vody. Sú na ne viazané viaceré vzácne, chránené a ohrozené druhy nižších a vyšších rastlín a živočíchov.

Starostlivosť o biotopy a druhy sa uskutočňuje s dôrazom na ochranu a zachovanie mokradí a rašelinísk. Všetky stavebné aktivity, najmä výstavba lesných ciest musí byť posúdená vo vzťahu k zachovaniu hydrického režimu a priaznivému stavu biotopov a druhov. V tomto EFP sa nedovoľuje odvodňovanie mokradí a rašelinísk. V prípade realizácie stavebných, resp. zemných prác je potrebné posúdenie ohrozenia významných glaciálnych a glaciáluviálnych reliéfových foriem. Správa TANAP-u alebo orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch vyhradené trasy alebo lokality pre jednotlivé činnosti uzavrieť a/alebo jednotlivé aktivity časovo obmedziť. Podrobnejšie podmienky využívania a priestory vyčlenené na tieto aktivity sú uvedené v Návštevnom poriadku. Výskum a monitoring biotopov a druhov sa uskutočňuje v rámci vedecko-výskumnej činnosti. Celková výmera EFP6 je 700,66 ha.

EFP7 – Lesné biotopy s osobitným spôsobom starostlivosti

V EFP7 sa z geomorfologického hľadiska vyskytujú prevažne ľadovcové formy akumulácie s miernou formou denudácie, polygenetická suťová akumulácia, hladký reliéf na silikátových a karbonátových horninách, glacifluviálne a fluviálne formy akumulácie. Z hľadiska pôvodnosti (zachovalosti) lesných biotopov ide o prirodzené až zmenené biotopy.

Starostlivosť o lesné biotopy a druhy sa uskutočňuje metódami prírody blízkeho hospodárenia s cieľom zachovať alebo zlepšiť stav biotopov a posilniť ekologickú stabilitu lesných ekosystémov. V EFP7 sa povoľujú turisticko-športové aktivity ako turistika, turistické a športové, rekreačné a spoločenské podujatia. Správa TANAP-u alebo orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch vyhradené trasy alebo lokality pre jednotlivé činnosti uzavrieť a/alebo jednotlivé aktivity časovo obmedziť. Podrobnejšie podmienky využívania a priestory vyčlenené na tieto aktivity sú uvedené v Návštevnom poriadku. Výskum a monitoring biotopov a druhov sa uskutočňuje v rámci vedecko-výskumnej činnosti. Celková výmera EFP7 je 4139,02 ha.

C1 podzóna

Toto územie predstavuje prevažne montánnu až alpínsky stupeň so zastúpením lesných a nelesných biotopov a na ne viazaných druhov, ktoré sú ovplyvnené ľudskými aktivitami. V C1 podzóna sa realizuje bežná starostlivosť štandardnými postupmi. Starostlivosť o lesné biotopy sa výhradne zabezpečuje metódami prírody blízkeho obhospodarovania lesa. Uplatňuje sa udržiavací alebo zlepšovací manažment s cieľom zachovať priaznivý stav biotopov a druhov.

EFP8 – Alpínska vegetácia so športovo-turistickými aktivitami

EFP8 zaberá plochy alpínskeho stupňa, ktoré sú využívané na turistiku a skialpinizmus. Z abiotických javov sú prítomné skalné bralá, morény posledného zaľadnenia, glacifluviálne sedimenty a sutiny. Osobitným významným abiotickým prvkom v území národného parku sú vodné plochy – horské jazerá. Ich vývoj súvisí s pleistocénnym zaľadnením. Biota je tvorená viac-menej súvislými porastami vysokohorských tráv a bylín, vegetáciou skalných stien, špár a sutín na karbonátoch aj silikátoch. Výskyt mnohých glaciálnych relikto, chránených, vzácných a ohrozených druhov rastlín a živočíchov.

V EFP8 sa povoľujú turisticko-športové aktivity ako turistika, turistické a skialpinistické lyžovanie, športové, rekreačné a spoločenské podujatia. Správa TANAP-u alebo orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch vyhradené trasy alebo lokality pre jednotlivé činnosti uzavrieť a/alebo jednotlivé aktivity časovo obmedziť. Podrobnejšie podmienky využívania a priestory vyčlenené na tieto aktivity sú uvedené v Návštevnom poriadku. V EFP8 sa povoľuje výskum, monitoring biotopov a druhov. Celková výmera EFP8 je 3490,29 ha.

EFP 9 – Kosodrevinové a kríčkovité biotopy

EFP9 sa nachádza prevažne v subalpínskom stupni. Biota je tvorená viac-menej súvislými porastami kosodreviny a kríčkovými biotopmi. Z abiotických javov sú prítomné miestami skalné bralá a nepohyblivé sutiny.

V EFP9 sa povoľujú turisticko-športové aktivity ako turistika, turistické a skialpinistické lyžovanie, športové, rekreačné a spoločenské podujatia. Lyžiarske aktivity v tomto EFP je možné uskutočňovať len za priaznivých snehových podmienok. Správa TANAP-u alebo orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch vyhradené trasy alebo lokality pre jednotlivé činnosti uzavrieť a/alebo jednotlivé aktivity časovo obmedziť. Podrobnejšie podmienky využívania a priestory vyčlenené na tieto aktivity sú uvedené v Návštevnom poriadku. Povoľuje sa výskum, monitoring biotopov a druhov. Výskum a monitoring biotopov a druhov sa uskutočňuje v rámci vedecko-výskumnej činnosti. Celková výmera EFP9 je 3032,14 ha.

EFP10 – Lesné biotopy s prírode blízkou starostlivosťou

V EFP10 sa z geomorfologického hľadiska vyskytujú prevažne ľadovcové formy akumulácie s miernou formou denudácie, polygenetická suťová akumulácia, hladký reliéf na silikátových a karbonátových horninách, glaciáluviálne a fluviálne formy akumulácie. Z hľadiska pôvodnosti (zachovalosti) lesných biotopov ide o zmenené až prirodzené biotopy.

Starostlivosť o lesné biotopy a druhy sa uskutočňuje metódami prírode blízkeho hospodárenia s cieľom zachovať alebo zlepšiť stav biotopov a posilniť ekologickú stabilitu lesných ekosystémov.

V EFP10 sa povoľujú turisticko-športové aktivity ako turistika a bežecké lyžovanie. Lyžiarske aktivity v tomto EFP je možné uskutočňovať len za priaznivých snehových podmienok. Správa TANAP-u alebo orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch vyhradené trasy alebo lokality pre jednotlivé činnosti uzavrieť a/alebo jednotlivé aktivity časovo obmedziť. Podrobnejšie podmienky využívania a priestory vyčlenené na tieto aktivity sú uvedené v Návštevnom poriadku. Výskum a monitoring biotopov a druhov sa uskutočňuje v rámci vedecko-výskumnej činnosti. Celková výmera EFP10 je 25033,50 ha

EFP11 – Trvalé trávne porasty s extenzívnym využitím, príp. trvalé trávne porasty v rekonštrukcii

EFP11 je tvorené nelesnými lúčnymi spoločenstvami, ktorých vznik v minulosti podmienil svojou činnosťou prevažne človek. Predovšetkým ide o lúky, na ktorých je potrebné uskutočňovať pravidelné extenzívne kosenie, mulčovanie alebo usmernú extenzívnu pastvu hospodárskych zvierat a výrub náletových drevín. Vylučuje sa chemické hnojenie. Zmenené až degradované lúky a lúky využívané ako sklady dreva je potrebné rekonštruovať. Turisticko-športová činnosť je usmernená podľa Návštevneho poriadku. Výskum a monitoring biotopov a druhov sa uskutočňuje v rámci vedecko-výskumnej činnosti. Celková výmera EFP11 je 700,66 ha.

C2 podzóna – zjazdové trate

Podzónu C2 reprezentujú plochy s infraštruktúrou, stavebnými objektami a biotopmi, ktoré boli značne ovplyvnené alebo pozmenené človekom v priestore existujúcich lyžiarskych stredísk. Podzóna má priradený 3. stupeň ochrany. Pre podzónu C2 sa nevylišujú EFP. Celková výmera C2 je 605,42 ha.

D1 podzóna

Podzóna D1 predstavuje prevažne montánny až subalpínsky stupeň so zastúpením lesných a nelesných biotopov a na ne viazaných druhov, ktoré sú ovplyvnené ľudskými aktivitami. Uplatňuje sa bežná starostlivosť štandardnými postupmi. Realizuje sa udržiavací alebo zlepšovaci manažment s cieľom zachovať priaznivý stav biotopov a druhov. V D1 zóne sa povoľujú turisticko-športové aktivity ako turistika, športové, rekreačné a spoločenské podujatia. Podrobnejšie podmienky využívania a priestory vyčlenené na tieto aktivity sú uvedené v Návštevnom poriadku. Povoľuje sa výskum, monitoring biotopov a druhov. V podzóne je vylišený EFP11. Celková výmera podzóny D1 je 994,01 ha.

D2 podzóna

Podzóna D2 zahŕňa intravilán mesta Vysoké Tatry a jeho časti (Podbanské, Vyšné Hágy, Nová Polianska, tatranská Polianka, Tatranské Zruby, Starý Smokovec, Dolný Smokovec, Tatranská Lesná, Tatranská Lomnica, Tatranské Matliare, Kežmarské Žľaby, Tatranská Kotlina), Štrba časť Štrbské Pleso, Tatranská Javorina a Ždiar – Magura. Celková výmera podzóny D1 je 524,18 ha.

Podrobnosti o podmienkach územnej ochrany

Vymedzené územie je podľa § 19 zákona č. 543/2002 Z. z. zaradené do kategórie národný park s navrhovanými zónami A, B, C a D pre ktoré platí **5., 4., 3. a 2. stupeň** ochrany. Na území ochranného pásma bude platiť **2. stupeň ochrany**.

Zóna A

Pre navrhovaný stupeň ochrany **v zóne A** zákon v § 16 definuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

Podľa § 16 ods. 1 zákona je na území, na ktorom platí 5. stupeň ochrany, zakázané: a) vykonávať činnosti uvedené v § 15 ods. 1 zákona

1. jazdiť a stáť s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru [§ 13 ods. 1 písm. a)];

Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:

- slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
 - na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,
 - ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005Z. z. o lesoch),
 - slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.
2. vchádzať alebo jazdiť na bicykli, trojkolke, kolobežke alebo na samovyvažovacom vozidle na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy [§ 14 ods. 1 písm. b)]; Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:
- slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
 - na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,
 - ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005Z. z. o lesoch),
 - slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o

posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.

3. pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce [§ 14 ods. 1 písm. c)]; Tento zákaz neplatí na pohyb:
 - v súvislosti s obhospodarovaním pozemku, výkonom práva poľovníctva alebo výkonom rybárskeho práva a na pohyb správcu vodného toku, obhospodarovateľa lesa a vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
 - na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevým poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo,
 - v súvislosti s výskumom, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovanom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.
4. táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať horolezecký alebo skalolezecký výstup, skialpinizmus alebo iné športové aktivity za hranicami zastavaného územia obce [§ 14 ods. 1 písm. d)];
 - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevým poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
 - Zákaz zakladania ohňa mimo uzavretých stavieb neplatí, ak ide o činnosť súvisiacu so zabezpečením zdravotného stavu lesného porastu.
5. organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie [§ 14 ods. 1 písm. e)];
 - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevým poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
6. použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovánú hudbu mimo uzavretých stavieb [§ 14 ods. 1 písm. f)];

- Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
7. vysádzať alebo pestovať nepôvodné druhy rastlín alebo vypúšťať alebo chovať v zajatí nepôvodné druhy živočíchov mimo uzavretých stavieb [§ 14 ods. 1 písm. g)];
 - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
 8. zbierať rastliny vrátane ich plodov [§ 14 ods. 1 písm. h)]; Tento zákaz neplatí:
 - na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo,
 - na vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz.
 9. organizovať spoločné poľovačky [§ 14 ods. 1 písm. i)];
 10. vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom [§ 14 ods. 1 písm. j)];
 11. rozorávať alebo inak odstraňovať existujúce trvalé trávne porasty [§ 14 ods. 1 písm. k)];
 12. používať iné spôsoby hospodárenia v lesoch ako prírode blízke hospodárenie [§ 14 ods. 1 písm. l)];
 13. zriaďovať poľovnícke zariadenie alebo rybochovné zariadenie [§ 15 ods. 1 písm. b)];
 14. umiestniť informačné, reklamné alebo propagačné zariadenie, ako aj akýkoľvek iný reklamný alebo propagačný pútač, alebo tabuľu [§ 15 ods. 1 písm. c)];
 15. aplikovať chemické látky a hnojivá [§ 15 ods. 1 písm. d)];
 16. rúbať dreviny okrem invázičných nepôvodných druhov drevín uvedených v zoznamoch podľa osobitných predpisov [§ 15 ods. 1 písm. e)];
 17. zbierať nerasty alebo skameneliny [§ 15 ods. 1 písm. f)];
 18. oplocovať pozemok okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice [§ 15 ods. 1 písm. g)];
 19. umiestniť košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat [§ 15 ods. 1 písm. h)];
 - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce.
 20. vykonávať geologické práce [§ 15 ods. 1 písm. i)];
 21. umiestniť zariadenie na vodnom toku alebo inej vodnej ploche neslúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela [§ 15 ods. 1 písm. j)];
 22. voľne pustiť psa okrem psa používaného na plnenie úloh podľa osobitných predpisov (služobný pes) a poľovného psa [§ 15 ods. 1 písm. k)];
 23. prikrmovať alebo vnadiť [§ 15 ods. 1 písm. l)];

- b) zasiahnuť do lesného porastu,
- c) narušiť vegetačný a pôdny kryt,
- d) pást', napájať, preháňať alebo nocovať hospodárske zvieratá,
- e) umiestniť a používať intenzívny svetelný zdroj na osvetlenie územia,
- f) rušiť pokoj a ticho,
- g) chytať, usmrtiť alebo loviť živočíchov,
- h) meniť stav mokrade alebo koryto vodného toku,
- i) umiestniť stavbu,
- j) vysádzať rastliny.

Výnimku zo zakázaných činností v území s piatym stupňom ochrany môže povoliť v zmysle § 67 zákona okresný úrad v sídle kraja (**OÚ v SK**). Povolené činnosti môžu byť realizované v zmysle § 29 ods. 3 písm. a) a b) a ods. 4 zákona len v záujme ochrany prírody a krajiny a ak činnosť významne neovplyvní stav predmetu ochrany z hľadiska cieľov jeho ochrany. Pôjde predovšetkým o opatrenia v zmysle § 29 ods. 4 zákona:

- a) monitoring a prírodovedný prieskum a výskum,
- b) vykonanie opatrení na odstraňovanie a zamedzenie šírenia nepôvodných druhov,
- c) vykonanie zásahov na záchranu chránených živočíchov a chránených rastlín,
- d) umiestnenie informačných tabúl a značení,
- e) činnosti súvisiace s údržbou, rekonštrukciou alebo užívaním turistických chodníkov, náučných chodníkov, pozemných komunikácií, stavieb a zariadení,
- f) vykonanie činností, ktorými nedôjde k zmene prírodného prostredia,
- g) ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia obyvateľov.

Na území, na ktorom platí 5. stupeň ochrany, sa podľa § 16 ods. 2 vyžaduje súhlas

orgánu ochrany prírody na vykonávanie činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. i), j) a l) a § 14 ods. 2 písm. d):

1. budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy [v zmysle § 16 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. i)] – **OÚ v SK**;
2. vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zastavaného územia obce [v zmysle § 16 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. j)] – **MŽP SR**;
3. umiestnenie prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce [v zmysle § 16 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. l)] – **OÚ**;
4. let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia [v zmysle § 16 ods. 2 písm. a) v znení § 14 ods. 2 písm. d)] – **OÚ**.

Zóna B

Pre navrhovaný stupeň ochrany **v zóne B** zákon č. 543/2002 Z. z. v § 15 definuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

Podľa § 15 ods. 1 zákona je na území, na ktorom platí 4. stupeň ochrany, zakázané: a) vykonávať činnosti uvedené v § 14 ods. 1 písm. a) zákona:

1. jazdiť a stáť s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpaciej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru [§ 13 ods. 1 písm. a)];

Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:

- slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
 - na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,
 - ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005Z. z. o lesoch),
 - slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.
2. vchádzať alebo jazdiť na bicykli, trojkolke, kolobežke alebo na samovyvažovacom vozidle na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy [§ 14 ods. 1 písm. b)]; Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:
- slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
 - na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,
 - ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005Z. z. o lesoch),
 - slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody

(vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.

3. pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce [§ 14 ods. 1 písm. c)]; Tento zákaz neplatí na pohyb:

- v súvislosti s obhospodarovaním pozemku, výkonom práva poľovníctva alebo výkonom rybárskeho práva a na pohyb správcu vodného toku, obhospodarovateľa lesa a vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
- na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo,
- v súvislosti s výskumom, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.

4. táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať horolezecký alebo skalolezecký výstup, skialpinizmus alebo iné športové aktivity za hranicami zastavaného územia obce [§ 14 ods. 1 písm. d)];

- Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
- Zákaz zakladania ohňa mimo uzavretých stavieb neplatí, ak ide o činnosť súvisiacu so zabezpečením zdravotného stavu lesného porastu.

5. organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie [§ 14 ods. 1 písm. e)];

- Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.

6. použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovánú hudbu mimo uzavretých stavieb [§ 14 ods. 1 písm. f)];
 - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
7. vysádzať alebo pestovať nepôvodné druhy rastlín alebo vypúšťať alebo chovať v zajatí nepôvodné druhy živočíchov mimo uzavretých stavieb [§ 14 ods. 1 písm. g)];
 - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
8. zbierať rastliny vrátane ich plodov [§ 14 ods. 1 písm. h)]; Tento zákaz neplatí:
 - na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo,
 - na vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz.
9. organizovať spoločné poľovačky [§ 14 ods. 1 písm. i)];
10. vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom [§ 14 ods. 1 písm. j)];
11. rozorávať alebo inak odstraňovať existujúce trvalé trávne porasty [§ 14 ods. 1 písm. k)];
12. používať iné spôsoby hospodárenia v lesoch ako prírode blízke hospodárenie [§ 14 ods. 1 písm. l)];
- b) zriadiť poľovnícke zariadenie alebo rybochovné zariadenie;
- c) umiestniť informačné, reklamné alebo propagačné zariadenie, ako aj akýkoľvek iný reklamný alebo propagačný pútač, alebo tabuľu;
- d) aplikovať chemické látky a hnojivá;
- e) rúbať dreviny okrem inváznych nepôvodných druhov drevín uvedených v zoznamoch podľa osobitných predpisov;
- f) zbierať nerasty alebo skameneliny;
- g) oplocovať pozemok okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice;
- h) umiestniť košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat;
 - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce.
- i) vykonávať geologické práce;
- j) umiestniť zariadenie na vodnom toku alebo inej vodnej ploche neslúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela;
- k) voľne pustiť psa okrem psa používaného na plnenie úloh podľa osobitných predpisov (služobný pes) a poľovného psa;

l) prikrmovať alebo vnadiť zver.

Výnimku zo zakázaných činností v území so štvrtým stupňom ochrany môže povoliť v zmysle § 67 zákona **OÚ v SK**. Podľa § 29 ods. 3 zákona možno povoliť zakázané činnosti, ak je ich vykonanie:

- a) v záujme ochrany prírody a krajiny,
- b) ak činnosť významne neovplyvní stav predmetu ochrany z hľadiska cieľov jeho ochrany,
- c) v záujme nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu.

Na území, na ktorom platí 4. stupeň ochrany, sa podľa § 15 ods. 2 vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na:

a) vykonávanie vybraných činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. a), c), i), j), l), o) a p) a § 14 ods. 2 písm. d), e) a h) zákona:

1. umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. a)] - **OÚ**;
2. výstavbu lesných ciest a zväžnic, rekonštrukciu lesných ciest a zväžnic, ktorou sa menia ich technické parametre alebo účel využitia, a budovanie protipožiarnych rozčleňovacích pásov [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. c)] – **OÚ v SK**;
3. budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. i)] – **OÚ v SK**;
4. vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zastavaného územia obce [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. j)] – **MŽP SR**;
5. umiestnenie prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. l)] – **OÚ**;
6. vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. o)] – **OÚ v SK**;
7. vypaľovanie bylín, stromov alebo krov [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. p)] – **OÚ**;
8. let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 14 ods. 2 písm. d)] – **OÚ**;
9. osvetlenie bežeckej trate, lyžiarskej trate a športového areálu mimo uzavretých stavieb [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 14 ods. 2 písm. e)] – **OÚ**;
10. vykonávanie terénnych úprav, najmä výkopov a násypov, ktorými dochádza k narušeniu pôdneho krytu alebo materskej horniny, ak sa na ich vykonanie nevyžaduje povolenie podľa osobitného predpisu [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 14 ods. 2 písm. h)]

– OÚ v SK;

- b) pasenie, napájanie, prehánanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek [v zmysle § 15 ods. 2 písm. b)] – OÚ;
- **Súhlas sa nevyžaduje na miestach**, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce.
- c) umiestnenie stavby [v zmysle § 15 ods. 2 písm. c)] – OÚ v SK
- d) chytanie, usmrtenie alebo lov živočíchov v mokradiach – OÚ v SK.

Zóna C

Pre navrhovaný stupeň ochrany **zákon č. 543/2002 Z. z. v § 14** definuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

Podľa § 14 ods. 1 zákona je na území, na ktorom platí 3. stupeň ochrany zakázané: a) vykonávať činnosti uvedené v § 13 ods. 1 písm. a) zákona:

1. jazdiť a stáť s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru;

Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:

- slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
- na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,
- ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch),
- slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.

- b) vchádzať alebo jazdiť na bicykli, trojkolke, kolobežke alebo na samovyvažovacom vozidle na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy [§ 14 ods. 1 písm. b)];

Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:

- slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
- na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,
- ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005Z. z. o lesoch),
- slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.

c) pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce [§ 14 ods. 1 písm. c)];

Tento zákaz neplatí na pohyb:

- súvislosti s obhospodarovaním pozemku, výkonom práva poľovníctva alebo výkonom rybárskeho práva a na pohyb správcu vodného toku, obhospodarovateľa lesa a vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
- na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo,
- v súvislosti s výskumom, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.

d) táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať horolezecký alebo skalolezecký výstup, skialpinizmus alebo iné športové aktivity za hranicami zastavaného územia obce [§ 14 ods. 1 písm. d)];

- Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a

na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.

- Zákaz zakladania ohňa mimo uzavretých stavieb neplatí, ak ide o činnosť súvisiacu so zabezpečením zdravotného stavu lesného porastu.
- e) organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie [§ 14 ods. 1 písm. e)];
- Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
- f) použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroje, laserové zariadenie, reprodukovanie hudby mimo uzavretých stavieb [§ 14 ods. 1 písm. f)];
- Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
- g) vysádzať alebo pestovať nepôvodné druhy rastlín alebo vypúšťať alebo chovať v zajatí nepôvodné druhy živočíchov mimo uzavretých stavieb [§ 14 ods. 1 písm. g)];
- Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
- h) zbierať rastliny vrátane ich plodov [§ 14 ods. 1 písm. h)];
- Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo, □ na vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz.
- i) organizovať spoločné poľovačky [§ 14 ods. 1 písm. i)];
- j) vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom [§ 14 ods. 1 písm. j)];
- k) rozorávať alebo inak odstraňovať existujúce trvalé trávne porasty [§ 14 ods. 1 písm. k)];
- l) používať iné spôsoby hospodárenia v lesoch ako príroda blízke hospodárenie [§ 14 ods. 1 písm. l)].

Výnimku zo zakázaných činností v území s 3. stupňom ochrany môže povoliť v zmysle § 67 písm. h) zákona č. 543/2002 Z. z. **OÚ v SK**. Podľa § 29 ods. 3 zákona možno povoliť zakázané činnosti, ak je ich vykonanie:

- a) v záujme ochrany prírody a krajiny,
- b) ak činnosť významne neovplyvní stav predmetu ochrany z hľadiska cieľov jeho ochrany,

c) v záujme nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu.

Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. sa vyžaduje súhlas na:

a) vykonávanie vybraných činností uvedených v § 13 ods. 2 zákona:

1. umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, [§ 13 ods. 2 písm. a)] - **OÚ**
2. výstavbu lesných ciest a zväžnic, rekonštrukciu lesných ciest a zväžnic, ktorou sa menia ich technické parametre alebo účel využitia, a budovanie protipožiarnych rozčleňovacích pásov, [§ 13 ods. 2 písm. c)] – **OÚ v SK**
3. oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice, [§ 13 ods. 2 písm. d)] – **OÚ**
4. pasenie, napájanie, prehánanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek, umiestnenie košiara, stavby a iného zariadenia na ich ochranu, [§ 13 ods. 2 písm. e)] - **OÚ**
5. budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy, [§ 13 ods. 2 písm. i)] – **OÚ v SK**
6. vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zastavaného územia obce, [§ 13 ods. 2 písm. j)] – **MŽP SR**
7. umiestnenie prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce, [§ 13 ods. 2 písm. l)] – **OÚ**
8. umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo na inej vodnej ploche neslúžiaceho plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela, [§ 13 ods. 2 písm. m)] - **OÚ**
9. vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka, [§ 13 ods. 2 písm. o)] – **OÚ v SK**
10. vypaľovanie bylín, stromov alebo krov, [§ 13 ods. 2 písm. p)] - **OÚ**

b) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia¹, ako aj akéhokoľvek iného reklamného alebo propagačného pútača, alebo tabule, - OÚ

c) aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, herbicídov, toxických látok, priemyselných hnojív, digestátov a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti, - OÚ

d) let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom,² ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia, - OÚ

e) osvetlenie bežeckej trate, lyžiarskej trate a športového areálu mimo uzavretých stavieb - OÚ

f) vykonávanie technických geologických prác. – OÚ v SK,

g) umiestnenie stavby s výnimkou stavieb, na ktoré sa vyžaduje rozhodnutie o umiestnení stavby – OÚ v SK,

¹ § 71 ods. 1 písm. c) a ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

² § 2 písm. b) a c) zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- h) vykonávanie terénnych úprav, najmä výkopov a násypov, ktorými dochádza k narušeniu pôdneho krytu alebo materskej horniny, ak sa na ich vykonanie nevyžaduje povolenie podľa osobitného predpisu – **OÚ v SK**,
- **Súhlas sa nevyžaduje** na terénne úpravy nevyhnutné pre zabezpečenie prírody blízkeho hospodárenia, ktoré sa vykonajú na základe písomnej dohody s organizáciou ochrany prírody.
- i) vnadenie alebo prikrmovanie zveri okrem prikrmovania senom, letninou a trávnu alebo d'atelinotrávnu silážou – **OÚ v SK alebo OÚ**

Zóna D a ochranné pásmo

Pre navrhovaný stupeň ochrany **v zóne D a v ochrannom pásme** zákon č. 543/2002 Z. z. v § 13 definuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

Podľa § 13 ods. 1 zákona je na území, na ktorom platí 2. stupeň ochrany zakázané:

a) jazdiť a stáť s motorovým vozidlom, na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej cesty, účelovej cesty, existujúcej prístupovej poľnej cesty, parkoviska, čerpacej stanice, garáže alebo továrenského, staničného alebo letiskového priestoru,

Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla [§ 13 ods. 3 písm. a) až d)]:

- slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
- na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,
- ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch),
- slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.

b) použitie veľkoplošnej formy holorubného spôsobu hospodárenia v lesoch.

Výnimku zo zakázaných činností v území s druhým stupňom ochrany povoľuje v zmysle § 67 písm. h) zákona **OÚ v SK**.

Podľa § 29 ods. 3 zákona možno povoliť zakázané činnosti, ak je ich vykonanie:

- a) v záujme ochrany prírody a krajiny,
- b) ak činnosť významne neovplyvní stav predmetu ochrany z hľadiska cieľov jeho ochrany,
- c) v záujme nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu.

Podľa § 13 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. sa vyžaduje súhlas na:

- a) umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady – **OÚ**,
- b) likvidáciu existujúcich trvalých trávnych porastov s výnimkou činnosti povoľovanej podľa osobitných predpisov – **OÚ**,
- c) výstavbu lesných ciest a zväžnic, rekonštrukciu lesných ciest a zväžnic, ktorou sa menia ich technické parametre alebo účel využitia, a budovanie protipožiarnych rozčleňovacích pásov, – **OÚ v SK**,
- d) oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice – **OÚ**,
- e) pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek, umiestnenie košiara, stavby a iného zariadenia na ich ochranu – **OÚ**,
 - **Súhlas orgánu ochrany prírody sa nevyžaduje** na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce.
- f) vykonávanie technických geologických prác, banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom – **OÚ v SK**,
- g) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia za hranicami zastavaného územia obce – **OÚ**,
- h) aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, toxických látok, priemyselných hnojív, digestátov a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti na súvislej ploche väčšej ako 2 ha – **OÚ**,
- i) budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy – **OÚ v SK**,
- j) vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zastavaného územia obce – **MŽP SR**,
- k) organizovanie verejných telovýchovných, športových a turistických podujatí, ako aj iných verejnosti prístupných spoločenských podujatí za hranicami zastavaného územia obce alebo mimo športových a rekreačných areálov na to určených – **OÚ**,
 - **Súhlas orgánu ochrany prírody sa nevyžaduje** na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce.
- l) umiestnenie prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce – **OÚ**,
- m) umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo na inej vodnej ploche neslúžiaceho plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela – **OÚ**,
- n) použitie zariadenia spôsobujúceho svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovánú hudbu mimo uzavretých stavieb – **OÚ**,

- **Súhlas orgánu ochrany prírody sa nevyžaduje** na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce.
- o) vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka – OÚ v SK.
- p) vypaľovanie bylín, stromov alebo krov – OÚ.

Výnimky z podmienok ochrany chráneného územia a jeho ochranného pásma

Podľa § 29 zákona (výnimky z podmienok ochrany chránených území a ich ochranných pásiem) **zákaz činnosti v územiach s 2. až 4. stupňom ochrany a chránených vtáčích územiach neplatí**, ak

- a) sa činnosť vykonáva v súvislosti s výkonom štátneho dozoru alebo inej kontrolnej alebo dozornej činnosti,
- b) ide o činnosti súvisiace so zabezpečením starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo, ktoré sa vykonávajú v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny podľa § 54 ods. 2 písm. a) až d) zákona,
- c) orgán ochrany prírody, ktorý je príslušný na povolenie výnimky, vopred písomne určí, že činnosť je preukázateľne nevyhnutná na zabezpečenie starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo,
- d) ide o bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia človeka
- e) ide o plnenie úloh Horskou záchrannou službou,
- f) sa činnosť vykonáva v súvislosti s ochranou štátnej hranice
- g) ide o bezprostredné ohrozenie alebo narušenie bezpečnosti Slovenskej republiky,
- h) ide o vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Horskou záchrannou službou, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému vo vojenských obvodoch a územiach potrebných na zabezpečenie úloh obrany štátu alebo slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu, ktoré spravuje ministerstvo obrany alebo právnická osoba v jeho zakladateľskej alebo zriaďovateľskej pôsobnosti.

Zákaz činnosti podľa § 16 ods. 1 (v území s 5. stupňom ochrany) neplatí a súhlas na vykonávanie činnosti podľa § 16 ods. 2 sa nevyžaduje v prípadoch podľa § 29 odseku 1 písm. a), d) až g) alebo § 29 odseku 1 písm. c) zákona, ak ide o monitoring a prírodovedný prieskum a výskum, vykonanie opatrení na odstraňovanie a zamedzenie šírenia nepôvodných druhov alebo vykonanie zásahov na záchranu chránených živočíchov a chránených rastlín.

Orgán ochrany prírody môže povoliť **výnimku** zo zákazu činnosti podľa § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 24 ods. 4, 6, 9 a 11 a § 26 ods. 5 zákona: a)

- v záujme ochrany prírody a krajiny,
- b) ak činnosť významne neovplyvní stav predmetu ochrany z hľadiska cieľov jeho ochrany,
- c) v záujme nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu.

Orgán ochrany prírody môže povoliť výnimku zo zákazu činnosti podľa § 16 ods. 1 z dôvodov podľa § 29 odseku 3 písm. a) a b) zákona, ak ide o a) monitoring a prírodovedný prieskum a výskum,
b) vykonanie opatrení na odstraňovanie a zamedzenie šírenia nepôvodných druhov,
c) vykonanie zásahov na záchranu chránených živočíchov a chránených rastlín,
d) umiestnenie informačných tabúl a značení,
e) činnosti súvisiace s údržbou, rekonštrukciou alebo užívaním turistických chodníkov, náučných chodníkov, pozemných komunikácií, stavieb a zariadení,
f) vykonanie činností, ktorými nedôjde k zmene prírodného prostredia,
g) ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia obyvateľov.

Všeobecná územná ochrana podľa zákona č. 543/2002 Z. z.

Na celom území TANAP-u platia aj nasledovné ustanovenia všeobecnej ochrany:
Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. je každý pri vykonávaní činností, ktorou môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy, povinný postupovať tak, aby nedochádzalo k ich zbytočnému úhynu alebo k poškodzovaniu a ničeniu.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. ak činnosť uvedená v odseku 1 vedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo ich degenerácii, k narušeniu rozmnožovacích schopností alebo k zániku ich populácie, štátny orgán ochrany prírody a krajiny túto činnosť po predchádzajúcom upozornení obmedzí alebo zakáže – **OÚ**.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. sa zakazuje odchytať a usmrcovať živočíchy na miestach ich prirodzeného výskytu. Tento zákaz neplatí, ak sa odchytyvanie alebo usmrcovanie uskutočňuje v súvislosti s vykonávaním vedeckovýskumnej činnosti alebo ak hrozí bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia človeka alebo poškodenie jeho majetku, alebo ak to ustanovujú osobitné predpisy³⁾ alebo tretia časť tohto zákona.

Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. každý, kto buduje alebo plánovane rekonštruuje nadzemné elektrické vedenie, je povinný použiť také technické riešenie, ktoré bráni zraňovaniu a usmrcovaniu vtákov.

Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. ak dochádza k preukázateľnému zraňovaniu alebo usmrcovaniu vtákov na elektrických vedeniach alebo telekomunikačných zariadeniach, môže orgán ochrany prírody rozhodnúť, aby ich správca vykonal technické opatrenia zabraňujúce ich zraňovaniu a usmrcovaniu.

Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 543/2002 Z. z. každý, kto buduje vodnú stavbu alebo líniovú stavbu, ktorá môže ohroziť zabezpečenie priaznivého stavu populácií druhov živočíchov v ich prirodzenom areáli v dôsledku narušenia alebo obmedzenia ich migračných trás, je povinný

³ Napríklad zákon č. 23/1962 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 337/1998 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 139/2002 Z. z.

použiť také riešenie, ktoré zachováva migračnú priechodnosť. Za týmto účelom je povinný na vlastné náklady vykonať opatrenia umožňujúce migráciu živočíchov v miestach, ktoré sa križujú s ich migračnými trasami, a to zriadenie vhodných stavebných konštrukcií alebo technických zariadení a zabezpečenie ich funkčnosti.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. ak orgán ochrany prírody v konaní podľa druhej a tretej časti zákona alebo ako dotknutý orgán podľa § 9 ods. 1 zákona upozorní osobu, že činnosťou, ktorú plánuje vykonať, a ku ktorej nebol vydaný súhlas alebo záväzné stanovisko podľa zákona, môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody. Upozornenie obsahuje aj identifikáciu biotopu, popis jeho stavu a vymedzenie jeho hranice.

Súčasťou územia TANAP-u sú aj územia **európskej sústavy chránených území Natura 2000** (podrobnosti sú uvedené v časti 1.2.). Akýkoľvek plán, program alebo projekt, ktorý môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na územie európskej sústavy chránených území významný vplyv, nemožno podľa zákona alebo osobitných predpisov schváliť, povoliť alebo odsúhlasiť, ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na územie európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany a nebolo preukázané, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu tohto územia z hľadiska cieľov jeho ochrany (**§ 28 zákona**).

Podľa § 2 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 4/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Tatry, sa činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany považuje:

- a) vykonávanie mechanizovaných prác pri hospodárení v lese¹⁾ okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností pri ochrane lesa²⁾ alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda bociana čierneho, orla krikľavého od 1. apríla do 31. júla a orla skalného od 15. marca do 31. júla, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- b) odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdnych alebo dutinových stromov d'atľa trojprstého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho a d'atľa čierneho okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností podľa osobitného predpisu,³⁾ ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- c) budovanie poľovného zariadenia a lov zveri od 15. marca do 31. júla v blízkosti hniezda orla skalného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- d) vykonávanie úmyselnej ťažby od 1. apríla do 30. júna v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2,
- e) organizovanie nácvikov záchranných akcií od 16. apríla do 30. júna v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 3.

¹⁾ § 18 až 27 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

²⁾ § 28 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 9 a § 11 ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

§ 36 ods. 6 a § 56 ods. 4 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

§ 4 ods. 2 a 3 a § 6 ods. 2 až 6 zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Predpokladané činnosti, ktoré budú vykonávané v jednotlivých zónach

Zóna A

Činnosti súvisiace s údržbou zariadení, turisticky značkových chodníkov (TZCH)

Údržby a opravy zariadení, stavieb, ciest a chodníkov

- zabezpečenie údržby a opráv existujúcich technických zariadení a stavieb (napr. chaty, mosty, priepusty, odrážky [§ 16 ods. 1 písm. b), c]);
- zabezpečenie funkčnosti a údržby existujúcej lesnej dopravnej siete z dôvodu starostlivosti o dotknuté územie v rozsahu telesa cesty, násypového a výkopového svahu [§ 16 ods. 1 písm. b), c]);
- zabezpečenie funkčnosti a základnej údržby turisticky značkových turistických a náučných chodníkov (napríklad prerezanie spadnutých stromov, spiľovanie suchých stromov v okolí TZCH) [§ 16 ods. 1 písm. b), § 13 ods. 2 písm. i)];
- výmena smerovníkov turistického značenia na križovatkách turistických trás, oprava a rekonštrukcia turistickej infaštruktúry [§ 16 ods. 1 písm. b), § 15 ods. 1 písm. c), § 13 ods. 2 písm. i)];
- oprava a rekonštrukcia existujúcich studničiek a prameňov [§ 16 ods. 1 písm. b)];

Činnosti na zabezpečenie ochrany a starostlivosti o chránené a ohrozené rastliny a živočíchy a ich biotopy

Manažmentové opatrenia súvisiace so záchranou jasoňa červenookého (Parnassius apollo)

- výrub krov a náletových drevín; vyčistenie skalných sutín, vyvetvenie okraja porastov priliehajúcich k skalným plochám, mozaikovitá kosba, posilnenie výskytu živých rastlín [§ 16 ods. 1 písm. b), c)];

Výrub drevín

- výrub drevín a odstraňovanie biomasy na vybraných maloplošných stanovištiach nelesných biotopov vyskytujúcich sa v rámci komplexu lesných biotopov, a to v prípade nevyhnutného zásahu z dôvodu ochrany a zabezpečenia priaznivého stavu predmetov ochrany chránených druhov rastlín a/alebo živočíchov, existenčne naviazaných (prevažne) na nelesné typy biotopov [§ 47 ods. 4 písm. j)];

Záchranné transfery chránených druhov rastlín a živočíchov, vrátane posilnenia ich populácií

- transfery chránených živočíchov sa budú realizovať len v prípade ich ohrozenia [§ 16 ods. 1 písm. g)].

Výskum a monitoring

- mapovanie a monitoring druhov rastlín, živočíchov a biotopov, vrátane skúmania jedincov chránených druhov rastlín za účelom získania údajov potrebných pre zabezpečenie ich priaznivého stavu, veľkosti populácie v území a reportingu; [§ 56 ods. 1],
- prírodovedecký výskum a prieskum, vrátane ekologického a speleologického [§ 56 ods. 2 až 6].

Zber rastlín a rastlinného materiálu

- zber nechránených druhov rastlín potrebný pre účely determinácie problematicky určiteľných druhov rastlín (vrátane nižších rastlín, húb a lichenizovaných húb) pri výskumnej činnosti (bude sa odoberať len nevyhnutné množstvo materiálu; v prípade cievnatých rastlín sa budú odoberať len vzorky nadzemných častí rastlín) [§ 16 ods. 1 písm. c), § 14 ods. 1 písm. h)];
- odber diaspór *in situ* bez narušenia stability populácie v súvislosti s posilňovaním „populácie“ kriticky ohrozených rastlín na území TANAP-u a pre potreby Expozície tatranskej prírody v Tatranskej Lomnici, vrátane jeho ochranného pásma [§ 14 ods. 1 písm. h), § 16 ods. 1 písm. c)].

Činnosti súvisiace s lesným hospodárením

- ak je v A zóne vodný tok a lesná cesta (iné technické zariadenie), je možné vykonať opatrenie na zamedzenie vybreženia a škody na technických zariadeniach a objektoch [§ 16 ods. 1 písm. c)];

Činnosti súvisiace s vyššie uvedenými činnosťami a iné činnosti

- pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce za účelom uskutočnenia uvedených činností [§ 14 ods. 1 písm. c)];
- rušiť pokoj a ticho za účelom uskutočnenia uvedených činností [§ 16 ods. 1 písm. f)];
- činnosti súvisiace s odvrátením bezprostredného ohrozenia zdravia a života (napr. lety vrtuľníkom pri záchranej akcii, protipožiarne opatrenia v prípade požiaru, a pod.), [§ 16 ods. 1 písm. f)].

Zóna B

Činnosti súvisiace s údržbou zariadení, chodníkov a hradných areálov

Údržby a opravy zariadení, stavieb, ciest a chodníkov

- zabezpečenie funkčnosti a základnej údržby značkových turistických a náučných chodníkov, oprava a rekonštrukcia existujúcich studničiek a prameňov, oprava oplotenia, [§ 15 ods. 1 písm. c), § 13 ods. 2 písm. i)];
- zabezpečenie základnej údržby a menších opráv existujúcich technických zariadení a stavieb, [§ 15 ods. 2 písm. c)];

Činnosti na zabezpečenie ochrany a starostlivosti o chránené a ohrozené rastliny a živočíchy a biotopy európskeho a národného významu

Výrubu drevín a kosenie

- výrubu náletových drevín na lokalitách mimo les, rašeliniskách a rašeliniskových lesíkoch, lúky a ostatné funkčné plochy s cieľom zabezpečenia priaznivého stavu dotknutých nelesných biotopov, príp. krovinných biotopov (predmetov ochrany) a biotopov chránených a/alebo inak ohrozených druhov rastlín a živočíchov (predmetné výrubu sa netýkajú zarastených nelesných pozemkov – už s charakterom lesa) [§ 47 ods. 4 písm. j)];

Oplocovanie biotopov

- zriadenie jednoduchých drevených oplôtkov na ochranu biotopov (napr. pramenísk a iných vybraných mokradí alebo ich častí), pokiaľ je riziko ich poškodzovania [§ 15 ods. 1 písm. g)],

Odstraňovanie inváznych druhov

- odstraňovanie inváznych (a invázne sa správajúcich) druhov rastlín spôsobom podľa vyhlášky MŽP SR č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov [§ 15 ods. 1 písm. d)].

Záchranné transfery chránených druhov

- transfery chránených rastlín sa budú realizovať len v prípade ich ohrozenia alebo v prípade potreby posilnenia ich populácií [§ 14 ods. 1 písm. h)];
- transfery chránených živočíchov sa budú realizovať len v prípade ich ohrozenia

Výskum a monitoring

- výskumná činnosť;
- mapovanie a monitoring druhov rastlín, živočíchov a biotopov, vrátane skúmanie jedincov chránených druhov rastlín za účelom získania údajov potrebných pre zabezpečenie ich priaznivého stavu, veľkosti populácie v území a reportingu.

Zber rastlín a rastlinného materiálu

- zber nechránených druhov rastlín potrebný pre účely determinácie problematicky určiteľných druhov rastlín (vrátane nižších rastlín, húb a lichenizovaných húb) pri výskumnej činnosti (bude sa odoberať len nevyhnutné množstvo materiálu; v prípade cievnatých rastlín sa budú odoberať len vzorky nadzemných častí rastlín) [§ 14 ods. 1 písm. h)];

- odber diaspór *in situ* bez narušenia stability populácie v súvislosti s posilňovaním „populácie“ kriticky ohrozených rastlín na území TANAP-u a pre potreby Expozície tatranskej prírody v Tatranskej Lomnici, vrátane jeho ochranného pásma [§ 14 ods. 1 písm. h)].

Činnosti súvisiace s lesným hospodárením

- použitie schválených a registrovaných chemických látok pre územie Natura 2000 na ochranu prirodzeného zmladenia a lesných kultúr pred škodami spôsobenými raticovou zverou v nevyhnutnej miere [§ 15 ods. 1 písm. d)];
- použitie schválených a registrovaných fungicídnych prostriedkov na ochranu rôznych mechanických poškodení drevín (zatieranie rán) [§ 15 ods. 1 písm. d)];

Iné súvisiace činnosti

- pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce za účelom uskutočnenia uvedených činností [§ 14 ods. 1 písm. c)].

Zóna C

Činnosti súvisiace s údržbou zariadení, chodníkov a hradných areálov

Údržby a opravy zariadení, stavieb, ciest a turisticky značkovaných chodníkov

- zabezpečenie funkčnosti a základnej údržby značkovaných turistických a náučných chodníkov, oprava a rekonštrukcia existujúcich studničiek a prameňov, oprava oplotení [§ 13 ods.2 písm. i)];

Činnosti na zabezpečenie ochrany a starostlivosti o chránené a ohrozené rastliny a živočíchy a biotopy európskeho a národného významu

Výrubu drevín a kosenie

- výrubu niektorých sukcesných/tieniacich drevín (presvetlenie) na nelesných biotopoch (pravidelne obhospodarované lúky a pasienky; skaly, mokrade (vrátane pramenísk), xerothermné biotopy vo funkčných plochách, kameňolomy) s cieľom zabezpečenia priaznivého stavu dotknutých nelesných biotopov a biotopov chránených a/alebo inak ohrozených druhov rastlín a živočíchov [§ 47 ods.5];
- použitie schválených a registrovaných fungicídnych prostriedkov na ochranu rôznych mechanických poškodení drevín (zatieranie rán) [§ 14 ods. 2 písm. c)];
- použitie schválených a registrovaných chemických látok pre územie Natura 2000 na zabránenie zmladzovania zmladzujúcich drevín na niektorých typoch nelesných biotopov podľa prílohy č. 1 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej

republiky č. 488/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín.

Pasenie

- pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení a umiestnenie košiara na ich ochranu [§ 13 ods. 2 písm. e)].

Oplocovanie pozemkov

- zriadenie jednoduchých drevených oplôtkov na ochranu biotopov, pokiaľ je riziko ich poškodzovania,
- zriadenie drevených oplôtkov v súvislosti s ochranou lesných kultúr.

Záchranné transfery chránených druhov

- transfery chránených rastlín sa budú realizovať len v prípade ich ohrozenia alebo v prípade potreby posilnenia populácií vybraných chránených druhov [§ 14 ods. 2 písm. h)], - transfery chránených živočíchov sa budú realizovať len v prípade ich ohrozenia.

Odstraňovanie inváznych druhov

- odstraňovanie inváznych (a invázne sa správajúcich) druhov rastlín, spôsobom podľa vyhlášky MŽP SR č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov;
- použitie schválených a registrovaných chemických látok pre územie Natura 2000 na likvidáciu inváznych rastlín, vrátane drevín (injekciou) podľa prílohy č. 1 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 488/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín.

Výskum a monitoring

- výskumná činnosť;
- mapovanie a monitoring druhov rastlín, živočíchov a biotopov, vrátane skúmanie jedincov chránených druhov rastlín za účelom získania údajov potrebných pre zabezpečenie ich priaznivého stavu, veľkosti populácie v území a reportingu.

Zber rastlín a rastlinného materiálu

- zber nechránených druhov rastlín potrebný pre účely determinácie problematicky určiteľných druhov rastlín (vrátane nižších rastlín, húb a lichenizovaných húb) pri výskumnej činnosti (bude sa odoberať len nevyhnutné množstvo materiálu; v prípade cievnatých rastlín sa budú odoberať len vzorky nadzemných častí rastlín) [§ 14 ods. 2 písm. h)];

- odber diaspór *in situ* bez narušenia stability populácie v súvislosti s posilňovaním „populácie“ kriticky ohrozených rastlín na území TANAP-u a pre potreby Expozície tatranskej prírody v Tatranskej Lomnici, vrátane jeho ochranného pásma [§ 14 ods. 2 písm. h)].

Činnosti súvisiace s lesným hospodárením

- použitie schválených a registrovaných chemických látok pre územie Natura 2000 na ochranu prirodzeného zmladenia a lesných kultúr pred škodami spôsobenými raticovou zverou [§ 14 ods. 2 písm. c)];
- použitie schválených a registrovaných fungicídnych prostriedkov na ochranu rôznych mechanických poškodení drevín (zatieranie rán) [§ 14 ods. 2 písm. c)];

Iné súvisiace činnosti

- pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce za účelom uskutočnenia uvedených činností [§ 14 ods. 1 písm. c)].

3.2 Vymedzenie verejne prístupných častí územia a stanovenie možností ich využitia

Projektom ochrany sa verejne prístupné časti chráneného územia nevymedzujú.

Pre Tatranský národný park bol v roku 2023 vyhlásený Návštevný poriadok Tatranského národného parku, a to vyhláškou Okresného úradu Prešov č. 26/2023 V.v. SR z 20. novembra 2023 o Návštevnom poriadku Tatranského národného parku a jeho ochranného pásma. Účelom vyhlášky bola úprava podrobností o povinnostiach návštevníkov, a tak prispieť k ochrane prírody a krajiny Tatranského národného parku, ako aj k jeho únosnému kultúrno-výchovnému využívaniu. Návštevný poriadok upravuje podrobnosti o povinnostiach návštevníkov národného parku, o rozsahu a spôsobe dopravy a pohybu na jeho území a o kultúrno-výchovnom využívaní národného parku a jeho ochranného pásma. Návštevný poriadok obsahuje zoznam miest vyhradených na vykonávanie športových a rekreačných aktivít na území národného parku a jeho ochranného pásma a stanovuje podmienky ich využívania.

Na území TANAP-u Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie zverejnil:

- zoznam vyhradených miest v meste Vysoké Tatry (pozemky vo vlastníctve mesta v zastavanom území mesta na území TANAP-u) č. TP4/2024 zo dňa 16.apríla 2024, na ktorých nie je v zmysle zákona o OPaK zakázané organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatia a použitie zariadenia spôsobujúceho svetelné a hlukové efekty mimo uzatvorených stavieb
- zoznam vyhradených miest na území TANAP-u v Prešovskom a Žilinskom kraji č. TP5/2024 zo dňa 26.08.2024, na ktorých v zmysle zákona o OPaK neplatí zákaz jazdy

a stáť s motorovým vozidlom a neplatí zákaz pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce

- zoznam vyhradených miest na území TANAP-u v Prešovskom a Žilinskom kraji č. TP6/2024 zo dňa 26.08.2024, na ktorých v zmysle zákona o OPaK neplatí zákaz organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie a použiť zariadenie spôsobujúce hlukové efekty mimo uzavretých stavieb, ktorým je zariadenie na reprodukciu slova a hudby a nevyžaduje sa súhlas na použitie takéhoto zariadenia.
- zoznam vyhradených miest na území TANAP-u v Prešovskom a Žilinskom kraji č. TP7/2024 zo dňa 26.08.2024, na ktorých v zmysle zákona o OPaK neplatí zákaz jazdiť a stáť so záprahovým vozidlom (vozom, kočom alebo saňami) ťahaným konským záprahom, po účelových komunikáciách za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpaciej stanice a garáže a jazdiť na koni za hranicami zastavaného územia obce.

4. Návrh riešenia spôsobu a určenia výšky poskytnutia náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania

4.1 Identifikácia pozemkov, na ktorých dochádza k obmedzeniu bežného obhospodarovania a navrhovaná forma náhrady

Mapa s vymedzením častí chráneného územia, kde sa starostlivosť o územie nezabezpečuje bežným obhospodaraním, je v prílohe č. 7.5. Mapa s vymedzením častí TANAP-u, kde sa starostlivosť o územie nezabezpečuje bežným obhospodaraním. Zoznam pozemkov navrhovaných na riešenie náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania je uvedený v prílohe č. 7.8 Zoznam parciel podľa katastra nehnuteľnosti. Náhrada sa bude uplatňovať len na pozemkoch, ktoré sú zaradené do A zóny.

4.2 Určenie predpokladanej výšky finančných prostriedkov na zabezpečenie náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa formy náhrady

V národnom parku sa navrhuje nájom pozemkov výlučne v zóne A. Celková výška ročného nájmu predstavuje 321 978,17 EUR na súhrnnej výmere 9382,36 ha. Výška nájmu za 1 rok a 1 ha plochy lesných porastov bola stanovená Národným lesníckym centrom, Ústavom pre hospodársku úpravu lesov, T. G. Masaryka 22, 960 92 Zvolen (expertíza „Výpočet nájmu pre územie navrhovanej A zóny Tatranského národného parku a Národného parku Slovenský raj“, september 2014). Nájom je stanovený pre jednotku hospodársky súbor lesných typov (HSLT). Výška nájmu pre nelesné biotopy v alpínskom stupni bola stanovená na základe Znaleckého

posudku č. 143/2028 vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty pozemkov a všeobecnej hodnoty nájmu pozemkov, na ktorých dochádza k obmedzeniu ich bežného obhospodarovania, umiestnených nad hornou hranicou stromovej vegetácie vo vysokohorských oblastiach, pre účely zonácie Tatranského národného parku. Znalecký posudok vypracoval Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline. Pre účely výpočtu nájmu v alpínskom stupni bola vybraná sadza 35 EUR/ha za 1rok.

Navrhuje sa použiť viacero foriem náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61, ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Nájom pozemku (§ 61b zákona), predpokladaná výška finančných prostriedkov na zabezpečenie nájmu je 334 305,42 € ročne.

Prehľad neštátnych vlastníkov pozemkov s riešením náhrady formou nájmu

Vlastník pozemkov	Výmera (ha)	Ročný nájom v EUR
PSU v Liptovskej Sielnici	761,91	32608,48
PS bývalých urbarialistov v Liptovskom Trnenci	693,48	36891,42
Urbárske pozemkové spoločenstvo Bobrovec	74,55	2486,2
PS Babky	90,26	3321,22
PS bývalých urbarialistov Zemianska dedina	310,04	7541,4
PS urbár Štrba	709,77	23601,2
PS urbariát Ždiar	283,28	10640,83
TMR, a.s. Demänovská dolina, L. Mikuláš	459,33	14126,22
PS bývalých urbarialistov obce Východná	1207,51	38136,04
PS urbarialistov v Batizovciach	57,42	3102,16
Lesy mesta Kežmarok, s.r.o.	1307,22	40278,91
Mesto Spišská Belá	1822,09	53732,1
Urbár pozemkové spoločenstvo Važec	111,2	3417,88
Handel, pozemkové spoločenstvo Važec	56,26	1642,87
PS urbárskeho majetku obce Rakúsy	230,6	7424,72
Rímskokatolícka cirkev, farnosť Liptovské Matiašovce	1,15	97
PS urbariátu L. Matiašovce	14,72	986,46
Vlastníci evidovaní na príslušnom LV	36,62	2231,07
Vlastníci evidovaní na príslušnom LV+ŠL TANAP	149,13	4921,83
Vlastníci evidovaní na príslušnom LV+SR	999,84	34589,64

Mesto Kežmarok+Obec rakúsy+Mesto Spišská Belá	3,8	134,36
Klub slovenských turistov Orava	2,18	66,16
Spolu	9382,36	321978,17

Výkup pozemkov do vlastníctva štátu (§ 61c zákona), predpokladaná výška finančných prostriedkov na zabezpečenie výkupu je približne 200 000 € jednorazovo. Ide o výkup 115 ha lesných pozemkov, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve s pozemkami vo vlastníctve SR a pozemky na výmere 43,8 ha, ktoré sú vo vlastníctve drobných neštátnych vlastníkov.

Zmluvná starostlivosť (§ 61d zákona) sa bude financovať z prostriedkov Programu Slovensko, Environmentálneho fondu, LIFE príp. iných fondov EU.

Finančná náhrada (§ 61e zákona), predpokladaná výška finančnej náhrady nie je určená, nakoľko nie sú k dispozícii údaje o pozemkoch (KN-C alebo KN-E), kde neštátni vlastníci uprednostnia túto formu kompenzácie. Počas rokovaní niektorí neštátni vlastníci nevylúčili aj túto možnosť náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania. Pri súčasnom zapojení vlastníka do PRV v opatrení Platby v rámci sústavy Natura 2000 v 5. stupni na lesnom pozemku sa táto platba od výšky finančnej náhrady zmysle Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 7/2014 Z. z. odpočíta.

Celková predpokladaná ročná výška finančných prostriedkov na zabezpečenie náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania

Spôsob riešenia náhrady	Predpokladaná ročná výška finančných prostriedkov na zabezpečenie náhrady (€)	Jednorazový výdavok (€)	Zdroj financovania
Nájom pozemkov v zóne A (§ 61b)	334 305,42		MŽP SR/TANAP
Výkup pozemkov v zóne A (§ 61c)	0	200 000	MŽP SR/TANAP
Zmluvná ochrana v zóne B			Fondy EU, Environmentálny fond
Finančná náhrada v zóne A (§61e)			MV SR
Spolu	334 305,42	200 000	

5. NÁVRH TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

5.1. Opis technického vybavenia

5.1.1. Návrh označenia chráneného územia a ochranného pásma

Tabule pre označenie národného parku a jeho ochranného pásma budú umiestnené na normalizovaných drevených stĺpoch zabezpečených proti poveternostným podmienkam drevenou strieškou. Stĺpy budú osadené v normalizovaných železných košoch, rozmer samotnej tabule bude 30 cm x 40 cm. Vlastné územie Tatranského národného parku bude označené normalizovanými tabuľami so štátnym znakom Slovenskej republiky. Na tmavozelenom podklade v jej hornej časti bude umiestnený štátny znak a pod ním názov bielou farbou, kde bude v rámci vlastného územia uvedené: „*Tatranský národný park*“ a v rámci ochranného pásma: „*ochranné pásmo Tatranský národný park*“. Uvedené ustanovuje § 19 ods. 1 a 2 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Tabule označenia národného parku a jeho ochranného pásma budú umiestnené prevažne na priesečníku hranice chráneného územia s pozemnou komunikáciou, s frekventovanými poľnými cestami, komunikáciami a náučnými a turistickými chodníkmi.

Na základné označenie vlastného územia Tatranského národného parku bude potrebné použiť 250 ks normalizovaných tabuľ s nápisom „*Tatranský národný park*“. Na základné označenie ochranného pásma Tatranského národného parku bude potrebné použiť 73 ks normalizovaných tabuľ s nápisom „*ochranné pásmo Tatranský národný park*“. Rozmiestnenie tabuľ je v prílohe 7.7 Mapa technického vybavenia.

Kalkulácia nákladov označenia CHÚ – základné tabule:

Počet v ks	Názov materiálu	Cena jednotková v €	Cena spolu v €
250	Normalizované drevené stĺpy so strieškou a železnými košmi pre označenie národného parku	60,00	15 000,00
150	Normalizované drevené stĺpy so strieškou a železnými košmi pre označenie ochranného pásma	60,00	9000,00
250	Tabule o rozmere 30 x 40 cm so štátnym znakom a s normalizovaným označením Tatranský národný park	5,00	1250,00
150	Tabule o rozmere 30 x 40 cm so štátnym znakom a s normalizovaným označením ochranné pásmo - Tatranský národný park	5,00	750,00
Cena spolu v €			26 000,00

V prvom roku bude investícia vyššia vzhľadom na potrebu obstarat' a osadiť stĺpy, na ktoré sa tabule budú umiestňovať. Po prvotnej investícii sa v nasledujúcich rokoch bude značenie územia iba obnovovať a poškodené, prípadne absentujúce tabule vymieňať.

5.1.2 Označenie zón chráneného územia

V území národného parku bude priamo v teréne A zóna vyznačená vo výške 1,3 na hraničných stromoch dvomi červenými pásmi po celom obvode kmeňa a to tak, že jednotlivé značenie stromov po jej hranici sa bude nachádzať v takej vzdialenosti, aby od každého takto označeného hraničného stromu bol dobre viditeľný aj predchádzajúci a nasledujúci hraničný strom zóny.

Kalkulácia nákladov na označenie A zóny TANAP-u hraničnými stromami:

Obvod hranice A zóny v m	Odhadovaný počet obvodových hraničných stromov	Množstvo farby na 1 km dĺžky (kg)	Množstvo farby na celý obvod (kg)	Jednotková cena za 1 kg farby (€)	Celkom cena za farbu(€)
389375	250	1	389	8,00	3112

Kalkulácia nákladov označenia na označenie A zóny TANAP-u tabuľami

Počet v ks	Názov materiálu	Cena jednotková v €	Cena spolu v €
101	Normalizované drevené stĺpy so strieškou a železnými košmi pre označenie národného parku	60,00	6 060,00
101	Normalizované tabule o rozmere 20 x 20 cm s názvom A zóna	5,00	505,0
Cena spolu v €		6 580,00	

5.1.3 Označenie prístupových miest do chráneného územia

Na vybraných drevených stĺpoch s tabuľami so štátnym znakom a s tabuľami označujúcimi chránené územie budú umiestnené aj dodatkové tabule s rozmermi 40 x 30 cm s doplňujúcimi informáciami o Tatranskom národnom parku (názov, rozloha, doplnkové informácie o prírodných hodnotách územia a dôvody jeho ochrany). Doplnkové tabule budú napísanými zeleným písmom na bielom podklade. Stĺpy s uvedenými tabuľami budú umiestnené na priesečníkoch hranice chráneného územia s pozemnými komunikáciami, resp. turistickými značenými chodníkmi na dobre viditeľných miestach.

Osobitne budú umiestnené tabule vo vlastnom území národného parku na začiatkoch turistických značených chodníkov. Tieto si vyžadujú osadenie stĺpu, resp. informačnej tabule.

Kalkulácia nákladov označenia CHÚ–doplňujúce tabule s popisom/piktogramy

Počet v ks	Názov materiálu	Cena jednotková v €	Cena spolu v €
------------	-----------------	---------------------	----------------

38	Normalizované tabule o rozmere 40 x 30 cm s doplňujícími informáciami	8,00	304,00
38	Tabule o rozmere 30 x 20 cm s grafickým znázornením zakázaných činností (piktogramy)	5,00	190,00
20	Normalizované drevené stĺpy so strieškou a železnými košmi na začiatku TZCH v národnom parku	60,00	1 200,00
20	Tabule o rozmere 30 x 40 cm so štátnym znakom a s normalizovaným označením Tatranský národný park	5,00	100,00
20	Drevená konštrukcia pre umiestnenie informačnej tabule o rozmere 200 cm x 150 cm so strieškou a železnými konzolami	150	3 000,00
20	Informačná tabuľa o rozmere 150 cm x 100 cm	150	3 000,00
Cena spolu v €		7 794,00	

6. Prehľad odbornej literatúry a použitých odborných podkladov

- ANDĚRA, M., HORÁČEK, I., 1982: Poznáváme naše savce. Mladá Fronta, Praha, 256 s. BAKOŠ, A., HELL, P., 1999: Poľovníctvo 1. Vydavateľstvo Parpress, 266 s.
- BAKOŠ, A., HELL, P., 2000: Poľovníctvo 2. Vydavateľstvo Parpress, 194 s.
- BALÁŽ, D., MARHOLD, K., URBAN, P., (eds.) 2001: Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska. Ochrana prírody 20, suplement. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Centrum ochrany prírody a krajiny, Banská Bystrica, 160 p.
- BARUŠ, V. et al., 1989: Červená kniha ohrozených a vzácných druhů rastlín a živočichů ČSSR - kruhoústí, ryby, obojživelníci, plazy, savci. Státní zemědělské nakladatelství, Praha, 133 s.
- BARUŠ, V. et al., 1992: Fauna ČSFR, Plazy. Academia, Praha, 224 s.
- BARUŠ, V. et al., 1995: Fauna ČR a SR, Mihulovci a ryby. Academia, Praha, 623 s.
- BELLA, P., 1995: Prehľad a rozšírenie jaskýň s ľadovou výplňou na Slovensku. Zborník referátov odborného seminára Ochrana ľadových jaskýň, Liptovský Mikuláš, s. 61–73.
- BELLA, P., ELIÁŠ, M., KASÁK, J., 1997: Slovensko – sprístupnené jaskyne. Knižné centrum, vydavateľstvo, Žilina, s. 11-13.
- BELLA, P., HOLÚBEK, P., 1999: Zoznam jaskýň na Slovensku. Ministerstvo životného prostredia SR, vydavateľstvo Ekopress, Bratislava, 268 s.
- BELLA, P., HLAVÁČKOVÁ, I., HOLÚBEK, P., 2007: Zoznam jaskýň na Slovensku (Stav k 30.6.2007). Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva. 364 s.
- BERKOVÁ, A. a kol., 2002: Krajinnookologický plán regiónu Vysoké Tatry. SAŽP Banská Bystrica, 146 s.
- BERKOVÁ, A., 2003: Sektorová správa: Územné plánovanie a kultúrno – historické dedičstvo, Správa TANAP, Tatranská Štrba, 32s.
- BOHUŠ, I., 2004: Od ohnísk a kolíb po tatranské osady. Vydavateľstvo IĽB, Ivan Bohuš, 136 s.
- BOHUŠ, I. 1994: Dejiny osídlenia Podtatranskej kotliny. Vývoj osídlenia Tatranského podhoria a Ždiarskej brázdy. Poľnohospodárstvo. Vývoj vlastníckych vzťahov k lesom. In Tatranský národný park Biosférická rezervácia /ed. I. Vološčuk/, s. 201-220, 256-268. Gradus, Martin.
- BERTO VÁ, L., et al., 1984: Fytogeografické členenie Slovenska, p.418-420. In.: Flóra Slovenska IV/1, VEDA, vydavateľstvo SAV, Bratislava, 443pp.
- BIELY, A., et al., 2002: Geologická stavba (1:500 000), p.74-75. In.: Atlas krajiny SR, MŽP SR, Bratislava, 342pp.

- BOHUŠ, I., 1972: Historický vývoj Vysokých Tatier In: Zborník prác o Tatranskom národnom parku č.14, Správa TANAPu Tatranská Lomnica
- ČABOUN, V., 1997: Ekologická stabilita lesných ekosystémov vzhľadom na ich vývojové štádium. In: Midriak, R., a kol., Racionálne obhospodarovanie a využívanie územia BR Poľana z krajinnoekologických a lesníckoekologických aspektov. 2. čiastková správa za rok 1996. Technická univerzita vo Zvolene, s. 169-172.
- ČEŘOVSKÝ, J., ŠOLTÉSOVÁ, A., PACLOVÁ, L., 1999: *Linnaea borealis* L. – In: ČEŘOVSKÝ, J., FERÁKOVÁ, V., HOLUB, J., MAGLOCKÝM, Š., PROCHÁZKA, F. (eds.), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR Vol. 5. Vyššie rastliny. Príroda, Bratislava, 226 s.
- DANKO, Š., DAROLOVÁ, A., KRIŠTÍN, A., (eds.), 2002: Rozšírenie vtákov na Slovensku. VEDA, Bratislava, 688 s.
- DÍTĚ, D., 2004: *Carex pulicaris*, *Eriophorum gracile*, *Sparganium minimum* [Report]. In: DÍTĚ, D. (ed.), Zaujímavější floristické nálezy.- Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 25, s. 243-245.
- DÍTĚ, D., 2004: Program záchrany ostrice výbežkatej – *Carex chordorrhiza* L. f. (msc.) Depon in: ŠOP, Správa TANAP, pracovisko Liptovský Mikuláš, 12 s.
- DÍTĚ, D., KUBANDOVÁ, M., PUKAJOVÁ, D., 2005: Chorologické, ekologické a fytocenologické poznámky k výskytu ostrice blšnej (*Carex pulicaris* L.) na Slovensku. Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 27, s. 77-84.
- DÍTĚ, D., PUKAJOVÁ D., 2002: Chorologické, ekologické a fytocenologické poznámky k výskytu ostrice výbežkatej (*Carex chordorrhiza* Ehrh.) na Slovensku. Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 24, s. 61-64.
- DÍTĚ, D., PUKAJOVÁ D., 2003: Program záchrany blatnice močiarnej – *Scheuchzeria palustris* L. (msc.) Depon in: ŠOP, Správa TANAP, pracovisko Liptovský Mikuláš, 11 s.
- DÍTĚ, D., PUKAJOVÁ, D., 2004: Súčasný výskyt vzácných vyšších rastlín nelesných rašelinných spoločenstiev v území Tatranského národného parku a jeho ochranného pásma. Štúdie o Tatranskom národnom parku, 7(40), Tatranská Lomnica, s. 263-272.
- DÍTĚ D., PUKAJOVÁ D., SLIVINSKÝ J., 2004: *Sparganium angustifolium* (Sparganiaceae) – a new locality in the Carpathians. Biologia, Bratislava, 59/4, s. 491-492.
- DÍTĚ, D., PUKAJOVÁ D., STAROŇ M., 2001: K výskytu *Lycopodiella inundata* (L.) Holub a *Scheuchzeria palustris* L. na Slovensku. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 23, s. 57-63.
- DÍTĚ, D., STAROŇ, M., KUBANDOVÁ M. 2008: Poznámky k recentnému výskytu všivca žezlovitého (*Pedicularis sceptrum-carolinum*) na Slovensku. In: Bull. SBS, Bratislava, roč. 30, č. 1: s. 45-56.

- DRDOŠ J., 1992 : Prírodné prostredie: zdroje – potenciály – únosnosť – hazardy – riziká. Geografický časopis, ročník 44, číslo 1, s. 30-39.
- DRDOŠ, J., KOZOVÁ, M., 1992 : Súčasný stav výskumu únosnosti územia (Carrying Capacity). Geografický časopis, ročník 44, číslo 4, s. 356-362.
- DUDA, J. VÁŇA J., 1968: Die Verbreitung der Lebermoose in der Tschechoslowakei - III., Čas. Slez. Mus., Ser. A, 17, s. 89-114.
- DUCHOŇ M., DÍTĚ D., 2013: Sibbaldia procumbens (sibaldka rozprestretá) na Slovensku, Bull. Slov. Bot. Spoločn., roč. 35, č. 1: s. 33–38.
- ELIÁŠ P. ml. (editor), 2013: Zaujímavejšie floristické nálezy. Bull. Slov. Bot. Spoločn., roč. 35, č. 1: s. 77–85.
- ELIÁŠ P., DÍTĚ D., KLIMENT J., HRIVNÁK R., FERÁKOVÁ V., 2015: Red list of ferns and flowering plants of Slovakia, 5th edition (October 2014), Biologia 70/2, Section Botany, s. 218 – 228.
- FERÁKOVÁ, V., HOLUB, J., MAGLOCKÝ, Š., PROCHÁZKA, F. (eds.): Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR Vol. 5. Vyššie rastliny. Príroda, Bratislava, 453 s.
- FERÁKOVÁ, V., MAGLOCKÝ, Š., MARHOLD, K., 2001: Červený zoznam paprad'orastov a semenných rastlín Slovenska. In: BALÁŽ, D., MARHOLD, K., URBAN, P., Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska. Ochrana prírody, 20. Suplement. ŠOP SR Banská Bystrica, s. 44-77.
- FERIANCOVÁ-MASÁROVÁ, Z., HANÁK, V., 1965: Stavovce Slovenska IV - cicavce. Slovenská akadémia vied, Bratislava, 336 s.
- FRANK, I., 2014: Čistírny odpadových vod v horských oblastiach, Diplomová práca VÚT Brno 2014
- FRIEDER, S., 1995: Vtáky lesov, lúk a polí. Ikar, a.s., Bratislava, 287 s.
- FUTÁK, J., 1966: Fytogeografické členenie Slovenska. Flóra Slovenska 2. Veda Bratislava, 320 s.
- FUTÁK, J., 1980: Fytogeografické členenie. In: MAZÚR E. (red.) Atlas slovenskej socialistickej republiky, mapa VII/14, Bratislava, s. 88.
- GAŠPAR, J.: O tatranských chatách v extrémnych polohách In: Tribúna, s. 269 – 272 [online]. [cit. 2015-02-01] Dostupné na internete: <https://www.sav.sk/>
- GREGUŠ, C., 1998: Vývoj koncepcií hospodárskej úpravy lesa Tatranského národného parku. Monografické štúdie o národných parkoch, 2. Správa národných parkov SR, Tatranská Lomnica, vyd. SLZA, Poprad, s. 73-92.

- GREGUŠ, C., JANÍK, R., 1999: Vývoj ukazovateľov stavu lesa v TANAP-e za uplynulých štyridsať rokov. In: KOREŇ, M. (ed.), Päťdesiat rokov starostlivosti o lesy TANAPu. Zborník referátov z konferencie. MARMOTA PRESS, Poprad, s. 71-80 s.
- HALOUZKA, R., 1989: Nové poznatky o stratigrafii a zaľadneniach v Západných Tatrách a ich predpolí (vo vzťahu k oblasti Vysokých Tatier). Regionálna geológia Západných Tatier, Bratislava, 25, s. 35-40.
- HAMERSKÝ, R., 1981: *Narthecium ossifragum* a *Nigritella nigra* v Československu. Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 16, s. 13-14.
- HANČINSKÝ, L., 1972: Lesné typy Slovenska. Príroda, Bratislava, 307 s.
- HANZEL, V., 2004: Podzemné vody Tatranského národného parku a jeho predpolia. Štúdie o Tatranskom národnom parku, 7 (40), Tatranská Lomnica, s. 147-162.
- HATINOVÁ, M., URBANOVÁ, K., 1999: Inventarizačný výskum flóry a fauny PR Švihrová, Naturae tutela, Liptovský Mikuláš, Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, č. 5, s. 125 –142.
- HINDÁK F., KUTHAN J., LISICKÁ E., PACLOVÁ L., PIŠÚT I., ŠOLTÉS R., ŠOLTÉSOVÁ A., ŠOMŠÁK L., 1989: Návrh na štátne prírodné rezervácie a chránené náleziská v Tatranskom národnom parku z botanického hľadiska. Zborník prác o Tatranskom národnom parku, 29, Osveta, Martin, s. 81-114.
- HOCHMUTH Z., 2008: Krasové územia. In: Geographia Cassoviensis jaskyne Slovenska: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach 210 s.
- HOLČÍK, J., NAGY, Š. 1986: Ichtyofauna Štrbského plesa. Druhové zloženie. Zborník prác o Tatranskom národnom parku, 27, Osveta, Martin, s. 5-20.
- HOUDEK, I., BOHUŠ, I., 1976: Osudy Tatier. Šport, Bratislava, 244 s.
- HOVORKOVÁ, F. 1993: Projekt R-ÚSES okresu Liptovský Mikuláš – Dopracovanie. ÚSTEP, Banská Bystrica, s. 89-90.
- HUBA, M. (ed.) 1988: Historické krajinné štruktúry. Ochrana prírody, odborná príloha spravodaja MV ŠZOPK Bratislava, s.62
- HUBA, M., IRA, V., 2000: Stratégia trvalo udržateľného rozvoja vo vybraných regiónoch. STUŽ/SR, Bratislava, 192 s.
- IGLÁROVÁ, Ľ., LIŠČÁK, P., 1998: Geofaktory životného prostredia regiónu Vysoké Tatry. Geológia a životné prostredie, Zborník referátov z 1. konferencie, Bratislava, s. 13-132.
- IRA, V., 1999: Životné prostredie, kvalita života a trvalo udržateľný rozvoj vo vnímaní a predstavách obyvateľov (v regiónoch Dolné Pomoravie, Tatry a Východné Karpaty). Acta Facultatis Studiorum Humanitates et Naturae Universitatis Prešovensis. Prírodné vedy Folia Geographica 3, 32, p. 338-347.
- IRA, V., 2001: Social, economic and environmental dimension of sustainable development in protected areas. Ekológia (Bratislava), 20, Supplement 3, p. 305-316.

- JANČURA, P., 1998: Súčasne a historické krajinné štruktúry v tvorbe krajiny, Životné prostredie, Vol. 32, No. 5, 1998
- JANČURA, P., SISÁK, L., 2005 : Program starostlivosti o TANAP, kapitola, 9. 5. Starostlivosť o krajinu, Správa TANAP, Tatranská Lomnica
- JANČURA, P., SLÁMOVÁ, M., KULANDA, M., 2007: Actual Trends in Landscape Development of Landscape Planning and Design at Technical University in Zvolen. Czasopismo Techniczne, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Architektura, Politechnika Krakowska, Kraków, z. 5-A/2007, pp.206-208.
- JANIGA, M., ŠVAJDA, J., 2002: Ochrana kamzíka Chamois Protection. Správa TANAPu v Tatranskej Štrbe, Správa NAPANT-u v Banskej Bystrici, Výskumný ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity v Žiline, 262 s.
- JANIČOVÁ E.: 1995, Správa z mapovania motýľov ŠPR Švihrová, nepublikované, 2 s.
- JASÍK M., DÍTĚ D., ELIÁŠ P., 2014: *Linnaea borealis* (linnéovka severná) na Slovensku, Bull. Slov. Bot. Spoločn., roč. 36, č. 1: s. 49–56.
- JENÍK, J., 1970: Homeostase krajiny. Acta ecologica naturae ac regionis 1-2, Terplan, Praha, s. 5-7
- KAMINSKÁ E., 2008: Die archäologischen Ausgrabungen auf der Travertinkuppe von Hörka Ondrej bei Poprad in s. 95 – 112 [online]. [cit. 2016-04-02] Dostupné na internete: <http://www.quartaer.eu/>
- KLIMENT, J., 1999: Komentovaný prehľad vyšších rastlín flóry Slovenska, uvádzaných v literatúre ako endemické taxóny. Bulletin SBS, roč. 21, suplement 4, Botanická záhrada UK, Bratislava, 332 s.
- KLIMENT J., TURIS P., JANIŠOVÁ M., 2016: Taxa of vascular plants endemic to the Carpathian Mts, Preslia 88: s. 19 – 76.
- KOLLÁROVÁ, Z. 2006: Spišská Belá. Universum Prešov, 438 s.
- KOL., 1992: Program starostlivosti o Tatranský národný park do roku 2000, Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva SR, Slovenská komisia pre životné prostredie, Správa Tatranského národného parku, Tatranská Lomnica 1992, 88 s.
- KOL., 2002: Krajinnoeekologický plán Regiónu Vysoké Tatry, Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica 2002, 149 s.
- KOL., 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR; Banská Bystrica: Slovenská agentúra životného prostredia, 2002, 344 s.
- KOL., 2003: Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy NATURA 2000, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha, 157 s.

- KOL., 2005: Aktualizácia krajinnoekologického plánu regiónu Vysoké Tatry - Revitalizácia územia regiónu Vysoké Tatry po prírodnej kalamite, Ministerstvo životného prostredia SR; Banská Bystrica: Slovenská agentúra životného prostredia, 38 s.
- KOL., 2006: Program starostlivosti o Tatranský národný park, Správa Tatranského národného parku, Tatranská Štrba, nepublikovaný,
- KOL., 2006: Projekt revitalizácie lesných ekosystémov na území Vysokých Tatier postihnutom veternou kalamitou dňa 19.11.2004, Národné lesnícke centrum Zvolen, Zvolen, 62 s.
- KOL., 2008: Zásady managementu stanovišť druhu v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha, 202 p.
- KOL., 2008 - 2009: Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry v Ždiari, Urbanisticko – historický výskum, Krajský pamiatkový úrad Prešov 74 s.
- KOL., 2008 Poznámky k recentnému výskytu všivca žezlovitého (*Pedicularis sceptrum carolinum*) na Slovensku BULLETIN Slovenskej botanickej spoločnosti Bratislava, roč. 30, č.1:45-56,2008,
- KOL., 2009: Pracovné postupy hospodárskej úpravy lesov, Národné lesnícke centrum Zvolen, Zvolen, 147 s.
- KOL., 2010: Pamiatková zóna Hybe, Zásady ochrany pamiatkového územia, Pamiatkový úrad Slovenskej republiky – Krajský pamiatkový úrad Žilina 85 s.
- KOL., 2010: Tatry – Príroda, Baset, Praha 648 s.
- KOL., 2010: Lesy s veľkým spoločenským významom, príručka pre identifikáciu, obhospodarovanie a monitoring, A-projekt, n.o. Liptovský Hrádok, 2010, 32 s.
- KOL., 2012: Digitálna geologická mapa Slovenskej republiky, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, MŽP SR
- KOL., 2012: Atlas druhov európskeho významu pre územia NATURA 2000, Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva Liptovský Mikuláš, DVD
- KOL., 2015: Manažmentové modely pre údržbu, ochranu a obnovu mokrad'ových biotopov, Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 200 p.
- KONČEK, M. 1980: Klimatické oblasti. Atlas SSR. SAV a SÚGK, Bratislava, 66 s.
- KONÔPKA, J., 1992: Modely cieľových stromov smreka z hľadiska statickej stability. Sborník č. 153 Akademie zemědělských věd ČSFR, Praha, 106 s.
- KONVIČKA M., BENEŠ J. & ČÍŽEK L., 2005: Ohrozený hmyz nelesních stanovišť: ochrana a management. Sagittaria, Olomouc, 127 s.
- KONVIČKA M., ČÍŽEK L. & BENEŠ J., 2006: Ohrozený hmyz nížinných lesů: ochrana a management. Sagittaria, Olomouc, 79 s.

- KOREŇ, M., 2002a: Vývoj a súčasné problémy územnej ochrany Tatranského národného parku. Štúdie o Tatranskom národnom parku, 5 (38), Tatranská Lomnica, s. 5-53.
- KOREŇ, M., 2002b: K teórii prírodoochranného hodnotenia národných parkov. Štúdie o Tatranskom národnom parku, 5 (38), Tatranská Lomnica, s. 55 – 71.
- KOREŇ, M., 2002c: K metodike prírodoochranného hodnotenia a členenia národných parkov. Štúdie o Tatranskom národnom parku, 5 (38), Tatranská Lomnica, s. 73–89.
- KOREŇ, M., 2005: Vetrová kalamita 19. novembra 2004 – nové pohľady a konsekvencie. Tatry, ročník XLIV, mimoriadne vydanie, Štátne lesy TANAPu v Tatranskej Lomnici, s. 6-28.
- KOREŇ, M., LINKEŠ, V., BUBLINEC, E., 1994: Charakteristika pôd. In: VOLOŠČUK, I. et. al., Tatranský národný park. Biosférická rezervácia. Vydavateľstvo Gradus, Martin, s. 86-104.
- KOREŇ M., 2012: Od Štrby po Štrbský štít, obec Štrba, 196 p.
- KORPEL, Š., 1989: Pralesy Slovenska. Veda, vydavateľstvo SAV, Bratislava, 332 s.
- KRAJČOVIČ, A., 1976: Vývoj lesného hospodárstva v oblasti Tatranského národného parku. Zborník prác o Tatranskom národnom parku, 17, s. 231-248.
- KRIŠTOF, M., URBANOVÁ, I., 2003: Obce a ochrana drevín, odborná – metodická príručka. ŠOP SR v spolupráci s MŽP SR, s. 12-14.
- KYSELOVÁ Z., PACLOVÁ L., ŠOLTÉS R. & ŠOLTÉSOVÁ A., 1994: Červená listina endemických, chránených a ohrozených taxónov flóry. - In: Vološčuk I. (ed.), Tatranský národný park – biosférická rezervácia, Gradus, s. 454-478.
- KYSELOVÁ, Z., 2013: Správa z mapovania a určovania lichenizovaných a nelichenizovaných húb v ÚEV Gánovské slaniská, ÚEV Spišskoteplické slatiny, ÚEV Prímovské skaly, ÚEV Poš, ÚEV Brezové, 4 s.
- ŁADYGIN, Z., CHOVANCOVÁ, B., 2005: Monitoring ruchu turystycznego w Tatrach/Monitoring návštěvnosti Tatier, Vydavateľstvo TPN, Zakopane, 93 s
- LAPIN, M., et al., 2002: Klimatické oblasti (1:1000 000), p.95. In: Atlas krajiny SR, MŽP SR, Bratislava, 342 s.
- LAUČÍK, P., 2006: Liptov od doby železnej po sťahovanie národov In: Štúdie o Tatranskom národnom parku č.40, Štátne lesy TANAPu Tatranská Lomnica
- LEHOTSKÝ M., 2011: Kotlinový kras – geomorfologické pomery a aspekt exhumácie (Príklad hybského krasu) in Geografický časopis č. 53/2001, s.111 - 126
- LEHOTSKÝ, M., 2003: Koncepcia veľkoplošného obhospodarovania jelenej poľovnej oblasti J – XXXI Vysoké Tatry. Lesnícky výskumný ústav Zvolen (odbor ochrany lesa a poľovníctva), 29 s.
- LINKEŠ, V., 1980: Pedologická mapa Vysokých Tatier a ich predpolia, 1:50 000. Bratislava, VÚPaV, (nepublikované).

- LINKES, V., 1981: Geografia pôd Vysokých Tatier a ich predpolia. In : Geografický časopis, roč. 33, č. 1. s. 32-49.
- LISICKÁ, E., 2005: The Lichenes of the Tatry Mountains. Veda, Bratislava, 439 s.
- LUKNIŠ, M., 1973: Reliéf Vysokých Tatier a ich predpolia. SAV Bratislava, 175 s.
- LUKNIŠ, M., 1989: Návrh na štátne prírodné rezervácie v Tatranskom národnom parku z geomorfologického hľadiska. Zborník prác o Tatranskom národnom parku, 29, Osveta, Martin, s. 21-37.
- MAGDOLEN, P., TENCER, J., 1994: Jaskynný systém strednej časti Úplazu vo Vysokých Tatrách. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 25, 4, s. 4-9.
- MAGLAY, J., et al., 2002: Neotektonická stavba (1:500 000), p.78-79. In: Atlas krajiny SR, MŽP SR, Bratislava, 342pp.
- MAGLOCKÝ, Š., 2002: Potenciálna prirodzená vegetácia (1:500 000),p.114-115. In: Atlas krajiny SR, MŽP SR, Bratislava, 342pp.
- MAHEE, M., 1986: Geologická stavba československých Karpát. Paleoalpínske jednotky 1. Veda, vyd. SAV, Bratislava, 508 s.
- MAJZLAN, O., 2013: Chrobáky Coleoptera PR Poš pri Starej Lesnej, nepublikované, 7 s.
- MAJZLAN, O., 2014: Chrobáky (Coleoptera) vybraných lokalít (ÚEV) v okolí Tatier, nepublikované 7 s.
- MARHOLD, K., a HINDÁK, F., (eds.) 1998: Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska. Veda, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 687 p.
- MARŠÁKOVÁ, M. et. al., 1977: Národní parky, rezervace a jiná chránená území přírody v Československu. Akademie Praha, 370 s.
- MAZÚR, E., LUKNIŠ, M., 1986: Geomorfológia. Časť Slovensko. Slovenská kartografia, Bratislava. In: Atlas krajiny SR (p.88), 2002, MŽP SR, Bratislava, 342 s.
- MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČET, J., 1980: Geomorfológia. Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, SÚGK, Bratislava. In: Atlas krajiny SR (p.86-87), MŽP SR, Bratislava, 342pp.
- MIDRIAK, R., 1978: Intenzita potenciálnej erózie pôdy v Tatrách. Zborník prác o Tatranskom národnom parku, 20, Martin, Osveta, s. 93-114.
- MIDRIAK, R., 1994: Povrch. In : Vološčuk, I. et al., Tatranský národný park. Biosférická rezervácia. Vydavateľstvo Gradus, Martin, s. 33-50.
- MIDRIAK, R., 1997: Biosférická rezervácia Tatry. Enviromagazín, 2, SAŽP, Banská Bystrica, s. 6-7.

- MIDRIAK, R., 1997: Ohrozenie povrchu krajiny a limit jej trvalo udržateľného rozvoja. In: MIDRIAK, R. (ed.), Trvalo udržateľný rozvoj krajiny. Zborník referátov, Technická univerzita Zvolen, p. 207-214.
- MIDRIAK, R., 1999: Ekologická únosnosť vysokohorských oblastí z hľadiska morfolodynamických procesov. Životné prostredie, vol. 33, číslo 1, s. 42-45.
- MIDRIAK, R., 2002 : Biosférické rezervácie Slovenska vo svetle hodnotenia zmien krajiny. In: MIDRIAK, R., SLÁVIKOVÁ, D. (eds.), Biosférické rezervácie Slovenska III. Zborník referátov, Technická univerzita vo Zvolene, s. 39-46.
- MIDRIAK, R., 2004 : Horské oblasti a ich trvalo udržateľný rozvoj. Technická univerzita vo Zvolene, 174 s.
- MÍCHAL, I., 1992: Ekologická stabilita. Veronika, Brno. 243 s.
- MICHALÍK, J., 2004: Geologická stavba, zloženie a vývoj Tatier – prehľad novších poznatkov. Štúdie o Tatranskom národnom parku, 7 (40), s. 125-132.
- MICHALKO, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR (textová + mapová časť SSR). Veda, Bratislava.
- MUCINA, L., MAGLOCKÝ, Š., 1985: A List of vegetation units of Slovakia. Doc. phytosociologiques. N. S. Vol. IX. Camerino, 220 s.
- MUŽÍK, V., ZONTÁG, M., KRÁĽ, P. 2003: Optimalizácia vodného ekosystému Štrbského plesa. Enviromagazín. SAŽP Banská Bystrica, 8, s. 30-31.
- NEMČOK, J. et al., 1993: Geologická mapa Tatier 1:50 000 a Vysvetlivky ku geologickej mape Tatier. GÚDŠ Bratislava.
- OLEJNÍK, J. 1969: Príspevok k sociálnej a ekonomickej štruktúre podtatranských osád od konca 18.storočia. Zborník prác o Tatranskom národnom parku, 11: 525-558.
- OSZLÁNYI, J., 2000: Výsledky hodnotenia biosférických rezervácií v regióne EUROMAB. In: MIDRIAK, R., SLÁVIKOVÁ, D. (eds.): Biosférické rezervácie Slovenska III. Zbor. refer., FEE TU vo Zvolene, s. 248-259.
- PACANOVSKÝ, M. a kol., 1967: Koncepcia Tatranského národného parku. Obzor, Bratislava, 280 s.
- PACL, J. 1994: Vodstvo. In: Vološčuk, I. et. al., Tatranský národný park Biosférická rezervácia. Vydavateľstvo Gradus, Martin, s. 66-78.
- PACL, J., 2005: Víchrice v Tatrách. Tatry, 2, Štátne lesy TANAP, Tatranská Lomnica, s. 8-9.
- PAPÁNEK, 1978: Teória a prax funkčne integrovaného lesného hospodárstva. Lesnícke štúdie 29, vyd. Príroda, Bratislava, 218 s.
- PAVLARČÍK, S., 2004: Výsledky speleologickej činnosti v Tatrách. Štúdie o Tatranskom národnom parku, 7 (40), Tatranská Lomnica, s. 191-202.

- PEIGER, M., TOMKA, P., PAULÍNÝ, M. (2015). Huby Liptova. Liptovské múzeum v Ružomberku, 168 s.
- PEIGER, M. (2015). Vybraní zástupcovia jelenkovitých húb (*Bankeraceae*), ich ekológia a indikačná hodnota v lesných ekosystémoch. Liptovský Mikuláš, 67 s.
- PILOUS, Z., 1965: Fragmenta bryologica 51-60. Preslia, 37, s. 13-26.
- PLESNÍK, P., 2002: Fytogeograficko-vegetačné členenie (1:1000 000), p.113. In: Atlas krajiny SR, MŽP SR, Bratislava, 342 s.
- POLÁK P., SAXA A., 2005: Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu. ŠOP SR, Banská Bystrica, 736 s.
- RATKOŠ, P. 1988 Slovensko v dobe Veľkomoravskej, Východoslovenské vydavateľstvo 1998, Košice, 177 s.
- REICHHOLF, J., 1996: Cicavce. Ikar, a.s. Bratislava, 287 s.
- REPKA, P. 1994: ÚSES okresu Poprad, Tatrania, Stará Lesná, 112 s., nachádza sa na Obvodnom úrade životného prostredia v Poprade
- RESNER, V., 1966: Nález skalenky (*Loiseleuria procumbens*) ve Vysokých Tatrách. Biológia, Bratislava, 22, s. 391-392.
- RICHTER, I., 2012: Zoznam Lepidopter z niektorých ÚEV v pôsobnosti TANAP-u zistených v r. 2012, záverečná správa z výskumu, 4 s.
- RICHTER I., 2013: Zoznam Lepidopter zistených v ÚEV Poš, Záverečná správa z monitoringu, 5s
- ROSOVÁ, V., 2001: Biosphere Reserves: models territories for sustainable development. Ekológia (Bratislava), 20, Supplement 3, s. 62-67.
- SANIGA M., 1999: Možnosti a skutočnosť uplatnenia prírode blízkych hospodárskych spôsobov v lesoch TANAP-u. Päťdesiat rokov starostlivosti o lesy TANAPu, Zborník referátov z konferencie Vysoké Tatry, 16. - 18. júna 1999, MARMOTA PRESS, Poprad, 99-102 s.
- SEDLÁČEK, K. ET AL., 1988: Červená kniha ohrozených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČSFR - ptáci. Státní zemědělské nakladatelství, Praha, 180 s.
- SLÁDEK, J., MOŠANSKÝ, A., 1985: Cicavce okolo nás, Osveta, Martin, 246 s.
- SOJÁK, J., 1983: Rostliny našich hor. SPN, Praha, 432 s.
- SOJÁK, M., NOVOTNÁ, M., 2013: Veľká Lomnica – Burchbrich – Urzeitliches dorf unter den Hohen Tatra, Archeologický ústav SAV Nitra, 266 s.
- SPITZKOPF, P. 1984: Starostlivosť o ryby v TANAP-e. Poľovníctvo a Rybárstvo, 5, Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 34-35

- STANOVÁ V., VALACHOVIČ M. (EDS.) 2002: Katalóg biotopov Slovenska, DAPHNE - Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 s.
- STOLINA, M. a kol., 1985: Ochrana lesa. Príroda, Bratislava, 473 s.
- SUPUKA, J., a kol., 2000: Ekológia urbanizovaného prostredia. Technická univerzita vo Zvolene, s.118-120.
- SUPUKA, J., SCHLAMPOVÁ, T., JANČURA, P., 1999: Krajinárska tvorba. Technická univerzita vo Zvolene, 211 s.
- ŠÁCHA, D., 2013: Správa z výskumu vážok siedmich UEV v pôsobnosti Správy TANAPu, 4s.
- ŠÁLY, R., ŠURINA, B., 2002: Pôdy (1:500 000), p.106-107. In: Atlas krajiny SR, MŽP SR, Bratislava, 342pp.
- ŠEFFER, J., LASÁK, R., GALVÁNEK, D. et T. DRAŽIL, 2002: Metodika mapovania biotopov. In STANOVÁ, V., VALACHOVIČ, M., (eds.). Katalóg Biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 2-5 pp.
- ŠEFFER, J., LASÁK, R., GALVÁNEK, D. et V. STANOVÁ, 2002: Grasslands of Slovakia. Final report on National Grassland Inventory 1998-2002. DAPHNE – Institute of Applied Ecology, Bratislava, 174 s.
- ŠEFFER, J., LASÁK, R., JAROLÍMEK, I., VALACHOVIČ, M., STANOVÁ, V., HRIVNÁK, R., KUBANDOVÁ, M., DÍTĚ, D., OŤAHELOVÁ, H., GALVÁNEK, D., 2004: Definovanie a hodnotenie priaznivého stavu nelesných biotopov, všeobecné manažmentové opatrenia a koncept monitoringu nelesných biotopov, Záverečná správa DANCEE projekt 2004, Bratislava, 104 s.
- ŠEFFEROVÁ STANOVÁ, V., PLASSMAN ČIERNA, M., (eds.), 2011: Manažmentové modely pre údržbu, ochranu a obnovu biotopov. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 41 s.
- ŠEFFEROVÁ, V., ŠEFFER, J., CELER, S., DRAŽIL, T., 2013: Plány obnovy a monitoringu v územnej pôsobnosti TANAPu, DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie v spolupráci so Štátnou ochranou prírody, Bratislava, 97 p.
- ŠIMO, E., ZAŤKO, M. 1980: Typy režimu odtoku. Atlas SSR. SAV a SÚGK, Bratislava, 67 s.
- ŠKAPEC, L. et al., 1992: Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov ČSFR - bezstavovce. Príroda, Bratislava, 152 s.
- ŠKOLEK J., 1999: Floristicko-vegetačné pomery hydromorfných lokalít ochranného pásma TANAPu na hornom Liptove. In: Ochrana prírody 17, Slovenská agentúra životného prostredia, Centrum ochrany prírody a krajiny – Banská Bystrica, s. 101-112.
- ŠKUBLA, P. (2003). Mycoflora Slovaca. Mycelium, 1103 s
- ŠMARDA, J., 1961a: Vegetační poměry Spišské kotliny. Vydavatel'stvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava, 268 s.

- ŠMARD, J., 1961b: Příspěvky k rozšíření jatrovek v Československu VI. Biol. práce, VII/1, s. 5-45.
- ŠMÍDA, B., PAP, I., KAPUCIAN, E., 2004: Mesačný tieň – nový jaskynný systém Vysokých Tatier. Spravodaj SSS, 3, Liptovský Mikuláš, s. 3-17.
- ŠOLTÉS R., DÍTĚ D., PUKAJOVÁ D., 2002: A new locality of glacial relic moss *Pseudobryum cinclidioides* in the Tatra Mts., Slovakia. Thaiszia – J. Bot., 12, Košice, s. 167-171.
- ŠOLTÉS, R., 2013: Záverečná správa z identifikácie machorastov pre vybrané ÚEV, 2 s.
- ŠOLTÉS, R., 2015: Machorasty území európskeho významu ÚEV Poš, ÚEV Blatá a ÚEV Gánovské slaniská, Správa z inventarizačného výskumu, 23 s.
- ŠOMŠÁK L., 1989: Návrh na štátne prírodné rezervácie a chránené náleziská v Tatranskom národnom parku z botanického hľadiska. Zborník TANAP, 29, Osveta, Martin, s. 81-114.
- ŠOMŠÁK, L., VICENÍKOVÁ, A., MAČOR, S., 1996: Fytocenologická mapa prírodnej rezervácie Bor pri Podspádoch. Štúdie o Tatranskom národnom parku, Tatranská Lomnica, 1 (34): s. 71-87.
- ŠTASTNÝ, P., NIEPLOVÁ E., MELO, M., 2002: Priemerná ročná teplota vzduchu (1:2000 000), p.98. In: Atlas krajiny SR, MŽP SR, Bratislava, 342pp.
- ŠVAJDA, J., VANČURA, T., VOLOŠČUK, I., 2005: Misia IUCN v Tatranskom národnom parku. Monografické štúdie o národných parkoch, 5, Štátna ochrana prírody v Banskej Bystrici, Správa Tatranského národného parku v Tatranskej Lomnici, s. 249-289.
- ŚWIĘCH, J., 2011: Architecture related to sheep farming activities [online]. [cit. 2016-12-01] Dostupné na internete: <http://www.prismanet.gr/>
- TURIS, P., KOŠTÁL, J., 2001: *Ranunculus pygmaeus* v Západných Tatrách. Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 23, s. 117-119.
- URBAN P, KADLEČÍK J., 2001: Program záchrany chráneného ohrozeného druhu vydra riečna *Lutra lutra*, ŠOP SR, Banská Bystrica, 41 s.
- VAVROVÁ L., 2013: Správa z inventarizačného výskumu mäkkýšov (Mollusca) v ÚEV Biely Váh, Švihrová, Blatá a Pod Suchým hrádkom
- VASS, D., (ed.), 1988: Vysvetlivky k mape Regionálnegeologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR. Geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, 65 s.
- VICENÍKOVÁ, A., POLÁK, P., (eds.), 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku, ŠOP SR, Banská Bystrica, 151 s.
- VLADOVIČ, J., GRÉK, J., 1999: Uplatnenie lesníckej typológie pri plánovaní drevinového zloženia lesov Slovenska. In: Uplatnenie výsledkov typologického a ekologického prieskumu lesov v hospodárskej úprave lesov, v ochrane prírody a vo vyučovacom procese. Zborník referátov, Lesoprojekt, s. 19-28.

- VLADOVIČ, J., a kol., 1999: Ekologická stabilita lesných spoločenstiev. Záverečná správa čiastkového vedecko-technického projektu. LVÚ vo Zvolene, 201 s.
- VLČKO, J., DÍTĚ, D., KOLNÍK, M., 2003: Vstavačovitě Slovenska. ZO SZOPK, Zvolen, 120 s.
- VOLOŠČUK, I., (ed.), 1992: Program starostlivosti o Tatranský národný park do roku 2000. MLVH SR, SKŽP, Správa TANAP, Tatranská Lomnica, 88 s.
- VOLOŠČUK, I. a kol., 1994: Tatranský národný park. Biosférická rezervácia. Vydavateľstvo GRADUS, Martin, 555 s.
- VOLOŠČUK, I., 1995: Program UNESCO Človek a biosféra v Tatrách. SLZA, Poprad, 10 s.
- VOLOŠČUK, I., 1996: Obnova ekologickej stability tatranských lesov. Ochrana prírody, Banská Bystrica, roč. 14, s. 203-217.
- VOLOŠČUK, I., 1997: Starostlivosť o chránené územia. Technická univerzita vo Zvolene, 120s.
- VOLOŠČUK, I., 1998: Vývoj koncepcií ochrany prírody a krajiny Tatranského národného parku. Monografické štúdie o národných parkoch, 2. Správa národných parkov SR, Tatranská Lomnica, vyd. SLZA, Poprad, s. 145-231.
- VOLOŠČUK, I., 1999a: Prínos a perspektívy Tatranského národného parku v ochrane prírodného dedičstva Karpát. In: Vološčuk, I. (ed.), Prínos a perspektívy Tatranského národného parku v ochrane prírodného dedičstva Karpát. Zborník referátov. Správa TANAPu, Tatranská Lomnica, vyd. SLZA Poprad, s. 32-56.
- VOLOŠČUK, I. (ed.), 1999b: The National Parks and Biosphere Reserves in Carpathians. The Last Nature Paradises. ACANAP, Tatranská Lomnica, vyd. SLZA, Poprad, 244 s.
- VOLOŠČUK, I., 1999c: Koncepcie geobiocenologického výskumu v Tatranskom národnom parku. In: Uplatnenie výsledkov typologického a ekologického prieskumu lesov v hospodárskej úprave lesov, v ochrane prírody a vo vyučovacom procese. Zborník referátov, Lesoprojekt Zvolen, s. 77-84.
- VOLOŠČUK, I., 2000a: Trvalo udržateľný rozvoj v Biosférickej rezervácii Tatry. SNK programu UNESCO MAB, vyd. Technická univerzita vo Zvolene, 29 s.
- VOLOŠČUK, I., 2000b: Mýtus a realita biosférických rezervácií na Slovensku. In: MIDRIAK, R., SLÁVIKOVÁ, D. (eds.), Biosférické rezervácie Slovenska III. Zborník referátov, vyd. Technická univerzita vo Zvolene, s. 260-266.
- VOLOŠČUK, I., 2001: Životné prostredie Tatransko-Podtatranského regiónu a Biosférickej rezervácie Tatry v integračnom procese. SNK programu UNESCO MAB, vydavateľstvo TU vo Zvolene, 36 s.
- VOLOŠČUK, I., 2003a: Od národného parku k Biosférickej rezervácii Tatry. SNK MAB, vydavateľstvo TU vo Zvolene, 50 s.
- VOLOŠČUK, I., 2003b: Ochrana prírody a krajiny. Technická univerzita vo Zvolene, 235 s.
- VOLOŠČUK, I., 2004: Príspevok biosférických rezervácií UNESCO k trvalo udržateľnému rozvoju. In: MIDRIAK, R. (ed.), Biosférické rezervácie na Slovensku V. Zborník referátov, vyd. Technická univerzita vo Zvolene, s. 163-175.

VOLOŠČUK, I., 2005: Ekologický prístup k riešeniu následkov novembrovej biologickej katastrofy v lesoch Tatranského národného parku. Monografické štúdie o národných parkoch, 5, Štátna ochrana prírody v Banskej Bystrici, Správa Tatranského národného parku v Tatranskej Štrbe, vyd. Technická univerzita vo Zvolene, s. 166-170.

VOLOŠČUK, I., BERKOVÁ, A., PAVLÍK, J., JANČURA, P. et al., 2004: Návrh Programu starostlivosti o Tatranský národný park. REPROservis, Liptovský Mikuláš, 156 s.

VOLOŠČUK, I., MÍCHAL, I., 1991: Rozhovory o ekológii a ochrane prírody. ENVIRO, Martin, 162 s. ZONTÁG, M., 2013: Ichtyofauna Váhu, Belej, Bieleho Váhu a Hybice - Ichtyologický monitoring NATURA 2000 lokalít

ZÁMEČNÍKOVÁ, H. 2003: Analýza historickej pastvy na území Tatranského národného parku in KOL., 2002

Všeobecne záväzná vyhláška Krajského úradu v Prešove č. 1/1999 z 29.06.1999 o Návštevnom poriadku Tatranského národného parku

Vyhláška MP SR č.5/1995 Z. z. o hospodárskej úprave lesov v znení zmien a doplnkov.

Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Vestník MŽP SR, ročník XII, 2004; čiastka 3, Výnos MŽP SR č.3/2004-5. 1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu

Zbierka zákonov SR, čiastka 212. Zákon NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny. Min. spravodlivosti SR, Bratislava.

Zbierka zákonov SR, čiastka.13, Vyhláška MŽP SR č.24/2003, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona NR SR č.543/2002 o ochrane prírody a krajiny. Min. spravodlivosti SR, Bratislava.

<http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/> <http://mapire.eu/>

<http://natura2000.eea.europa.eu/>

<http://envirozataze.enviroportal.sk/>

<http://www.nature.cz/>

<http://www.paleolocalities.com/>

<http://www.archeologiask.sk/>

<http://www.pamiatky.sk/>

<http://www.dejinyliptova.guran.sk/>

www.smopaj.sk/ www.ssj.sk/

www.mesacnytien.sk/

<http://www.biomonitoring.sk>

<http://www.daphne.sk/mm/manazmentove->

[modely http://www.nature.cz/](http://www.nature.cz/)

<http://www.pralesy.sk/>

7. Prílohy

7.1 Mapa vymedzenia chráneného územia a jeho ochranného pásma

7.2 Mapa prekryvu chráneného územia s inými chránenými územiami

7.3 Mapa navrhovaných zón a ekologicko-funkčných priestorov

7.4 Mapa predmetu ochrany

7.5 Mapa s vymedzením častí chráneného územia, kde sa starostlivosť o územie nezabezpečuje bežným obhospodarovaním

7.6 Mapa pozemkov podľa foriem vlastníctva vrátane prehľadu vlastníctva a podielu na výmere chráneného územia

7.7 Mapa technického vybavenia územia

7.8 Zoznam parciel podľa katastra nehnuteľností